

Γραφείο Επιτρόπου Ρυθμίσεως Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών και Ταχυδρομείων

ΕΓΓΡΑΦΟ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΗΣ

αναφορικά με

τον Ορισμό Σχετικής Αγοράς,

την αξιολόγηση της ανάγκης ex ante ρύθμισης,

την Ανάλυση για την Ύπαρξη Αποτελεσματικού Ανταγωνισμού και

τον Καθορισμό Παροχέα με Σημαντική Ισχύ στη Σχετική Αγορά

και

το Σχέδιο Ρυθμιστικών Μέτρων

Αναφορικά με την Χονδρική Αγορά Ζευκτικών Τμημάτων Μισθωμένων Γραμμών.

Αριθμός Εγγράφου:	06/2014
Ημερομηνία:	08 Απριλίου 2014

Πίνακας Περιεχομένων

ΜΕΡΟΣ 1 - ΣΥΝΟΨΗ	5
1.1 Εισαγωγή	5
1.2. Συμπεράσματα εξέτασης Αγοράς.....	7
ΜΕΡΟΣ 2 - ΕΙΣΑΓΩΓΗ	10
2.1. Νομοθετικό Πλαίσιο	10
2.2. Προσέγγιση ΕΡΗΕΤ.....	13
2.3.2.3. Σχετική αγορά προϊόντων και υπηρεσιών	15
2.3.1 Εισαγωγή	15
2.4. Συνεργασία με την Επιτροπή Προστασίας του Ανταγωνισμού (ΕΠΑ)	19
2.5 Υφιστάμενο Ρυθμιστικό Πλαίσιο	19
2.6 Δομή Εγγράφου	21
ΜΕΡΟΣ 3 - ΟΡΙΣΜΟΣ ΣΧΕΤΙΚΗΣ ΑΓΟΡΑΣ	22
3.1. Εισαγωγή	22
3.2. Κριτήρια για τον ορισμό της σχετικής αγοράς	23
3.3. Υποκαταστασιμότητα	24
3.3.1 Υποκαταστασιμότητα Τερματικών και Ζευκτικών Τμημάτων Μισθωμένων Γραμμών από πλευρά της Ζήτησης.....	24
3.3.2 Υποκαταστασιμότητα Τερματικών και Ζευκτικών Τμημάτων Μισθωμένων Γραμμών από πλευρά της Προσφοράς.....	25
3.3.3 Υποκαταστασιμότητα Τερματικών και Ζευκτικών Τμημάτων Διαφορετικής Χωρητικότητας από την πλευρά της Ζήτησης	25
3.4. Υποκαταστασιμότητα Τερματικών και Ζευκτικών Τμημάτων Διαφορετικής Χωρητικότητας από την πλευρά της Προσφοράς.....	26
3.5. Παράγοντες Αγοράς.....	27
Στη συνέχεια εξετάζουμε άλλους συντελεστές τις σχετικής αγοράς όπως αυτά παρουσιάζονται πιο κάτω. 27	
3.5.1 Παροχές Υπηρεσιών	27
3.5.2 Τεχνολογίες Μετάδοσης Δεδομένων στην Κυπριακή Αγορά	28
3.5.3 Εξέταση Υποκαταστασιμότητας μεταξύ Αναλογικών και Ψηφιακών Ζευκτικών Τμημάτων Μισθωμένων Γραμμών.....	30
3.5.4. Μερικώς Μισθωμένα Κυκλώματα.....	31
3.5.5. Backhaul.....	34
3.6. Γεωγραφική Αγορά	35
3.7 Τεστ Τριών Κριτηρίων	36
(α) παρουσία υψηλών και μη παροδικών φραγμών εισόδου στην εν λόγω αγορά.....	37
(β) διάρθρωση αγοράς που δεν τείνει προς την κατεύθυνση αποτελεσματικού ανταγωνισμού μέσα στον σχετικό χρονικό ορίζοντα.	40

(γ) ανεπάρκεια της εφαρμογής μόνον της νομοθεσίας περί ανταγωνισμού για την αντιμετώπιση των αδυναμιών της αγοράς.....	41
3.7.1 Συμπέρασμα αναφορικά με τα τρία κριτήρια	42
3.8 Σύνοψη Ευρημάτων.....	44
Μέρος 4 –ΑΝΑΛΥΣΗ ΣΧΕΤΙΚΗΣ ΑΓΟΡΑΣ – ΖΕΥΚΤΙΚΟ ΤΜΗΜΑ ΜΙΣΘΩΜΕΝΩΝ ΓΡΑΜΜΩΝ	46
4.1 Εισαγωγή	46
4.2 Ζευκτικό τμήμα Μισθωμένων Γραμμών.....	46
4.3Ανάλυση Αγοράς.....	47
4.4 Ανάλυση Ζευκτικών Τμημάτων Μισθωμένων Γραμμών.	47
4.4.1 Δομή και μερίδια αγοράς.	48
4.4.2 Ο Δυνητικός ανταγωνισμός και φραγμοί εισόδου	49
4.4.3 Απουσία Αντισταθμιστικής Διαπραγματευτικής Ισχύος.....	50
4.4.4 Οικονομίες Κλίμακας	51
4.4.5 Οικονομίες Φάσματος	51
4.4.6 Αντί- ανταγωνιστικές Συμπεριφορές.....	52
4.4.6.1 Υπερβολική τιμολόγηση των ζευκτικών τμημάτων μισθωμένων γραμμών	52
4.4.6.2 Διακριτική (άνιση) τιμολόγηση των ζευκτικών τμημάτων μισθωμένων γραμμών	53
4.4.6.3 Συμπίεση Τιμών	53
4.4.6.4 Ανταγωνιστικά Πλεονεκτήματα ΑΤΗΚ	54
4.5 Συμπέρασμα Εξέτασης αγοράς για Οργανισμό με ΣΙΑ	55
Μέρος 5 – Προτεινόμενες Ρυθμιστικές Υποχρεώσεις	56
5.1 Υφιστάμενη Ρύθμιση και Συνέπειες της.....	56
5.2 Εφαρμοστέες Αρχές κατά την Επιλογή των Ρυθμιστικών Υποχρεώσεων	56
5.3 Αποτυχία της Αγοράς που Απαιτεί Ex-Ante (εκ των προτέρων) Ρυθμιστική Παρέμβαση	57
5.3.1 Κάθετη Εκμετάλλευση Ισχύος στην Αγορά.....	58
5.3.2 Οριζόντια Επέκταση Ισχύος	59
5.4 Προτεινόμενες Ρυθμιστικές Υποχρεώσεις και Αιτιολόγηση	60
5.5 Αιτιολόγηση και Ειδικότερη Περιγραφή των Προτεινόμενων Ρυθμιστικών Υποχρεώσεων	60
5.5.1 Διαφάνεια (άρθρο 56 του Νόμου 112 (Ι)/2004)	60
5.5.2 Υποχρέωση Μη Διάκρισης (άρθρο 57 του Νόμου 112 (Ι)/2004)	62
5.5.3 Λογιστικός Διαχωρισμός (άρθρο 58 του Νόμου 112(Ι)/2004).....	62
5.5.4 Υποχρεώσεις Πρόσβασης και Χρήσης Ειδικών Ευκολιών Δικτύου (άρθρο 59 του Νόμου 112 (Ι)/2004)	62
5.5.5 Υποχρέωση Ελέγχου Τιμών και Κοστολόγησης (άρθρο 60 του Νόμου 112 (Ι)/2004)	63
5.5.6 Υποχρέωση Παροχής Συνεγκατάστασης και από Κοινού Χρήσης Διευκολύνσεων (άρθρο 62 του Νόμου 112/2004).....	65
Μέρος 6 - Αξιολόγηση Επιπτώσεων Προτεινόμενων Ρυθμιστικών Υποχρεώσεων.....	67

6.1. Διατήρηση του Υποδείγματος Χονδρικών Μισθωμένων Γραμμών.....	67
6.2. Υποχρέωση Λογιστικού Διαχωρισμού	67
6.3. Συμπέρασμα	68
Παράρτημα 1- Ερωτηματολόγια προς Παροχείς.....	70
Παράρτημα 2 – Απαντήσεις στα ερωτηματολόγια που αναφέρονται στο παράρτημα 2	75

ΜΕΡΟΣ 1 - ΣΥΝΟΨΗ

1.1 Εισαγωγή

Σύμφωνα με το σε ισχύ ρυθμιστικό πλαίσιο των Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών¹, ο Επίτροπος Ρυθμίσεως Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών και Ταχυδρομείων (ΕΡΗΕΤ), καλείται να ορίσει σχετικές αγορές στον τομέα των Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών, λαμβάνοντας υπόψη τις εθνικές συνθήκες, καθώς και τη γεωγραφική διάσταση κάθε αγοράς μέσα στην επικράτεια, σύμφωνα με τη διαδικασία για τον ορισμό αγοράς η οποία περιγράφεται στην Οδηγία Πλαίσιο² λαμβάνοντας

¹Οδηγία Πλαίσιο, 2002/21/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 7^{ης} Μαρτίου 2002 σχετικά με το κοινό κανονιστικό πλαίσιο για δίκτυα και υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών» (Οδηγία Πλαίσιο, ΕΕ 108/33, 24.4.2002 σελ. 33) (εφεξής Οδηγία Πλαίσιο), «Οδηγία 2002/19/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 7ης Μαρτίου 2002 σχετικά με την πρόσβαση σε δίκτυα ηλεκτρονικών επικοινωνιών και συναφείς ευκολίες, καθώς και με τη διασύνδεσή τους» (Οδηγία για την πρόσβαση, ΕΕ L 108 της 24.4.2002, σελ. 7),(εφεξής Οδηγία για την Πρόσβαση), και Οδηγία 2002/20/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 7ης Μαρτίου 2002 για την αδειοδότηση δικτύων και υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών» (Οδηγία για την αδειοδότηση, ΕΕ L108 της 24.4.2002, σελ.21) (εφεξής Οδηγία για την αδειοδότηση), όπως αυτές τροποποιήθηκαν με την Οδηγία 2009/140/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 25^{ης} Νοεμβρίου 2009 για την τροποποίηση των Οδηγιών 2002/21/ΕΚ σχετικά με το κοινό κανονιστικό πλαίσιο για δίκτυα και υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών, 2002/19/ΕΚ σχετικά με την πρόσβαση σε δίκτυα ηλεκτρονικών επικοινωνιών και συναφείς ευκολίες καθώς και με τη διασύνδεσή , και 2002/20/ΕΚ για την αδειοδότηση δικτύων και υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών. (ΕΕ L 337/37 18.12.2009)

«Οδηγία 2002/22/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 7ης Μαρτίου 2002 για την καθολική υπηρεσία και τα δικαιώματα των χρηστών όσον αφορά δίκτυα και υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών» (Οδηγία καθολικής υπηρεσίας, ΕΕ L 108 της 24.4.2002, σελ.51), (εφεξής Οδηγία Καθολικής Υπηρεσίας) και «Οδηγία 2002/58/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 12^{ης} Ιουλίου 2002 σχετικά με την επεξεργασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και την προστασία της ιδιωτικής ζωής στον τομέα των ηλεκτρονικών επικοινωνιών» (Οδηγία για την προστασία της ιδιωτικής ζωής στις ηλεκτρονικές επικοινωνίες, ΕΕ L 201, 31/07/2002, σελ. 37), όπως τροποποιήθηκαν με την Οδηγία 2009/136/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 25^{ης} Νοεμβρίου 2009.

² «Οδηγία 2002/21/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 7ης Μαρτίου 2002, σχετικά με κοινό κανονιστικό πλαίσιο για δίκτυα και υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών» (ΕΕ L 108 της 24.4.2002, σελ.33), (Οδηγία Πλαίσιο όπως τροποποιήθηκε από την οδηγία 2009/140/ΕΚ). Μεταφέρθηκε στην Κυπριακή Νομοθεσία με το Ν.112(Ι)/2004, ως ισχύει τροποποιηθείς

υπόψη τη Σύσταση για τις Σχετικές Αγορές³ («η Σύσταση»). Στη συνέχεια, ο ΕΡΗΕΤ οφείλει να εξετάσει το καθεστώς του ανταγωνισμού που υφίσταται σε κάθε αγορά και να αξιολογήσει το ενδεχόμενο καθορισμού οργανισμού/ών με Σημαντική Ισχύ στην Αγορά, λαμβάνοντας υπόψη τις Κατευθυντήριες Γραμμές της Επιτροπής για την Ανάλυση και τη Σημαντική Ισχύ στην Αγορά⁴ («Κατευθυντήριες Γραμμές»). Σύμφωνα με το άρθρο 48 (1) του Νόμου 112(Ι)/2004, μετά την ολοκλήρωση του ορισμού των σχετικών αγορών σύμφωνα με τη διαδικασία που ορίζεται στα άρθρα 46 και 47 του Νόμου, ο Επίτροπος διεξάγει ανάλυση του καθεστώτος ανταγωνισμού.

Στη Σύσταση του 2007⁵ δεν περιλαμβάνεται η αγορά ζευκτικών τμημάτων μισθωμένων γραμμών, , η οποία περιλαμβανόταν στη Σύσταση του 2003. Σύμφωνα με την παράγραφο 17 του προοιμίου της Σύστασης του 2007, οι εθνικές ρυθμιστικές αρχές οφείλουν, για τις αγορές της Σύστασης του 2003⁶ οι οποίες δεν περιλαμβάνονται στην Σύσταση του 2007 να εφαρμόσουν τη δοκιμασία των τριών κριτηρίων προκειμένου να εκτιμήσουν κατά πόσο με βάση τα εθνικά δεδομένα μία αγορά συνεχίζει να επιδέχεται εκ των προτέρων κανονιστική ρύθμιση. Τα τρία αυτά κριτήρια είναι τα εξής:

-Παρουσία υψηλών και μη παροδικών φραγμών εισόδου στην εν λόγω αγορά.

³ ΣΥΣΤΑΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ της 17ης Δεκεμβρίου 2007 αναφορικά με σχετικές αγορές προϊόντων και υπηρεσιών στον τομέα των ηλεκτρονικών επικοινωνιών, οι οποίες επιδέχονται εκ των προτέρων κανονιστική ρύθμιση, σύμφωνα με την οδηγία 2002/21/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με κοινό κανονιστικό πλαίσιο για δίκτυα και υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών [κοινοποιηθείσα υπό τον αριθμό Ε(2007) 5406] (2007/879/ΕΚ), και Αιτιολογική Έκθεση αυτής. Μεταφέρθηκαν στην Κυπριακή Νομοθεσία με τις Κανονιστικές Διοικητικές Πράξεις Κ.Δ.Π.147/2005 και Κ.Δ.Π.148/2005, όπως ισχύουν τροποποιηθείσες.

⁴ «Κατευθυντήριες Γραμμές της Επιτροπής για την ανάλυση αγοράς και την εκτίμηση της σημαντικής ισχύος στην αγορά βάσει του κοινοτικού πλαισίου κανονιστικών ρυθμίσεων για τα δίκτυα και τις υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών» (2002/С/165/03, ΕΕ C 165/6 της 11.7.2002, σελ. 6). Μεταφέρθηκαν στην Κυπριακή Νομοθεσία με τις Κανονιστικές Διοικητικές Πράξεις Κ.Δ.Π.147/2005 και Κ.Δ.Π.148/2005, ως ισχύουν τροποποιηθείσες.

⁵ Ισχύουσα Σύσταση

⁶ Σύσταση της Επιτροπής της 11^{ης} Φεβρουαρίου 2003 για τις αγορές προϊόντων και υπηρεσιών στον τομέα ηλεκτρονικών επικοινωνιών που επιδέχονται εκ των προτέρων ρύθμιση σύμφωνα με την οδηγία 2002/21/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με κοινό κανονιστικό πλαίσιο για δίκτυα και υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών (Ε.Ε. L 114, 8/5/2003, και Αιτιολογική Έκθεση αυτής. Μεταφέρθηκαν στην Κυπριακή Νομοθεσία με τις Κανονιστικές Διοικητικές Πράξεις Κ.Δ.Π.147/2005 και Κ.Δ.Π.148/2005, ως ισχύουν τροποποιηθείσες.

-Διάρθρωση αγοράς που δεν τείνει προς την κατεύθυνση αποτελεσματικού ανταγωνισμού μέσα στο σχετικό χρονικό ορίζοντα.

-Ανεπάρκεια της εφαρμογής των κανόνων του ανταγωνισμού για την αντιμετώπιση των αστοχιών της υπόψη αγοράς.

Σε περίπτωση που με το πέρας της ανάλυσης του καθεστώτος του ανταγωνισμού σε κάθε σχετική αγορά ο ΕΡΗΕΤ καταλήγει στον καθορισμό οργανισμού/ών με Σημαντική Ισχύ στην Αγορά (ΣΙΑ), τότε στα πλαίσια άσκησης των καθηκόντων του επιβάλλει ρυθμιστικά μέτρα σύμφωνα με το άρθρο 16 της Οδηγίας Πλαίσιο με στόχο την :

- προώθηση του ανταγωνισμού
- ανάπτυξη της εσωτερικής αγοράς, και
- προώθηση των συμφερόντων των πολιτών της Ευρωπαϊκής Ένωσης

1.2. Συμπεράσματα εξέτασης Αγοράς

Στο πλαίσιο της παρούσας ανάλυσης ο ΕΡΗΕΤ κατέληξε στα ακόλουθα συμπεράσματα:

A. Αναφορικά με τον ορισμό της σχετικής αγοράς

Ορισμός Αγοράς

Χονδρική Αγορά Ζευκτικών Τμημάτων Μισθωμένων Γραμμών.

Η αγορά αυτή περιλαμβάνει ζευκτικά τμήματα για:

Ψηφιακές Μισθωμένες Γραμμές τεχνολογίας SDH/HDSL/SDSL

Ψηφιακές Μισθωμένες Γραμμές (ΜΓ) τεχνολογίας Ethernet (προϊόντα Ethernet E-Line που προσφέρουν σύνδεση σημείου σε σημείο)

Γεωγραφική Αγορά:

Η γεωγραφική αγορά ζευκτικών τμημάτων χονδρικών μισθωμένων γραμμών αντιστοιχεί σε όλη την επικράτεια της Κυπριακής Δημοκρατίας.

Εξέταση κατά πόσο Τερματικά και Ζευκτικά Τμήματα ανήκουν στην ίδια αγορά:

Ο ΕΡΗΕΤ καθόρισε τα όρια ανάμεσα στα τερματικά και ζευκτικά τμήματα χονδρικών μισθωμένων γραμμών και κατέληξε ότι δεν είναι υποκατάστατα προϊόντα μεταξύ τους. Στη συνέχεια κατέληξε

ότι με βάση τα υφιστάμενα δεδομένα της αγοράς υπάρχει μία χονδρική αγορά για τερματικά τμήματα μισθωμένων γραμμών και μια χονδρική αγορά για ζευκτικά τμήματα μισθωμένων γραμμών ανεξάρτητα τεχνολογίας και χωρητικότητας.

Έτσι η αγορά που θα εξεταστεί στο παρόν έγγραφο είναι:

Η χονδρική αγορά Ζευκτικών τμημάτων μισθωμένων γραμμών, ανεξαρτήτως τεχνολογίας ή χωρητικότητας.

Ο ΕΡΗΕΤ, λαμβάνοντας υπόψη τα δεδομένα της αγοράς, την Οδηγία Πλαίσιο και τη σχετική Ευρωπαϊκή Νομολογία οι οποίες αναφέρουν ότι η ρύθμιση πρέπει να είναι ουδέτερη ως προς την τεχνολογία, θεωρεί ότι ζευκτικά τμήματα τεχνολογίας Ethernet περιλαμβάνονται στην ίδια χονδρική αγορά Ζευκτικών Τμημάτων ΜΓ.

Β. Αναφορικά με τη δοκιμασία τριών κριτηρίων

Σε ό,τι αφορά στις υπηρεσίες ζευκτικών μισθωμένων τμημάτων, ο ΕΡΗΕΤ πιστεύει ότι η σχετική αγορά επιδέχεται εκ των προτέρων (ex-ante) ρύθμιση αφού ικανοποιεί σωρευτικά τα τρία κριτήρια

- παρουσία υψηλών και μη παροδικών φραγμών εισόδου στην εν λόγω αγορά
- διάρθρωση αγοράς που δεν τείνει προς την κατεύθυνση αποτελεσματικού ανταγωνισμού μέσα στον σχετικό χρονικό ορίζοντα
- Ανεπάρκειας της εφαρμογής των κανόνων του ανταγωνισμού για την αντιμετώπιση των αστοχιών της υπόψη αγοράς

Γ. Σε σχέση με την αξιολόγηση του καθεστώτος του ανταγωνισμού στη σχετική αγορά

- Η Χονδρική Αγορά ζευκτικών τμημάτων μισθωμένων γραμμών δεν παρουσιάζεται επαρκώς ανταγωνιστική,
- Η αγορά έχει δυοπωλιακό χαρακτήρα με ένα από τους παροχείς να έχει πολύ ψηλά ποσοστά των συνδέσεων,
- Η ΑΤΗΚ κατέχει Σημαντική Ισχύ στη σχετική Αγορά,(ΣΙΑ)
- Η σχετική αγορά απαιτεί εκ των προτέρων (ex ante) ρυθμιστική παρέμβαση.

Με βάση την πιο πάνω αξιολόγηση, η ΑΤΗΚ ορίζεται ως οργανισμός με Σημαντική Ισχύ σε επίπεδο υπηρεσιών παροχής ζευκτικών τμημάτων μισθωμένων γραμμών και ως εκ τούτου δικαιολογείται η επιβολή ρυθμιστικών υποχρεώσεων στον οργανισμό.

Γ. Σε σχέση με τις προτεινόμενες ρυθμιστικές υποχρεώσεις

Δεδομένου του αποτελέσματος της αξιολόγησης του καθεστώτος της σχετική αγοράς και του καθορισμού της ΑΤΗΚ ως οργανισμού με ΣΙΑ, ο ΕΡΗΕΤ προτίθεται να διατηρήσει τις ex ante ρυθμιστικές υποχρεώσεις που επιβλήθηκαν με την Απόφαση 03/2007 .

Οι ρυθμιστικές υποχρεώσεις είναι:

- (α) Υποχρέωση πρόσβασης και χρήσης ειδικών ευκολιών δικτύου,
- (β) Υποχρέωση Διαφάνειας,
- (γ) Υποχρέωση Αμεροληψίας (μη διάκρισης),
- (δ) Υποχρέωση Λογιστικού Διαχωρισμού,
- (ε) Υποχρέωση Ελέγχου Τιμών και Κοστολόγησης.
- (στ) Υποχρέωση παροχής συνεγκατάστασης και από κοινού χρήσης διευκολύνσεων.

Κατά τη διάρκεια της Δημόσιας Διαβούλευσης, ο ΕΡΗΕΤ αποσκοπεί στη συλλογή σχολίων από τους ενδιαφερόμενους φορείς σχετικά με τη διαδικασία που ακολουθήθηκε και τα συμπεράσματα στα οποία κατέληξε ο ΕΡΗΕΤ αναφορικά με:

- Τον ορισμό της σχετικής αγοράς,
- την ανάλυση του καθεστώτος του υφιστάμενου ανταγωνισμού και τον καθορισμό οργανισμού με σημαντική ισχύ στην αγορά, και
- το σχέδιο των ρυθμιστικών μέτρων,

σε σχέση με την υπό αναφορά αγορά.

ΜΕΡΟΣ 2 - ΕΙΣΑΓΩΓΗ

2.1. Νομοθετικό Πλαίσιο

Σύμφωνα με το εν ισχύ Ρυθμιστικό Πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης⁷, το οποίο προσβλέπει στη δημιουργία ενός κοινού εναρμονιστικού πλαισίου στην Ευρωπαϊκή Ένωση και στοχεύει στη μείωση των εμποδίων εισόδου στην αγορά και την ενθάρρυνση των προοπτικών για αποτελεσματικό ανταγωνισμό προς όφελος των καταναλωτών, οι προς ρύθμιση αγορές ορίζονται σύμφωνα με τις αρχές της Ευρωπαϊκής Νομοθεσίας περί ανταγωνισμού και παρατίθενται στη σχετική Σύσταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής⁸. Εφόσον αυτό δικαιολογείται από τις εθνικές συνθήκες, δυνατόν να

⁷ Βάση για το νέο ρυθμιστικό πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης αποτελούν οι ακόλουθες οδηγίες):

Οδηγία Πλαίσιο, 2002/21/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 7^{ης} Μαρτίου 2002 σχετικά με το κοινό κανονιστικό πλαίσιο για δίκτυα και υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών» (Οδηγία Πλαίσιο, ΕΕ 108/33, 24.4.2002 σελ. 33) (εφεξής Οδηγία Πλαίσιο), «Οδηγία 2002/19/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 7ης Μαρτίου 2002 σχετικά με την πρόσβαση σε δίκτυα ηλεκτρονικών επικοινωνιών και συναφείς ευκολίες, καθώς και με τη διασύνδεσή τους» (Οδηγία για την πρόσβαση, ΕΕ L 108 της 24.4.2002, σελ. 7), (εφεξής Οδηγία για την Πρόσβαση), και Οδηγία 2002/20/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 7ης Μαρτίου 2002 για την αδειοδότηση δικτύων και υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών» (Οδηγία για την αδειοδότηση, ΕΕ L108 της 24.4.2002, σελ.21) (εφεξής Οδηγία για την αδειοδότηση), όπως αυτές τροποποιήθηκαν με την Οδηγία 2009/140/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 25^{ης} Νοεμβρίου 2009 για την τροποποίηση των Οδηγιών 2002/21/ΕΚ σχετικά με το κοινό κανονιστικό πλαίσιο για δίκτυα και υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών, 2002/19/ΕΚ σχετικά με την πρόσβαση σε δίκτυα ηλεκτρονικών επικοινωνιών και συναφείς ευκολίες καθώς και με τη διασύνδεσή , και 2002/20/ΕΚ για την αδειοδότηση δικτύων και υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών. (ΕΕ L 337/37 18.12.2009)

«Οδηγία 2002/22/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 7ης Μαρτίου 2002 για την καθολική υπηρεσία και τα δικαιώματα των χρηστών όσον αφορά δίκτυα και υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών» (Οδηγία καθολικής υπηρεσίας, ΕΕ L 108 της 24.4.2002, σελ.51), (εφεξής Οδηγία Καθολικής Υπηρεσίας) και «Οδηγία 2002/58/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 12^{ης} Ιουλίου 2002 σχετικά με την επεξεργασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και την προστασία της ιδιωτικής ζωής στον τομέα των ηλεκτρονικών επικοινωνιών» (Οδηγία για την προστασία της ιδιωτικής ζωής στις ηλεκτρονικές επικοινωνίες, ΕΕ L 201, 31/07/2002, σελ. 37), όπως τροποποιήθηκαν με την Οδηγία 2009/136/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 25^{ης} Νοεμβρίου 2009.

Οι πιο πάνω οδηγίες μεταφέρθηκαν στην Κυπριακή Νομοθεσία με τον Ν.112(Ι)/2004 την 30^η Απριλίου 2004, όπως ισχύει τροποποιηθείς.

⁸ ΣΥΣΤΑΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ της 17ης Δεκεμβρίου 2007 αναφορικά με σχετικές αγορές προϊόντων και υπηρεσιών στον τομέα των ηλεκτρονικών επικοινωνιών, οι οποίες επιδέχονται εκ των προτέρων κανονιστική ρύθμιση, σύμφωνα με την οδηγία 2002/21/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με κοινό κανονιστικό πλαίσιο

αναγνωριστούν από τις Εθνικές Ρυθμιστικές Αρχές (ΕΡΑ) και άλλες αγορές, σύμφωνα με τη διαδικασία που ορίζεται στα άρθρα 6 και 7 της Οδηγίας Πλαίσιο.

Ο ΕΡΗΕΤ καλείται στα πλαίσια των σχετικών προνοιών της νομοθεσίας να ορίσει σχετικές αγορές στον τομέα των Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών, λαμβάνοντας υπόψη τις εθνικές συνθήκες, περιλαμβανομένης και της γεωγραφικής διάστασης κάθε αγοράς μέσα στην επικράτεια, σύμφωνα με τη διαδικασία για τον ορισμό αγοράς, η οποία περιγράφεται στην Οδηγία Πλαίσιο και λαμβάνοντας υπόψη τη Σύσταση.

Στη συνέχεια, ο ΕΡΗΕΤ οφείλει να αναλύσει το καθεστώς του ανταγωνισμού που υφίσταται σε κάθε αγορά και να αξιολογήσει το ενδεχόμενο καθορισμού οργανισμού/ών με Σημαντική Ισχύ στην Αγορά (ΣΙΑ), λαμβάνοντας υπόψη τις Κατευθυντήριες Γραμμές⁹ της ΕΕ.

Σύμφωνα με το άρθρο 48 (1) του Νόμου 112(Ι)/2004, «Μετά την ολοκλήρωση του ορισμού των σχετικών αγορών σύμφωνα με τη διαδικασία που ορίζεται στα άρθρα 46 και 47 του Νόμου, ο ΕΡΗΕΤ διεξάγει ανάλυση του καθεστώτος ανταγωνισμού». Σύμφωνα με το άρθρο 48(2) του Νόμου 112(Ι)/2004, «όπου ως αποτέλεσμα της ανάλυσης του ανταγωνισμού σε μια συγκεκριμένη αγορά, ο ΕΡΗΕΤ διαπιστώνει ότι η αγορά δεν είναι επαρκώς ανταγωνιστική, ο ΕΡΗΕΤ θα ορίζει πρόσωπο ή πρόσωπα με Σημαντική Ισχύ στην αγορά αυτή».

Σε κάθε μια από τις αναγνωρισθείσες αγορές η Εθνική Ρυθμιστική Αρχή (ΕΡΑ) είναι δυνατό να επέμβει εκ των προτέρων (ex-ante) στα πλαίσια άσκησης των καθηκόντων της μόνο εφόσον η υπό εξέταση αγορά αξιολογείται ως μη επαρκώς ανταγωνιστική, και οργανισμός/οί καθορίζεται/ονται με ΣΙΑ¹⁰. Ο νομοθετικός ορισμός της ΣΙΑ αντιστοιχεί ουσιαστικά στην έννοια της «δεσπόζουσας

για δίκτυα και υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών [κοινοποιηθείσα υπό τον αριθμό Ε(2007) 5406] (2007/879/ΕΚ), και Αιτιολογική Έκθεση αυτής. Μεταφέρθηκαν στην Κυπριακή Νομοθεσία με τα Διατάγματα Κ.Δ.Π.147/2005 και Κ.Δ.Π.148/2005, ως ισχύουν τροποποιηθέντα..

⁹ «Κατευθυντήριες Γραμμές της Επιτροπής για την ανάλυση αγοράς και την εκτίμηση της σημαντικής ισχύος στην αγορά βάσει του κοινοτικού πλαισίου κανονιστικών ρυθμίσεων για τα δίκτυα και τις υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών» (2002/С/165/03, ΕΕ C 165/6 της 11.7.2002, σελ. 6). Μεταφέρθηκαν στην Κυπριακή Νομοθεσία με τις Κανονιστικές Διοικητικές Πράξεις Κ.Δ.Π.147/2005 και Κ.Δ.Π.148/2005, ως εκάστοτε τροποποιούνται.

¹⁰ Βλ. το άρθρο 14 της Οδηγίας Πλαίσιο ως προς τον νομοθετικό ορισμό της ΣΙΑ και το άρθρο 48 (3) του Νόμου 112 (Ι)/2004 ως ισχύει τροποποιηθείς.

θέσης» που έχει ορισθεί στη νομολογία του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου ως «η θέση οικονομικής ισχύος η οποία επιτρέπει σε ένα οργανισμό να συμπεριφέρεται σε σημαντικό βαθμό ανεξάρτητα από τους ανταγωνιστές του, τους πελάτες τους και τελικά τους καταναλωτές».

Τα ρυθμιστικά μέτρα που μπορεί να επιβληθούν από την Εθνική Ρυθμιστική Αρχή σε αγορά στην οποία διαπιστώνεται ύπαρξη οργανισμού/ών με ΣΙΑ πρέπει να είναι κατάλληλα και αναλογικά και να αποσκοπούν στην επίτευξη των στόχων πολιτικής όπως αυτοί ορίζονται στο άρθρο 8 της Οδηγίας Πλαίσιο, και περιλαμβάνουν κυρίως την:

- προώθηση του ανταγωνισμού στην προσφορά υπηρεσιών/δικτύων/σχετικών διευκολύνσεων ηλεκτρονικών επικοινωνιών,
- ανάπτυξη της εσωτερικής αγοράς,
- προώθηση των συμφερόντων των καταναλωτών.

Σε περίπτωση όπου η Εθνική Ρυθμιστική Αρχή αξιολογεί μια αγορά ως επαρκώς ανταγωνιστική τότε σύμφωνα με το άρθρο 16(3) της Οδηγίας Πλαίσιο υποχρεούται:

(α) να μην επιβάλει ρυθμιστικές υποχρεώσεις σε οποιοδήποτε οργανισμό

(β) να αποσύρει από επηρεαζόμενο/ους οργανισμό/ούς ρυθμιστικές υποχρεώσεις οι οποίες επιβλήθηκαν στο παρελθόν.

Επιπλέον, στην περίπτωση όπου αιτιολογείται εκ των προτέρων ρύθμιση θα πρέπει να διερευνηθεί το επίπεδο του ανταγωνισμού στην αγορά Ζευκτικών τμημάτων Μισθωμένων Γραμμών και στην περίπτωση όπου υπάρχει παροχέας με ΣΙΑ να επιβληθούν οι κατάλληλες ρυθμιστικές υποχρεώσεις

Η υπό εξέταση στο έγγραφο αγορά εξετάστηκε και στο παρελθόν από τον ΕΡΗΕΤ στη βάση της Σύστασης του 2003¹¹ και εντοπίστηκε πρόβλημα ανταγωνισμού. Η ΑΤΗΚ κρίθηκε ως παροχέας με Σημαντική Ισχύ στην σχετική αγορά. Ως εκ τούτου επιβλήθηκαν στην ΑΤΗΚ σχετικές ρυθμιστικές

¹¹ Σύσταση της Επιτροπής της 11^{ης} Φεβρουαρίου 2003 για τις αγορές προϊόντων και υπηρεσιών στον τομέα ηλεκτρονικών επικοινωνιών που επιδέχονται εκ των προτέρων ρύθμιση σύμφωνα με την οδηγία 2002/21/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με κοινό κανονιστικό πλαίσιο για δίκτυα και υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών (Ε.Ε. L 114/45, 8/5/2003).

υποχρεώσεις¹². Στη Σύσταση του 2007¹³ δεν περιλήφθηκε αγορά η οποία να αφορά τις υπηρεσίες χονδρικής παροχής ζευκτικών τμημάτων μισθωμένων γραμμών.

Λαμβάνοντας υπόψη τα ανωτέρω, ο ΕΡΗΕΤ οφείλει να εξετάσει κατά πόσο συντρέχουν σωρευτικά τα τρία κριτήρια για την σχετική αγορά, έτσι ώστε να αιτιολογείται η εκ των προτέρων ρύθμιση. Επιπλέον, στην περίπτωση όπου αιτιολογείται εκ των προτέρων ρύθμιση θα πρέπει να διερευνηθεί το επίπεδο του ανταγωνισμού στην αγορά ζευκτικών τμημάτων Μισθωμένων Γραμμών και στην περίπτωση όπου υπάρχει παροχέας με ΣΙΑ να επιβληθούν οι κατάλληλες ρυθμιστικές υποχρεώσεις

2.2. Προσέγγιση ΕΡΗΕΤ

Ο Επίτροπος θα εξετάσει εκ νέου την χονδρική αγορά παροχής ζευκτικών τμημάτων μισθωμένων γραμμών, ανεξάρτητα από τη τεχνολογία που χρησιμοποιείται για την παροχή μισθωμένης χωρητικότητας η οποία αγορά περιλαμβάνεται στη Σύσταση της Επιτροπής της 17^{ης} Δεκεμβρίου 2007 και περιλαμβάνει Μισθωμένες Γραμμές:

Ψηφιακές Μισθωμένες Γραμμές τεχνολογίας SDH/HDSL/SDSL

Ψηφιακές Μισθωμένες Γραμμές τεχνολογίας Ethernet (προϊόντα Ethernet E-Line που προσφέρουν σύνδεση σημείου σε σημείο)

Στη νέα Σύσταση του 2007¹⁴, δεν περιλαμβάνεται η αγορά «Χονδρική παροχή ζευκτικών τμημάτων

¹² Απόφαση Επιτρόπου 3/2007 αναφορικά με τον Ορισμό των Σχετικών Αγορών, τον καθορισμό Οργανισμού με Σημαντική Ισχύ στις αγορές Χονδρικής Παροχής Τερματικών Μισθωμένων Γραμμών και Χονδρικής Παροχής Ζευκτικών Τμημάτων Μισθωμένων Γραμμών και την επιβολή Ρυθμιστικών Υποχρεώσεων στον Οργανισμό με Σημαντική Ισχύ στην Αγορά

¹³ ΣΥΣΤΑΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ της 17ης Δεκεμβρίου 2007 αναφορικά με σχετικές αγορές προϊόντων και υπηρεσιών στον τομέα των ηλεκτρονικών επικοινωνιών, οι οποίες επιδέχονται εκ των προτέρων κανονιστική ρύθμιση, σύμφωνα με την οδηγία 2002/21/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με κοινό κανονιστικό πλαίσιο για δίκτυα και υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών [κοινοποιηθείσα υπό τον αριθμό Ε(2007) 5406] (2007/879/ΕΚ), και Αιτιολογική Έκθεση αυτής. Μεταφέρθηκαν στην Κυπριακή Νομοθεσία με τα Διατάγματα Κ.Δ.Π.147/2005 και Κ.Δ.Π.148/2005, ως αυτά εκάστοτε τροποποιούνται.

¹⁴ ΣΥΣΤΑΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ της 17ης Δεκεμβρίου 2007 αναφορικά με σχετικές αγορές προϊόντων και υπηρεσιών στον τομέα των ηλεκτρονικών επικοινωνιών, οι οποίες επιδέχονται εκ των προτέρων κανονιστική ρύθμιση, σύμφωνα με την οδηγία 2002/21/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με κοινό κανονιστικό πλαίσιο

μισθωμένων γραμμών». Επίσης σύμφωνα με την παράγραφο 17 του προοιμίου της Σύστασης του 2007, οι ρυθμιστικές αρχές οφείλουν, για τις αγορές της Σύστασης του 2003 οι οποίες δεν περιλαμβάνονται στην νέα Σύσταση, να εφαρμόσουν την δοκιμασία των τριών κριτηρίων προκειμένου να εκτιμήσουν κατά πόσον με βάση τα εθνικά δεδομένα μία αγορά επιδέχεται εκ των προτέρων ρύθμιση.

Στην αιτιολογική έκθεση της Σύστασης του 2007 (ενότητα 5) αναφέρεται ότι οι εθνικές ρυθμιστικές αρχές οφείλουν να διενεργήσουν ανάλυση του επιπέδου του ανταγωνισμού στις αγορές εκείνες όπου στον πρώτο γύρο της ανάλυσης αγορών έχει οριστεί παροχέας με ΣΙΑ ανεξάρτητα εάν οι εν λόγω αγορές περιέχονται ή όχι στην νέα Σύσταση. Με βάση την νέα ανάλυση οι ρυθμιστικές αρχές έχουν την δυνατότητα να διατηρήσουν / τροποποιήσουν ή να αποσύρουν τις υποβληθείσες ρυθμιστικές υποχρεώσεις.

Λαμβάνοντας υπόψη τα ανωτέρω και αφού στη πρώτη εξέταση ορίστηκε παροχέας με ΣΙΑ και επιβλήθηκαν ρυθμιστικές υποχρεώσεις, ο ΕΡΗΕΤ οφείλει να εξετάσει κατά πόσο συντρέχουν σωρευτικά τα τρία κριτήρια για την σχετική αγορά ώστε να αιτιολογείται η εκ των προτέρων ρύθμιση. Επιπλέον, στην περίπτωση όπου αιτιολογείται εκ των προτέρων ρύθμιση θα πρέπει να διερευνηθεί το επίπεδο του ανταγωνισμού στην εν λόγω αγορά και στην περίπτωση όπου υπάρχει παροχέας με ΣΙΑ να επιβληθούν οι κατάλληλες ρυθμιστικές υποχρεώσεις.

Ο ΕΡΗΕΤ σύμφωνα με τις πρόνοιες του Ν.112(Ι)/2004¹⁵ και της σχετικής δευτερογενούς νομοθεσίας¹⁶, έχει συλλέξει δεδομένα και πληροφορίες από διάφορες πηγές οι οποίες καλύπτουν ολόκληρο το φάσμα της αλυσίδας παραγωγής και κατανάλωσης (βλ. ερωτηματολόγια και απαντήσεις παροχέων δικτύων¹⁷ καθώς και τα αποτελέσματα έρευνας καταναλωτών¹⁸)

για δίκτυα και υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών [κοινοποιηθείσα υπό τον αριθμό Ε(2007) 5406] (2007/879/ΕΚ), και Αιτιολογική Έκθεση αυτής. Μεταφέρθηκαν στην Κυπριακή Νομοθεσία με τα Διατάγματα Κ.Δ.Π.147/2005 και Κ.Δ.Π.148/2005, ως αυτά εκάστοτε τροποποιούνται.

¹⁵ Ο περί Ρυθμίσεως Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών Νόμος του 2004, Ν.112(Ι)/2004, 30^{ης} Απριλίου 2004, ως ισχύει τροποποιηθείς.

¹⁶ Το περί Καθορισμού των Διαδικασιών Ορισμού και Ανάλυσης Αγορών Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών Διάταγμα του 2005, Κ.Δ.Π.147/2005, 24/03/2005 όπως εκάστοτε τροποποιήθηκε.

Η περί Μεθοδολογίας Ορισμού των Αγορών Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών Απόφαση του 2005, Κ.Δ.Π.148/2005, 24/03/2005 όπως εκάστοτε τροποποιήθηκε.

¹⁷ { Βλ Παραρτήματα 2 και 3 }

¹⁸ { Βλ Παραρτήματα 4 και 5 }

συμπεριλαμβανομένων των παροχών δικτύων και υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών, με στόχο να διεξάγει με κάθε λεπτομέρεια και στη βάση καθιερωμένων οικονομικών και νομικών αρχών τη δραστηριότητα ορισμού και ανάλυσης της σχετικής αγοράς.

Η διαδικασία που ακολουθήθηκε καθώς και τα πορίσματα του Επιτρόπου αναφορικά με:

- τον ορισμό σχετικής αγοράς,
- την αξιολόγηση της ανάγκης εκ των προτέρων ρύθμισης,
- την ανάλυση του καθεστώτος του υφιστάμενου ανταγωνισμού και τον καθορισμό οργανισμού με σημαντική ισχύ στην αγορά, και
- το σχέδιο ρυθμιστικών μέτρων

σε σχέση με τη σχετική αγορά:

- **Χονδρική αγορά ζευκτικών τμημάτων μισθωμένων γραμμών, ανεξάρτητα από την τεχνολογία που χρησιμοποιείται για την παροχή μισθωμένης χωρητικότητας**¹⁹.

τίθεται σε Δημόσια Διαβούλευση με στόχο τη συλλογή στοιχείων από τα ενδιαφερόμενα μέρη για τη διαδικασία που έχει ακολουθηθεί και τα συμπεράσματα στα οποία έχει καταλήξει ο Επίτροπος.

2.32.3. Σχετική αγορά προϊόντων και υπηρεσιών

2.3.1 Εισαγωγή

Στη βάση των απαντήσεων των παροχών²⁰ στα σχετικά ερωτηματολόγια²¹ και κατόπιν διαβούλευσης με παροχείς που προηγήθηκε της ετοιμασίας του παρόντος εγγράφου και έχοντας υπόψη την Σύσταση των Αγορών του 2007²², ο ΕΡΗΕΤ καταλήγει στον ακόλουθο ορισμό σχετικά με την παροχή Μισθωμένων Γραμμών (ΜΓ).

Ορισμός ΜΓ

Μισθωμένες Γραμμές σημαίνει τηλεπικοινωνιακές διευκολύνσεις- ανεξάρτητα από την τεχνολογία

¹⁹ Αγορά 14 με βάση τη Σύσταση της 11^{ης} Φεβρουαρίου 2003.

²⁰ Παράρτημα 3

²¹ Παράρτημα 2

²² Τεχνολογική Ουδετερότητα των Αγορών

χρησιμοποιείται- μέσω των οποίων καθίσταται δυνατή η παροχή συμμετρικής μισθωμένης χωρητικότητας διαφανούς μετάδοσης μεταξύ: α) των σημείων απολήξεως του ίδιου ή διαφορετικών τηλεπικοινωνιακών δικτύων, β) σταθερών σημείων που αποτελούν τμήματα ίδιου ή διαφορετικών τηλεπικοινωνιακών δικτύων ή γ) σημείου απολήξεως δικτύου και των εγκαταστάσεων τερματικού εξοπλισμού του τελικού χρήστη.

Η χωρητικότητα δύναται να δεσμεύεται ή να διαμοιράζεται μέσω του σχετικού δικτύου, ανάλογα με τον τύπο/ τεχνολογία της συγκεκριμένης μισθωμένης γραμμής .

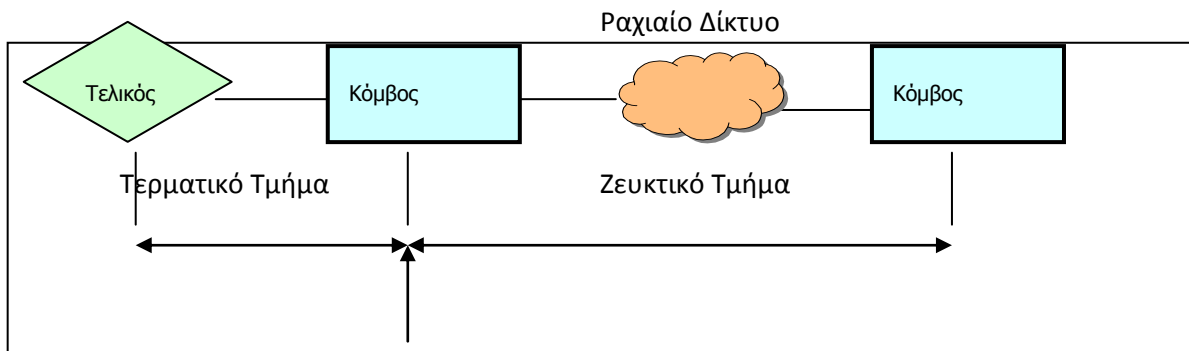
Διαχωρισμός Μισθωμένων Γραμμών σε Τερματικά και Ζευκτικά Τμήματα.

Η Παροχή χωρητικότητας από σημείο σε σημείο με χρήση Μισθωμένων Γραμμών γίνεται με χρήση Τερματικών και Ζευκτικών Τμημάτων.

Τερματικά Τμήματα Μισθωμένων Γραμμών: μπορούν να καθοριστούν ως το τμήμα της Μισθωμένης Γραμμής το οποίο εξασφαλίζει τη φυσική σύνδεση του τελικού χρήστη με το δίκτυο του παροχέα Μισθωμένων Γραμμών.

Στις πλείστες περιπτώσεις που η μίσθωση της χωρητικότητας γίνεται μέσω του ενσύρματου δικτύου πρόσβασης του παροχέα το τερματικό τμήμα κάνει χρήση του χάλκινου τοπικού βρόχου ή οπτικής ίνας σε καλώδιο οπτικών ινών.

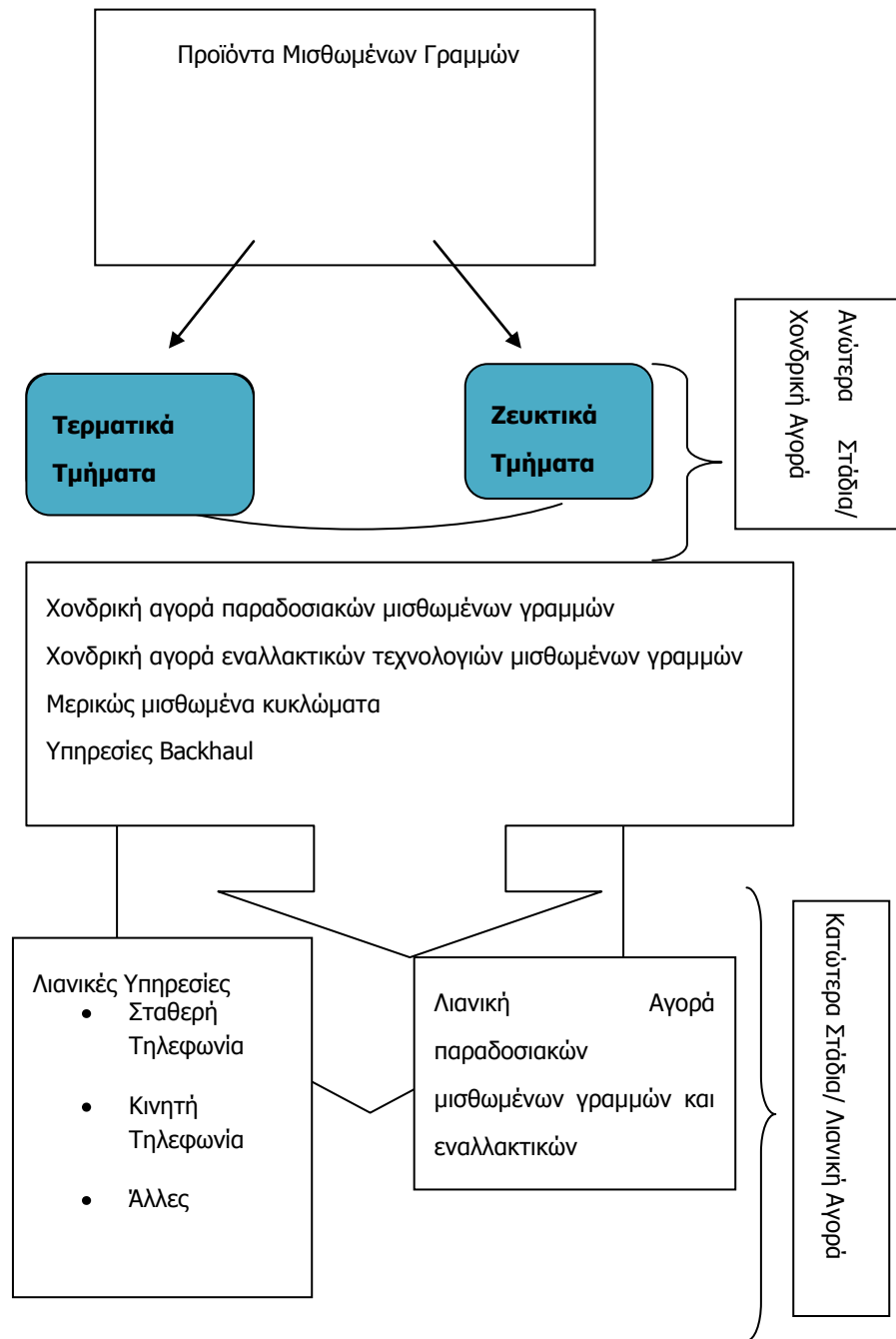
Ζευκτικά Τμήματα Μισθωμένων Γραμμών: μπορούν να καθοριστούν ως το τμήμα του ραχιαίου δικτύου (ή δικτύου πυρήνα) το οποίο επιτυγχάνει τη φυσική σύνδεση μεταξύ των τερματικών σημείων του τελικού χρήστη και επιτρέπει τη μεταφορά δεδομένων μεταξύ των δύο αυτών σημείων, εντός του δικτύου του παροχέα Μισθωμένων Γραμμών.

Διάγραμμα1: Όριο μεταξύ Τερματικών και Ζευκτικών Τμημάτων

Οι μισθωμένες γραμμές χονδρικής θεωρούνται προϊόντα ανωτέρων σταδίων τα οποία δύναται να χρησιμοποιηθούν είτε για την παροχή κατωτέρων σταδίων μισθωμένων γραμμών λιανικής ή για την παροχή άλλων κατωτέρων σταδίων προϊόντων λιανικής. Στην Κυπριακή αγορά ένας μεγάλος αριθμός χονδρικών μισθωμένων γραμμών στις ζεύξεις διασύνδεσης ζευκτικών και τερματικών τμημάτων χρησιμοποιείται από τους εναλλακτικούς παροχείς για σκοπούς διασύνδεσης κυρίως στα δίκτυα του εγκατεστημένου παροχέα και για τη σύνδεση των κόμβων των δικών τους δικτύων, στις περιπτώσεις όπου δεν διαθέτουν δική τους υποδομή.

Αυτές οι ζεύξεις διασύνδεσης όπως και τα μερικώς μισθωμένα κυκλώματα χρησιμοποιούνται για την παροχή, μεταξύ άλλων, λιανικών υπηρεσιών τηλεφωνίας. Συνεπώς, η χονδρική ζήτηση μισθωμένων γραμμών, με τη μορφή των τερματικών και ζευκτικών τμημάτων προκύπτει κυρίως από τη ζήτηση για ένα ευρύ φάσμα υπηρεσιών λιανικής.

Διάγραμμα 2: Δομή αγοράς μισθωμένων γραμμών

2.4. Συνεργασία με την Επιτροπή Προστασίας του Ανταγωνισμού (ΕΠΑ)

Σύμφωνα με το άρθρο 46(4) και 50 (1) του Ν.112(Ι)/2004 ο ΕΡΗΕΤ διαβουλεύεται με όλους τους ενδιαφερόμενους φορείς στο πλαίσιο Δημόσιας Διαβούλευσης, καθώς και με την Επιτροπή Προστασίας Ανταγωνισμού. Σύμφωνα με το άρθρο 50(2) του Ν.112(Ι)/2004, ο ΕΡΗΕΤ διαβουλεύεται με τα ενδιαφερόμενα μέρη πριν την κοινοποίηση στην ΕΕ.

Ο ΕΡΗΕΤ προτίθεται να διαβουλευθεί με την ΕΠΑ στο πλαίσιο της Δημόσιας Διαβούλευσης της αναφορικά με τη διαδικασία Ορισμού και Ανάλυσης της σχετικής αγοράς που ακολούθησε. Σε περίπτωση που ο ΕΡΗΕΤ μετά από παρατηρήσεις της ΕΠΑ αποφασίσει τη διαφοροποίηση του ορισμού της σχετικής αγοράς ή των πορισμάτων της ανάλυσης αγοράς δεσμεύεται να διενεργήσει εκ νέου δημόσια διαβούλευση με τα ενδιαφερόμενα μέρη παρουσιάζοντας τα νέα πορίσματά του.

2.5 Υφιστάμενο Ρυθμιστικό Πλαίσιο

Το 2007 σύμφωνα με το τότε εν ισχύ ρυθμιστικό πλαίσιο των ηλεκτρονικών επικοινωνιών ο Επίτροπος Ρυθμίσεως Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών και Ταχυδρομείων (ΕΡΗΕΤ) λαμβάνοντας υπόψη τις εθνικές συνθήκες, καθώς και τη γεωγραφική διάσταση των χονδρικών αγορών μισθωμένων γραμμών μέσα στην επικράτεια, σύμφωνα με τη διαδικασία για τον ορισμό αγοράς η οποία περιγράφεται στην Οδηγία Πλαίσιο²³ και λαμβάνοντας υπόψη τη σε τότε ισχύ Σύσταση για τις Σχετικές Αγορές²⁴ προέβηκε σε ορισμό των σχετικών αγορών, ανέλυσε το καθεστώς του ανταγωνισμού στην αγορά και αξιολόγησε το ενδεχόμενο καθορισμού οργανισμού/ών με Σημαντική Ισχύ στις Αγορές, λαμβάνοντας υπόψη τις Κατευθυντήριες Γραμμές της Επιτροπής για την Ανάλυση και τη Σημαντική Ισχύ στις Αγορές²⁵ («Κατευθυντήριες γραμμές για ΣΙΑ»).

²³ «Οδηγία 2002/21/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 7ης Μαρτίου 2002, σχετικά με κοινό κανονιστικό πλαίσιο για δίκτυα και υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών» (ΕΕ L 108 της 24.4.2002, σελ.33), (Οδηγία Πλαίσιο). Μεταφέρθηκε στην Κυπριακή Νομοθεσία ως Ν.112(Ι)/2004 ως ισχύει τροποποιηθείς.

²⁴ «Σύσταση Αγορών της Επιτροπής της 11ης Φεβρουαρίου 2003 για τις αγορές προϊόντων και/ή υπηρεσιών στο τομέα των ηλεκτρονικών επικοινωνιών που επιδέχονται εκ των προτέρων ρύθμιση σύμφωνα με την Οδηγία 2002/21/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με κοινό κανονιστικό πλαίσιο για δίκτυα και υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών» (Ε(2003)497 της 11^{ης} Ιουλίου 2003, ή άλλως 2003/311/ΕΚ, ΕΕ L 114 της 8.5.2003, σελ. 45).

²⁵ «Κατευθυντήριες Γραμμές της Επιτροπής για την ανάλυση αγοράς και την εκτίμηση της σημαντικής ισχύος στην αγορά βάσει του κοινοτικού πλαισίου κανονιστικών ρυθμίσεων για τα δίκτυα και τις υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών» (2002/С/165/03, ΕΕ C 165/6 της 11.7.2002, σελ. 6). Μεταφέρθηκαν στην Κυπριακή Νομοθεσία με τα Διατάγματα Κ.Δ.Π.147/2005 και

Κατά την περίοδο εξέτασης της συγκεκριμένης αγοράς υπήρχε μόνο ένας παροχέας που δραστηριοποιείτο εμπορικά στην Κυπριακή χονδρική αγορά ζευκτικών τμημάτων μισθωμένων γραμμών, ονομαστικά η ΑΤΗΚ, και η οποία άρα κατείχε μερίδιο αγοράς ίσο με 100%.

Το Φεβρουάριο του 2007, η Απόφαση Επιτρόπου 3/2007 καθόρισε την ΑΤΗΚ ως Οργανισμό με Σημαντική Ισχύ στις χονδρικές αγορές ζευκτικών τμημάτων μισθωμένων γραμμών, όπως αυτές καθορίζονταν στη Σύσταση των σχετικών Αγορών της 11^{ης} Φεβρουαρίου 2003.

Στην Απόφαση 3/2007 ο ορισμός των σχετικών αγορών περιλαμβάνει τα ακόλουθα:

(α) Υπάρχει μόνο μία αγορά για τερματικά τμήματα χονδρικών μισθωμένων γραμμών ανεξαρτήτως χωρητικότητας και μία αγορά για ζευκτικά τμήματα χονδρικών μισθωμένων γραμμών ανεξαρτήτως χωρητικότητας και αυτά τα τμήματα δεν είναι υποκατάστατα προϊόντα μεταξύ τους. Σε αυτές τις αγορές εμπίπτουν και τα τερματικά τμήματα και τα ζευκτικά τμήματα των αναλογικών και ψηφιακών χονδρικών μισθωμένων γραμμών.

(β) Τα μερικώς μισθωμένα κυκλώματα εμπίπτουν ουσιαστικά στις ίδιες πιο πάνω σχετικές αγορές και συγκεκριμένα τα «τερματικά τμήματα χονδρικών μισθωμένων γραμμών» περιλαμβάνουν το τερματικό τμήμα των μερικών μισθωμένων κυκλωμάτων και τα «ζευκτικά τμήματα χονδρικών μισθωμένων γραμμών» περιλαμβάνουν το ζευκτικό τμήμα των μερικώς μισθωμένων κυκλωμάτων, και

(γ) Η υπηρεσία Backhaul (με ή χωρίς συνεγκατάσταση) εμπίπτει ουσιαστικά στις ίδιες πιο πάνω σχετικές αγορές και συγκεκριμένα τα «τερματικά τμήματα χονδρικών μισθωμένων γραμμών» περιλαμβάνουν το τερματικό τμήμα της υπηρεσίας backhaul (με ή χωρίς συνεγκατάσταση) και τα «ζευκτικά τμήματα χονδρικών μισθωμένων γραμμών» περιλαμβάνουν το ζευκτικό τμήμα της υπηρεσίας backhaul (με ή χωρίς συνεγκατάσταση).

Στο χρονικό πλαίσιο εξέτασης, στη σχετική χονδρική αγορά μισθωμένων γραμμών δεν υπήρξαν υποκατάστατα ζήτησης και προσφοράς, και η σχετική αγορά θεωρήθηκε ότι αφορά όλη την επικράτεια της Κυπριακής Δημοκρατίας.

Σε σχέση με την αξιολόγηση του καθεστώτος του ανταγωνισμού στη σχετική αγορά:

- οι σχετική αγορά δεν παρουσιάζεται επαρκώς ανταγωνιστική,
- η ΑΤΗΚ κατείχε σημαντική ισχύ στη σχετική αγορά,
- ή σχετική αγορά απαιτούσε ex ante ρυθμιστική παρέμβαση.

Οι ρυθμιστικές υποχρεώσεις που επιβλήθηκαν στη ΑΤΗΚ με την πιο πάνω Απόφαση 3/2007 περιλαμβάνουν:

- (α) Υποχρέωση πρόσβασης και χρήσης ειδικών ευκολιών δικτύου,
- (β) Υποχρέωση Διαφάνειας,
- (γ) Υποχρέωση Αμεροληψίας (μη διάκρισης),
- (δ) Υποχρέωση Λογιστικού Διαχωρισμού,
- (ε) Υποχρέωση Ελέγχου Τιμών και Κοστολόγησης.
- (στ) Υποχρέωση παροχής συνεγκατάστασης και από κοινού χρήσης διευκολύνσεων.

2.6 Δομή Εγγράφου

Η δομή του υπολοίπου κειμένου του παρόντος εγγράφου έχει ως εξής:

Μέρος 3: Ορισμός Σχετικής Αγοράς, & Τεστ τριών κριτηρίων

Μέρος 4: Εξέταση Σχετικής Αγοράς – Ζευκτικό Τμήμα Μισθωμένων Γραμμών

Μέρος 5: Προτεινόμενες Ρυθμιστικές Υποχρεώσεις,

Μέρος 6: Αξιολόγηση Επιπτώσεων Προτεινόμενων Ρυθμιστικών Υποχρεώσεων.

Παραρτήματα.

Παράρτημα 1. Ερωτηματολόγια Παροχέων

Παράρτημα 2. Απαντήσεις Παροχέων

ΜΕΡΟΣ 3 - ΟΡΙΣΜΟΣ ΣΧΕΤΙΚΗΣ ΑΓΟΡΑΣ

3.1. Εισαγωγή

Ο στόχος της διεξαγωγής διαδικασίας του ορισμού της αγοράς, η οποία αποτελεί μέσο για την αξιολόγηση της επάρκειας του ανταγωνισμού και κατ' επέκταση της αναγκαιότητας επιβολής ex-ante ρυθμιστικών υποχρεώσεων, είναι να αναγνωρίσει μέσα από μια συστηματική διαδικασία τους ανταγωνιστικούς περιορισμούς που αντιμετωπίζουν οι δραστηριοποιημένοι παροχείς σε μια αγορά. Μέσα από μια τέτοια διαδικασία αναγνωρίζονται οι πραγματικοί και οι εν δυνάμει ανταγωνιστές οι οποίοι δυνατόν να περιορίσουν αλλήλους από το να επιδεικνύουν συμπεριφορά ανεξάρτητη από αυτή που θα αναμενόταν ως αποτέλεσμα της ύπαρξης αποδοτικού ανταγωνισμού.

Το αποτέλεσμα του ορισμού της σχετικής αγοράς εξαρτάται από την κατάληξη της εφαρμογής των κριτηρίων υποκατάστασης ζήτησης και υποκατάστασης προσφοράς καθώς και από τον χρόνο που έχει καθορισθεί ως χρονικό πλαίσιο της παρούσας εξέτασης.²⁶

Σύμφωνα με πάγια νομολογία του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης²⁷, μια σχετική αγορά προϊόντων ή υπηρεσιών περιλαμβάνει όλα τα προϊόντα ή τις υπηρεσίες που είναι επαρκώς εναλλάξιμα ή υποκατάστατα, όχι μόνο αναφορικά με τα αντικειμενικά τους χαρακτηριστικά, βάσει των οποίων είναι ιδιαίτερα κατάλληλα για την ικανοποίηση των διαρκών αναγκών των καταναλωτών, τις τιμές τους ή την επιδιωκόμενη χρήση τους, αλλά και τις συνθήκες του ανταγωνισμού όπως την ύπαρξη της προσφοράς και της ζήτησης στην εν λόγω αγορά. Επομένως, ο καθορισμός της σχετικής αγοράς θα πρέπει να λαμβάνει υπόψη όλα τα προϊόντα ή τις υπηρεσίες που οι τελικοί χρήστες χρησιμοποιούν για τις ίδιες ανάγκες.

Σημειώνεται ότι η χρήση του όρου «σχετική» αγορά υποδηλώνει αξιολόγηση και της γεωγραφικής διάστασης της αγοράς, δηλαδή αξιολόγηση της τυχόν ομοιογένειας που παρατηρείται στην προσφορά/ ζήτηση υπηρεσιών/ προϊόντων σε μια γεωγραφική περιοχή και η οποία δύναται να την διακρίνει από γειτονικά εδάφη ή γειτονική γεωγραφική περιοχή, στην οποία οι συνθήκες ανταγωνισμού είναι ουσιωδώς διαφορετικές²⁸.

²⁶ Η ex-ante ρύθμιση αφορά στον εντοπισμό έλλειψης επαρκούς ανταγωνισμού μέσα σε ένα συγκεκριμένο χρονικό πλαίσιο (χρονικό πλαίσιο παρούσας εξέτασης (3 χρόνια)).

²⁷ Υπόθεση 322/81, Michelin κατά Επιτροπής [1983] Συλλογή 3461, Υπόθεση C-62/86, AKZO κατά Επιτροπής, [1991] Συλλογή I-3359, Υπόθεση C-333/94 TetraPak κατά Επιτροπής [1996] Συλλογή I-5951.

²⁸ Βλ. π.χ. Υπόθεση 27/76 United Brands κατά Επιτροπής [1978] Συλλογή 207.

Επιπρόσθετα, αναγνωρίζεται ότι παραδοσιακά²⁹ στον τομέα των ηλεκτρονικών επικοινωνιών το γεωγραφικό εύρος μιας αγοράς καθορίζεται συχνά από την έκταση που καλύπτει το σχετικό δίκτυο ή/και από πιθανούς νομοθετικούς ή ρυθμιστικούς περιορισμούς που επιβάλλονται ως προς το δικαίωμα παροχής των σχετικών προϊόντων ή υπηρεσιών.

3.2. Κριτήρια για τον ορισμό της σχετικής αγοράς

Οι κύριοι ανταγωνιστικοί περιορισμοί που εξετάζονται κατά την αξιολόγηση της συμπεριφοράς των παροχέων σε μια αγορά αφορούν στη:

- (α) δυνατότητα υποκατάστασης από την πλευρά της ζήτησης³⁰ και στη
- (β) δυνατότητα υποκατάστασης από την πλευρά της προσφοράς³¹.

Ένας τρίτος παράγοντας ανταγωνιστικού περιορισμού που μπορεί να λαμβάνεται υπόψη αφορά το ενδεχόμενο εν δυνάμει (δυνητικού) ανταγωνισμού. Η διαφορά μεταξύ του εν δυνάμει ανταγωνισμού και της δυνατότητας υποκατάστασης της προσφοράς έγκειται στο γεγονός ότι η υποκατάσταση από την πλευρά της προσφοράς αντιδρά σχετικά άμεσα σε πιθανή αύξηση τιμής ενός προϊόντος ή μιας υπηρεσίας χωρίς σημαντικά έξοδα επένδυσης, ενώ ο εν δυνάμει ανταγωνισμός χρειάζεται περισσότερο χρόνο πριν ξεκινήσει να προσφέρει υπηρεσίες στην αγορά και η είσοδος του συνοδεύεται από σημαντική επένδυση.

Ο ΕΡΗΕΤ στο πλαίσιο του ορισμού της σχετικής αγοράς έλαβε υπόψη τα κριτήρια που αφορούν τη δυνατότητα υποκατάστασης από την πλευρά της ζήτησης και της προσφοράς. Ο ΕΡΗΕΤ ακολούθησε τη φιλοσοφία προσέγγισης της Ανακοίνωσης της Επιτροπής για τον ορισμό των σχετικών αγορών³² και τα οριζόμενα στη Σύσταση της Επιτροπής της 17^{ης} Δεκεμβρίου 2007 και

²⁹ Υπόθεση IV/M.1025, Mannesmann/Olivetti/Infostrada.

³⁰ Επιτρέπει τον καθορισμό των προϊόντων προς τα οποία οι χρήστες μπορούν να στραφούν σε περίπτωση που παρατηρηθεί σχετική αύξηση τιμής σε ένα προϊόν της ίδιας αγοράς. Δεν είναι απαραίτητη η στροφή της πλειονότητας των καταναλωτών σε ένα άλλο προϊόν. Αρκεί ένας επαρκής αριθμός καταναλωτών να μεταπηδήσει σε άλλο προϊόν για να καταστήσει την αλλαγή της τιμής στο αρχικό προϊόν μη κερδοφόρα.

³¹ Επιτρέπει την αξιολόγηση της δυνατότητας εισόδου παροχέων που δεν είναι ενεργοί στη σχετική αγορά ως αποτέλεσμα της σχετικής αύξησης στην τιμή προσφοράς.

³² **Ανακοίνωση της Επιτροπής όσον αφορά τον ορισμό της σχετικής αγοράς για τους σκοπούς του κοινοτικού δικαίου ανταγωνισμού** Επίσημη Εφημερίδα αριθ. C 372 της 09/12/1997 σ. 0005 - 0013

έλαβε υπόψη τον παράγοντα του εν δυνάμει ανταγωνισμού κατά την αξιολόγηση του καθεστώτος του ανταγωνισμού στη σχετική αγορά

3.3. Υποκαταστασιμότητα

3.3.1 Υποκαταστασιμότητα Τερματικών και Ζευκτικών Τμημάτων Μισθωμένων Γραμμών από πλευρά της Ζήτησης

Η ζήτηση των μισθωμένων γραμμών γίνεται επί το πλείστο από άκρο σε άκρο, δηλαδή περιλαμβάνει και τερματικά και ζευκτικά τμήματα. Ο διαχωρισμός έγινε αρχικά το 2006 για να συνάδει με τον αρχικό ορισμό των αγορών³³ στη Σύσταση του 2003 και την αρχιτεκτονική δικτύου της ΑΤΗΚ που ήταν ο μοναδικός παροχέας των σχετικών υπηρεσιών. Ο Επίτροπος θεωρεί ότι τα τερματικά και ζευκτικά τμήματα δεν είναι υποκατάστατα προϊόντα μεταξύ τους. Όπως παρουσιάζεται και στο Διάγραμμα 1, τα τερματικά τμήματα αφορούν το μέρος της μισθωμένης γραμμής το οποίο συνδέει τις εγκαταστάσεις του τελικού χρήστη και τον κόμβο, ενώ τα ζευκτικά τμήματα αφορούν το μέρος της μισθωμένης γραμμής το οποίο συνδέει τους κόμβους μεταξύ τους. Τα χαρακτηριστικά των μισθωμένων γραμμών όπως έχουν καθοριστεί στο μέρος 3.3.2 πιο πάνω αφορούν και τα δύο προϊόντα αλλά σε καμία περίπτωση δεν δύναται να θεωρηθούν ως υποκατάστατες υπηρεσίες. Αυτό γιατί εάν, για παράδειγμα, η τιμή των τερματικών τμημάτων μισθωμένων γραμμών των εταιρειών ΑΤΗΚ και PrimeTel, αυξανόταν μεταξύ 5%-10% πάνω από το ανταγωνιστικό επίπεδο, ένας εναλλακτικός παροχέας δεν θα μπορούσε να συνεχίσει να παρέχει αντίστοιχες υπηρεσίες τερματικών μόνο με την προμήθεια ζευκτικών υπηρεσιών. Ο ΕΡΗΕΤ θεωρεί τις δύο υπηρεσίες ως συμπληρωματικές.

Ως εκ τούτου το SNIP τεστ για την υποκαταστασιμότητα από την πλευρά της ζήτησης δεν προσφέρεται για να υλοποιηθεί μεταξύ αυτών των δύο υπηρεσιών αφού δεν θεωρούνται ως εναλλακτικές υπηρεσίες αλλά ως αλληλένδετες και συμπληρωματικές ώστε να είναι δυνατό να πραγματοποιηθεί η μετάβαση των δεδομένων από άκρη σε άκρη.

³³ «Σύσταση Αγορών της Επιτροπής της 11ης Φεβρουαρίου 2003 για τις αγορές προϊόντων και/ή υπηρεσιών στο τομέα των ηλεκτρονικών επικοινωνιών που επιδέχονται εκ των προτέρων ρύθμιση σύμφωνα με την Οδηγία 2002/21/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με κοινό κανονιστικό πλαίσιο για δίκτυα και υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών» (Ε(2003)497 της 11^{ης} Ιουλίου 2003, ή άλλως 2003/311/ΕΚ, ΕΕ L 114 της 8.5.2003, σελ. 45).

3.3.2 Υποκαταστασιμότητα Τερματικών και Ζευκτικών Τμημάτων Μισθωμένων Γραμμών από πλευρά της Προσφοράς

Όπως και πιο πάνω η προσφορά των μισθωμένων γραμμών γίνεται επί το πλείστο από άκρο σε άκρο, δηλαδή περιλαμβάνει και τερματικά και ζευκτικά τμήματα. Ο Επίτροπος θεωρεί ότι τα τερματικά και ζευκτικά τμήματα δεν είναι υποκατάστατα προϊόντα μεταξύ τους. Όπως παρουσιάζεται και στο Διάγραμμα1, τα τερματικά τμήματα αφορούν το μέρος της μισθωμένης γραμμής το οποίο συνδέει τις εγκαταστάσεις του τελικού χρήστη και τον κόμβο, ενώ τα ζευκτικά τμήματα αφορούν το μέρος της μισθωμένης γραμμής το οποίο συνδέει τους κόμβους μεταξύ τους. Τα χαρακτηριστικά των μισθωμένων γραμμών όπως έχουν καθοριστεί στο μέρος 3.3.2 πιο πάνω αφορούν και τα δύο προϊόντα αλλά σε καμία περίπτωση δεν δύναται να θεωρηθούν ως υποκατάστατες υπηρεσίες. Ο ΕΡΗΕΤ θεωρεί τις δύο υπηρεσίες ως συμπληρωματικές.

Ως εκ τούτου το SNIP τεστ για την υποκαταστασιμότητα από την πλευρά της προσφοράς δεν προσφέρεται για να υλοποιηθεί μεταξύ αυτών των δύο υπηρεσιών αφού δεν θεωρούνται ως εναλλακτικές υπηρεσίες αλλά ως αλληλένδετες και συμπληρωματικές για να πραγματοποιηθεί η μετάβαση των δεδομένων από άκρη σε άκρη.

3.3.3 Υποκαταστασιμότητα Τερματικών και Ζευκτικών Τμημάτων Διαφορετικής Χωρητικότητας από την πλευρά της Ζήτησης

Η ζήτηση τόσο των χονδρικών τερματικών τμημάτων χονδρικών μισθωμένων γραμμών όσο και των χονδρικών ζευκτικών τμημάτων χονδρικών μισθωμένων γραμμών σε σχέση με τη χωρητικότητα είναι άμεσα συνδεδεμένη με τη λιανική αγορά παροχής υπηρεσιών οι οποίες υποστηρίζονται από τα τερματικά ή ζευκτικά τμήματα μισθωμένων γραμμών. Οι ανάγκες χωρητικότητας που επιβάλλουν οι λιανικές υπηρεσίες που θα πρέπει να υποστηρίζονται είναι ουσιαστικά ο προσδιοριστικός παράγοντας που λαμβάνει υπόψη ο αγοραστής για επιλογή της συγκεκριμένης χωρητικότητας. Οι ανάγκες για χωρητικότητα είναι συνδεδεμένες με τη συγκεκριμένη λιανική αγορά υπηρεσιών και όχι με πιθανές διαφοροποιήσεις στις τιμές ανά χωρητικότητα.

Επιπρόσθετα, οι Συστάσεις³⁴ της Ε.Ε. αναφορικά με τις σχετικές αγορές δεν διαχωρίζουν τις

³⁴ Σύσταση Αγορών της Επιτροπής της 11^{ης} Φεβρουαρίου 2003 και Σύσταση Αγορών της Επιτροπής 17^{ης} Δεκεμβρίου 2007.

σχετικές αγορές με βάση τη διαφορετική χωρητικότητα. Ο ΕΡΗΕΤ θεωρεί ότι δεν υπάρχει καμία ιδιαιτερότητα της Κυπριακής αγοράς που θα μπορούσε να οδηγήσει στον ορισμό ξεχωριστών αγορών για διαφορετικές χωρητικότητες.

3.4. Υποκαταστασιμότητα Τερματικών και Ζευκτικών Τμημάτων Διαφορετικής Χωρητικότητας από την πλευρά της Προσφοράς

Ο ΕΡΗΕΤ θεωρεί ότι υπάρχει μία αγορά η οποία αφορά τα τερματικά τμήματα μισθωμένων γραμμών ανεξάρτητα από τη τεχνολογία και χωρητικότητά τους και μία αγορά η οποία αφορά τα ζευκτικά τμήματα μισθωμένων γραμμών ανεξάρτητα από τη τεχνολογία και χωρητικότητά τους. Μία πιθανή αύξηση τιμής μεταξύ 5%-10% από την ανταγωνιστική τιμή μιας συγκεκριμένης χωρητικότητας δεν θα οδηγήσει απαραίτητα ένα εναλλακτικό παροχέα να επενδύσει στην αύξηση της προσφοράς της συγκεκριμένης χωρητικότητας για το λόγο ότι η προσφορά είναι άμεσα συνδεδεμένη με τη ζήτηση της λιανικής αγοράς υπηρεσιών. Η προσφορά των τερματικών ή και ζευκτικών τμημάτων μισθωμένων γραμμών αφορά αποκλειστικά τις ανάγκες του τελικού χρήστη για χωρητικότητα άρα, μία αύξηση της προσφοράς που περιλαμβάνει αύξηση του κόστους επενδύσεων δεν θα είναι κερδοφόρα εάν οι ανάγκες του τελικών χρηστών δεν συνάδουν άμεσα με τη συγκεκριμένη χωρητικότητα.

Δεδομένου ότι και οι Ευρωπαϊκές Συστάσεις δεν διαχωρίζουν τις αγορές με βάση την χωρητικότητα, ο ΕΡΗΕΤ κρίνει ότι υπάρχει μία ενιαία αγορά ανεξάρτητα από τη χωρητικότητα.

Συμπέρασμα σχετικά με την υποκαταστασιμότητα Τερματικών και Ζευκτικών Τμημάτων:

Θέση του Επιτρόπου είναι ότι τα ζευκτικά και τα τερματικά τμήματα μισθωμένων γραμμών δεν είναι υποκατάστατα προϊόντα μεταξύ τους και ανήκουν ως εκ τούτου σε διαφορετικές αγορές. Το συμπέρασμα αυτό αντιστοιχεί άλλωστε στη διεθνή εμπειρία και τα συμπεράσματα πολλών άλλων εθνικών ρυθμιστικών αρχών, καθώς και τη Σύσταση της Επιτροπής.

Ο ΕΡΗΕΤ καταλήγει στο συμπέρασμα ότι οι συνθήκες ανταγωνισμού δεν δικαιολογούν τον ορισμό πρόσθετων διακριτών αγορών με βάση και μόνο τη χωρητικότητα.

Ο Επίτροπος, κατάληξε στο συμπέρασμα ότι η σχετική γεωγραφική αγορά για την αγορά ζευκτικών τμημάτων μισθωμένων γραμμών αντιστοιχεί σε όλη την επικράτεια της Κυπριακής Δημοκρατίας.

3.5. Παράγοντες Αγοράς

Στη συνέχεια εξετάζουμε άλλους συντελεστές της σχετικής αγοράς όπως αυτά παρουσιάζονται πιο κάτω.

3.5.1 Παροχές Υπηρεσιών

Με βάση τα στοιχεία που έχουν συλλεχθεί κατά τη διαδικασία εξέτασης της σχετικής αγοράς, με διαφορετικά ερωτηματολόγια προς τους παροχείς³⁵, διαφαίνεται ότι κατά την περίοδο εξέτασης³⁶ της Χονδρικής Αγοράς Ζευκτικών Τμημάτων Μισθωμένων Γραμμών μόνο δύο παροχείς ήταν ενεργοί στην Αγορά με παροχή Ζευκτικών Τμημάτων.

Οι δύο προαναφερόμενοι παροχείς είναι ο εγκατεστημένος/παραδοσιακός (Incumbent) παροχέας ΑΤΗΚ και ο εναλλακτικός παροχέας PrimeTel Ltd.

Στην αγορά ζευκτικών τμημάτων μισθωμένων γραμμών, οι εταιρείες ΑΤΗΚ, PrimeTel, προσφέρουν υπηρεσίες σε χονδρικό επίπεδο.

Οι εταιρείες MTN και Cablenet Communications Ltd (Cablenet) προσφέρουν υπηρεσίες Μισθωμένων Γραμμών (τερματικά και/ή ζευκτικά τμήματα) σε λιανικό επίπεδο.

Εκτός από την ΑΤΗΚ μόνο ο παροχέας PrimeTel δήλωσε ότι παρέχει υπηρεσίες Μισθωμένων Γραμμών σε χονδρικό επίπεδο και παρουσίασε στις απαντήσεις του και σχετικά εισοδήματα. Οι άλλοι εναλλακτικοί παροχείς δεν ανέφεραν εισοδήματα από υπηρεσίες Μισθωμένων Γραμμών σε χονδρικό επίπεδο.

Ο ΕΡΗΕΤ δεν θεωρεί ότι οι εναλλακτικοί παροχείς που δεν προσφέρουν υπηρεσίες Μισθωμένων Γραμμών στερούνται των τεχνικών δυνατοτήτων ιδιαίτερα στις αστικές περιοχές να το πράξουν αλλά έχουν επιλέξει να μην προσφέρουν υπηρεσίες και προϊόντα σε χονδρικό επίπεδο.

Στις απαντήσεις τους για ότι αφορά την αγορά υπηρεσιών Μισθωμένων Γραμμών, οι εναλλακτικοί παροχείς, Cablenet & MTN δήλωσαν ότι αγοράζουν υπηρεσίες από την ΑΤΗΚ ζευκτικών και τερματικών τμημάτων ενώ η PrimeTel μόνο τερματικών.

³⁵ Παράρτημα 2 & 3

³⁶ 2008-2013

Στην Κυπριακή αγορά η ζήτηση των χονδρικών μισθωμένων γραμμών περιορίζεται σε ψηφιακές μισθωμένες γραμμές. Με βάση τα στοιχεία που έχουν συλλεχθεί δεν υπάρχει ζήτηση για αναλογικές μισθωμένες γραμμές σε χονδρικό επίπεδο.

Όλοι οι προαναφερθέντες (PrimeTel, Cablenet & MTN) διαθέτουν το δίκτυο τους που έχουν αναπτύξει ιδιαίτερα στις αστικές περιοχές ενώ μόνο η PrimeTel έχει επιλέξει να δραστηριοποιηθεί στην παροχή χονδρικών υπηρεσιών.

Η εταιρεία PrimeTel, από το τέλος του 2006 αποτελεί την εναλλακτική επιλογή για παροχή χονδρικών μισθωμένων γραμμών. Η εταιρεία από το 2006 έχει επενδύσει ουσιαστικά κεφάλαια στην ανάπτυξη και κατασκευή ανεξάρτητου και αυτόνομου δικτύου διανομής με τη χρήση οπτικών ινών. Με βάση τις απαντήσεις που λήφθηκαν από την εταιρεία στα πλαίσια του σχετικού ερωτηματολογίου η περιορισμένη μέχρι στιγμής κάλυψη του δικτύου της PrimeTel, σε σχέση με τη δυνατότητα παγκύπριας γεωγραφικής κάλυψης της ΑΤΗΚ, είναι το ουσιαστικότερο εμπόδιο για περαιτέρω ανάπτυξη στη συγκεκριμένη αγορά. Η ΑΤΗΚ έχει τη δυνατότητα γεωγραφικής κάλυψης σε όλη την έκταση της επικράτειας της Κυπριακής Δημοκρατίας.

3.5.2 Τεχνολογίες Μετάδοσης Δεδομένων στην Κυπριακή Αγορά

Κατά την εξέταση των χονδρικών αγορών Μισθωμένων Γραμμών και στην παρούσα ενότητα της χονδρικής Αγοράς Τερματικών Τμημάτων, ο ΕΡΗΕΤ λαμβάνει υπόψη του την Οδηγία Πλαίσιο η οποία αναφέρει ότι η ρύθμιση πρέπει να είναι ουδέτερη ως προς την τεχνολογία (technology neutral).

Περαιτέρω ο ΕΡΗΕΤ, λαμβάνει υπόψη του τη νομολογία του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης³⁷, όπου ορίζεται ότι μια σχετική αγορά προϊόντων περιλαμβάνει όλα τα προϊόντα ή τις υπηρεσίες που είναι επαρκώς εναλλάξιμα ή υποκατάστατα, όχι μόνο αναφορικά με τα αντικειμενικά τους χαρακτηριστικά, βάσει των οποίων είναι ιδιαίτερα κατάλληλα για την ικανοποίηση των διαρκών αναγκών των τελικών χρηστών, τις τιμές τους ή την επιδιωκόμενη χρήση

³⁷ Υπόθεση 322/81, Michelin v. Commission (1983) ECR 3461; Υπόθεση IV/31.533 και IV/34.072 AKZO v Commission; Υπόθεση C-62/86 [1991] ECR I-3359; Υπόθεση C-333/94 TetraPak v Commission.

τους, αλλά και τις συνθήκες του ανταγωνισμού όπως και την ύπαρξη της προσφοράς και της ζήτησης στην εν λόγω αγορά. Επομένως, ο καθορισμός της σχετικής αγοράς θα πρέπει να λαμβάνει υπόψη όλες τις υπηρεσίες που οι τελικοί χρήστες χρησιμοποιούν για τις ίδιες ανάγκες.

Εξέταση Υποκαταστασιμότητας Ζευκτικών Τμημάτων Παραδοσιακών Μισθωμένων Γραμμών και Ζευκτικών Τμημάτων Μισθωμένων Γραμμών με χρήση εναλλακτικών Τεχνολογιών.

Σε αυτό το στάδιο ο ΕΡΗΕΤ, θα εξετάσει κατά πόσον τα ζευκτικά τμήματα Μισθωμένων Γραμμών που προσφέρονται μέσω εναλλακτικών τεχνολογιών εμπίπτουν στις ίδιες σχετικές αγορές με ζευκτικά τμήματα «παραδοσιακών Μισθωμένων Γραμμών, ως αυτές ορίστηκαν πιο πάνω.

Ζευκτικά Τμήματα Κυκλωμάτων Ethernet E-Line

Η πλειονότητα των ερωτηθέντων παροχών- σχετικά με την υποκαταστασιμότητα των υπηρεσιών Ethernet με υπηρεσίες «παραδοσιακών» Μισθωμένων Γραμμών-διατύπωσαν τη θέση ότι τα προϊόντα/υπηρεσίες Ethernet (κυκλώματα E-line ειδικότερα), έχουν παρόμοια λειτουργικά χαρακτηριστικά με τις παραδοσιακές Μισθωμένες Γραμμές και μπορούν να θεωρηθούν ως υποκατάστατα και να περιληφθούν στις χονδρικές αγορές Τερματικών και Ζευκτικών Τμημάτων.

Στη βάση του ορισμού των Μισθωμένων Γραμμών ο ΕΡΗΕΤ καταλήγει στο συμπέρασμα ότι τα Ζευκτικά Τμήματα κυκλωμάτων Ethernet E-Line (τα οποία προσφέρουν σύνδεση/χωρητικότητα από σημείο σε σημείο, point-to-point connection) δεν διαθέτουν μόνο παρόμοια λειτουργικά χαρακτηριστικά αλλά τυγχάνουν και της ίδιας χρήσης (από τους τελικούς χρήστες), σε παρόμοιες τιμές με τις παραδοσιακές Μισθωμένες Γραμμές.

Ως εκ των ανωτέρω, ο ΕΡΗΕΤ καταλήγει στο συμπέρασμα ότι τα ζευκτικά τμήματα τα οποία εξετάστηκαν είναι υποκατάστατα και ανήκουν στην ίδια χονδρική αγορά.

Ζευκτικά Τμήματα Κυκλωμάτων Ethernet E-VPN

Περαιτέρω εξετάζοντας τα χαρακτηριστικά του προϊόντος E-VPN ο ΕΡΗΕΤ καταλήγει στο συμπέρασμα ότι αποτελεί υπηρεσία σύνδεσης πολλαπλών σημείων (point-to-multipoint) και όχι υπηρεσία σύνδεσης σημείου με σημείο (point-to-point), και ως εκ τούτου δεν περιλαμβάνει τα προϊόντα αυτά στην υπό εξέταση χονδρική αγορά.

Ζευκτικά Τμήματα Κυκλωμάτων ATM/FR

Ο ΕΡΗΕΤ δεν εξετάζει κατά πόσο τα προϊόντα/υπηρεσίες που χρησιμοποιούν τις τεχνολογίες

ATM/FR περιλαμβάνονται στις/στην υπό εξέταση αγορές/αγορά, δεδομένου ότι αυτά δεν είναι πλέον εμπορικά διαθέσιμα.

Ζευκτικά Τμήματα Τεχνολογιών xDSL, Καλωδιακών και Δορυφορικών Συνδέσεων

Ο ΕΡΗΕΤ εξαιρεί από την Αγορά τα προϊόντα VPN, ADSL, VDSL2 υπηρεσίες δεδομένων καλωδιακών, (Τεχνολογία DOCSIS 3.0) και δορυφορικών υπηρεσιών από τις σχετικές αγορές προϊόντων, δεδομένου ότι δεν θεωρείται ότι είναι λειτουργικά ισοδύναμα με μια «παραδοσιακή» μισθωμένη γραμμή.

Οι πιο πάνω υπηρεσίες/προϊόντα δεν παρέχουν συμμετρική χωρητικότητα (στις κατευθύνσεις upstream και downstream) μεταξύ δύο σημείων οπότε δεν μπορούν να θεωρηθούν υποκατάστατα παραδοσιακής Μισθωμένης Γραμμής.

3.5.3 Εξέταση Υποκαταστασιμότητας μεταξύ Αναλογικών και Ψηφιακών Ζευκτικών Τμημάτων Μισθωμένων Γραμμών

Παρόλο που η ζήτηση/χρήση για αναλογικές μισθωμένες γραμμές παρουσιάζεται να έχει εκμηδενιστεί³⁸, λόγω του γεγονότος ότι η ΑΤΗΚ στο δημοσιευμένο τιμολόγιο της εξακολουθεί να προσφέρει αναλογικά κυκλώματα σε χονδρικές τιμές, ο ΕΡΗΕΤ θα εξετάσει κατά πόσον τα αναλογικά μισθωμένα εμπίπτουν στην ίδια αγορά με τις ψηφιακές μισθωμένες γραμμές.

Όλες οι χονδρικές μισθωμένες γραμμές χαμηλής χωρητικότητας <64 Kbits, τερματικά και ζευκτικά τμήματα, προσφέρονται από την ΑΤΗΚ με αναλογικές τεχνολογίες. Οι αναλογικές γραμμές όπως και οι ψηφιακές γραμμές υποστηρίζουν μεταφορά φωνής και δεδομένων και εκτός από τον τερματικό εξοπλισμό όλη η υποστηρικτική υποδομή για παροχή της υπηρεσίας είναι η ίδια με αυτή των ψηφιακών χονδρικών μισθωμένων γραμμών.

Η χρήση των αναλογικών χονδρικών μισθωμένων γραμμών όπως και τα χαρακτηριστικά τους ταυτίζονται με αυτά των ψηφιακών χονδρικών μισθωμένων γραμμών. Η ΑΤΗΚ παρέχει τις μισθωμένες γραμμές χαμηλής χωρητικότητας αποκλειστικά μόνο με αναλογικά κυκλώματα.

³⁸ Το ΓΕΡΗΕΤ σημειώνει ότι ο αριθμός των αναλογικών μισθωμένων γραμμών είναι με βάση τις απαντήσεις στα ερωτηματολόγια είναι μηδενικός

Ο ΕΡΗΕΤ, έχει διαπιστώσει³⁹ ότι στην Κυπριακή αγορά παρέχονται μόνο ψηφιακές μισθωμένες γραμμές με τον αριθμό των αναλογικών ΜΓ να είναι αμελητέος και η προσφορά να γίνεται κατόπιν αιτήματος του πελάτη/τελικού χρήστη και για σύντομο χρονικό διάστημα χρήσης.

Ως εκ τούτου στην Χονδρική αγορά Ζευκτικών Τμημάτων δεν θα συμπεριληφθούν τερματικά τμήματα αναλογικών ΜΓ.

3.5.4. Μερικώς Μισθωμένα Κυκλώματα

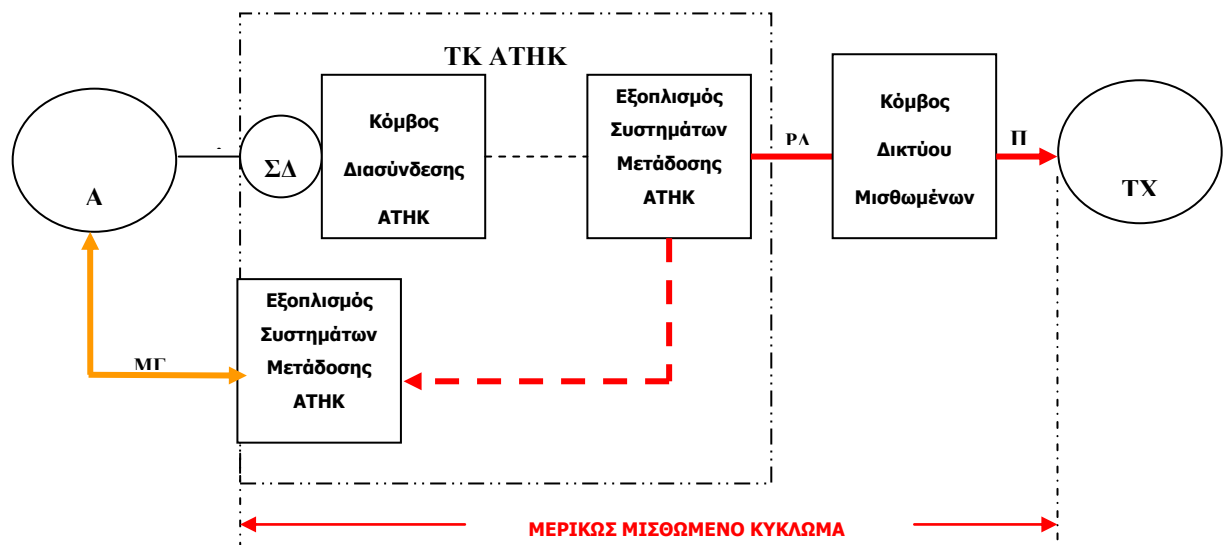
Τα μερικώς μισθωμένα κυκλώματα είναι μισθωμένες γραμμές που συνδέουν τις εγκαταστάσεις του τελικού χρήστη (πελάτη) με το Σημείο Διασύνδεσης του παροχέα με το Δημόσιο Τηλεφωνικό Δίκτυο της ΑΤΗΚ.

Η μισθωμένη αυτή σύνδεση θεωρείται ως ιδιαίτερος τύπος χονδρικής μισθωμένης γραμμής η οποία χρησιμοποιείται μόνο από Παροχείς που έχουν συνάψει συμφωνία Διασύνδεσης με την ΑΤΗΚ, για παροχή τηλεπικοινωνιακών υπηρεσιών σε τελικούς χρήστες λιανικής, σε άλλους Παροχείς ή προς ιδία χρήση, όπως, αλλά όχι αποκλειστικά, υπηρεσίες μισθωμένων γραμμών, σύνδεσης σε τηλεπικοινωνιακά δίκτυα μεταγωγής, δεδομένων ή υπηρεσίες ευρυζωνικής πρόσβασης.

Το κύριο πλεονέκτημα των Μερικώς Μισθωμένων Κυκλωμάτων έναντι των συμβατικών μισθωμένων γραμμών είναι ότι ο εναλλακτικός παροχέας μπορεί να συγκεντρώσει οποιονδήποτε αριθμό Μερικώς Μισθωμένων Κυκλωμάτων (με τερματικά και πιθανόν και ζευκτικά τμήματα) εντός ή κοντά στον κόμβο (του παρόχου της υπηρεσίας) της επιλογής του και να χρησιμοποιεί μία μισθωμένη γραμμή προκειμένου να μεταφέρει τη συγκεντρωμένη κίνηση στο δίκτυό του, αντί να αποκτά πολλές μισθωμένες γραμμές από άκρο σε άκρο.

Τα μερικώς μισθωμένα κυκλώματα παρέχονται από την ΑΤΗΚ αποκλειστικά μόνο σε ρυθμούς μετάδοσης 2Mbit/s και 34Mbit/s, και χαρακτηρίζονται από τη συνδεσμολογία των πιο κάτω διαγραμμάτων:

³⁹ Παράρτημα 3

Υπόμνημα:

A: Κόμβος εναλλακτικού Παροχέα

i: Ζεύξη Διασύνδεσης Ρυθμού Μετάδοσης 2 Mbrps

ΣΔ: Σημείο Διασύνδεσης

ΡΔ: Ραχιαίο Δίκτυο ΑΤΗΚ

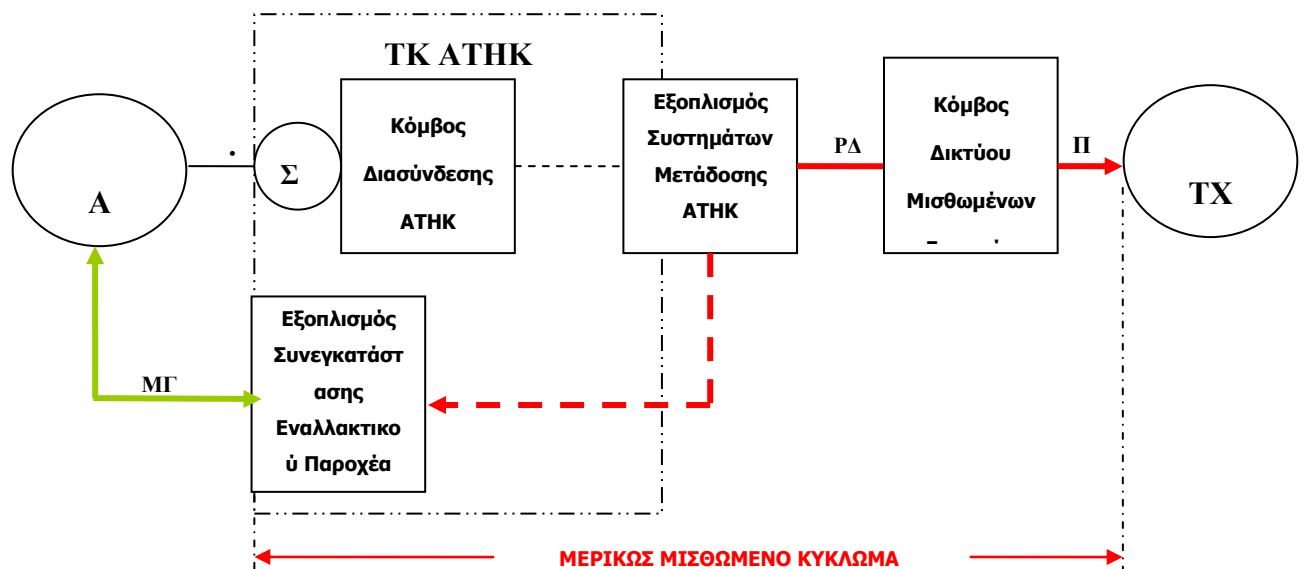
Π: Πρόσβαση Δικτύου ΑΤΗΚ

ΤΧ: Τελικός Χρήστης

ΜΓ: Μισθωμένη Γραμμή Ρυθμού Μετάδοσης 2 Mbrps μέσω χάλκινων καλωδίων/ Χονδρικό τέλος

ΤΚ: Τηλεφωνικό Κέντρο

Διάγραμμα 3: Συνδεσμολογία Μερικώς Μισθωμένου Κυκλώματος Ρυθμού Μετάδοσης 2 Mbit/s

Υπόμνημα:

A: Κόμβος εναλλακτικού Παροχέα

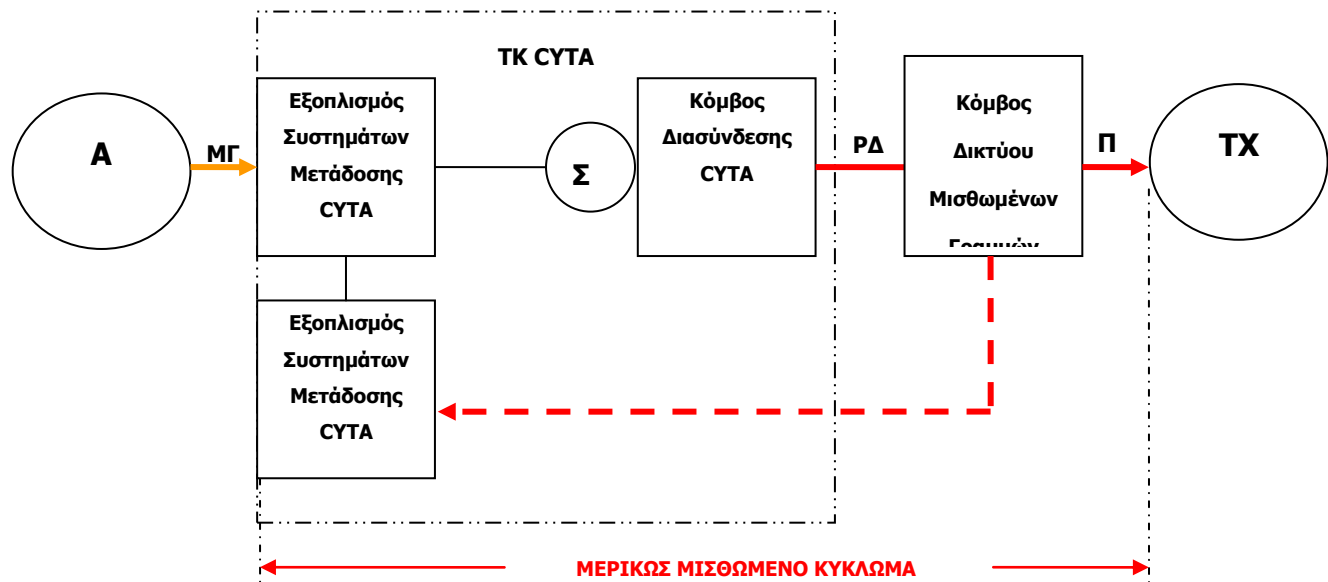
B: Εξοπλισμός συνεγκατάστασης εναλλακτικού Παροχέα

ΜΓ: Μισθωμένη Γραμμή Ρυθμού Μετάδοσης 34 Mbit/s μέσω οπτικών ινών / Χονδρικό τέλος (Λιανικό μείον 20%)

ΡΔ: Ραχιαίο Δίκτυο ΑΤΗΚ

ΣΔ: Σημείο Διασύνδεσης
Π: Πρόσβαση Δικτύου ΑΤΗΚ
ΤΧ: Τελικός Χρήστης
ΤΚ: Τηλεφωνικό Κέντρο

Διάγραμμα 4: Συνδεσμολογία Παροχής Πολλαπλών Μερικώς Μισθωμένων Κυκλωμάτων Ρυθμού Μετάδοσης 2 Mbit/s

Υπόμνημα:

A: Κόμβος εναλλακτικού Παροχέα

ΜΓ: Μισθωμένη Γραμμή Ρυθμού Μετάδοσης 155Mbit/s μέσω οπτικών ινών που χρησιμοποιείται ως φορέας για γραμμές ρυθμού μετάδοσης 2 ή 34 Mbit/s

ΡΔ: Ραχιαίο Δίκτυο ΑΤΗΚ

ΣΔ: Σημείο Διασύνδεσης

Π: Πρόσβαση Δικτύου ΑΤΗΚ

ΤΧ: Τελικός Χρήστης

ΤΚ: Τηλεφωνικό Κέντρο

Διάγραμμα 5: Συνδεσμολογία Μερικώς Μισθωμένου Κυκλώματος Ρυθμού Μετάδοσης 2 ή 34 Mbit/s

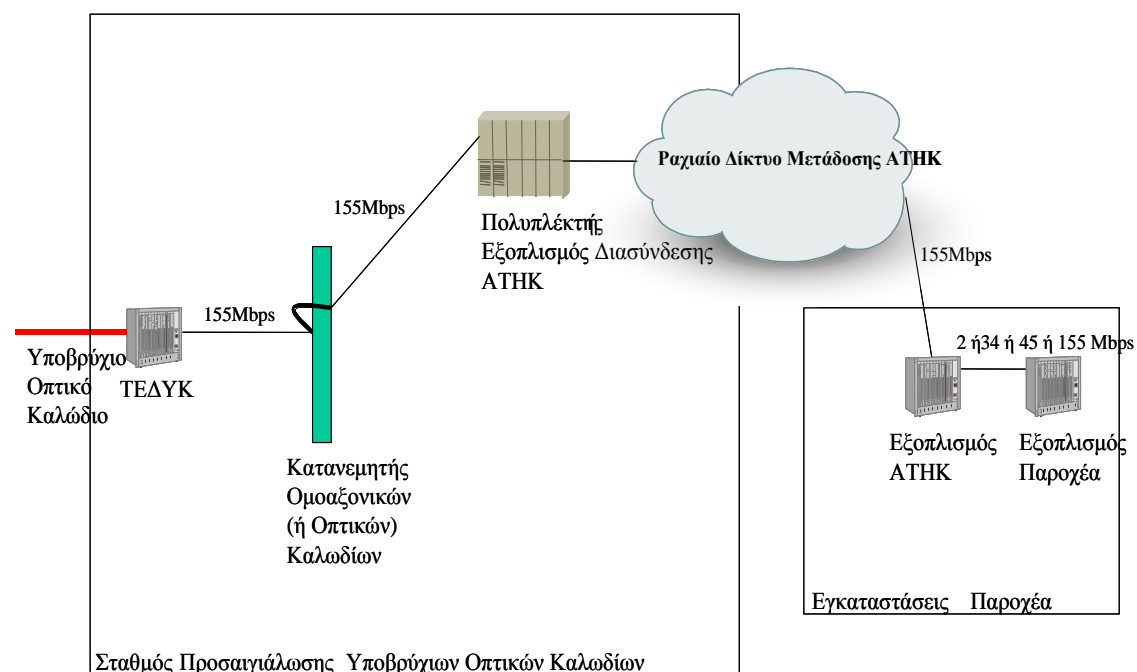
Τα τεχνικά και λειτουργικά χαρακτηριστικά, οι προϋποθέσεις εγκατάστασης και ελέγχου, η τεχνική διαχείριση και τα τέλη των Μερικώς Μισθωμένων Κυκλωμάτων είναι ανάλογα με αυτά που αναφέρονται για τις Μισθωμένες Γραμμές που συνθέτουν τις ζεύξεις διασύνδεσης. Η διαφορά έγκειται στη δυνατότητα του εναλλακτικού παρόχου να συγκεντρώνει πολλά τερματικά ή/και ζευκτικά τμήματα σε ένα σημείο και να συνδέσει με το δίκτυο του με μια μισθωμένη γραμμή υψηλής χωρητικότητας.

3.5.5. Backhaul

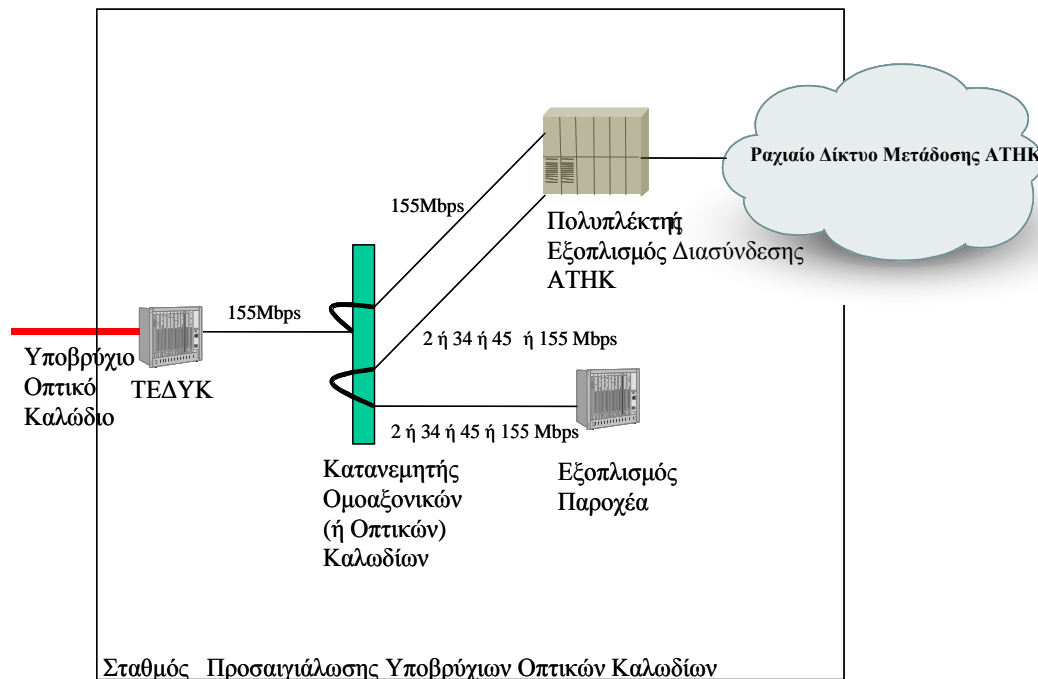
Οι αναφορές σε προϊόντα Μισθωμένων Γραμμών για σκοπούς «Backhauling», υποδηλούν χωρητικότητα που μισθώνεται για σύνδεση του εξοπλισμού ενός παροχέα υπηρεσιών Ηλ. Επικοινωνιών, από το σημείο σύνδεσης του εξοπλισμού, στον κοντινότερο κόμβο του δικτύου του παροχέα αυτού.

Το προϊόν «μισθωμένη γραμμή για σύνδεση σε σταθμό προσαιγιάλωσης» είναι η σύνδεση του συνεγκατεστημένου εξοπλισμού ενός εναλλακτικού παροχέα με το κυρίως δίκτυο του, μέσω χονδρικής μισθωμένης σύνδεσης που προσφέρεται από τον εγκατεστημένο παροχέα είναι η σύνδεση μεταξύ εξοπλισμού του παροχέα και οποιουδήποτε διεθνούς υποβρύχιου καλωδιακού συστήματος που προσαιγιαλώνεται στους σταθμούς της ΑΤΗΚ, με αποκλειστικό σκοπό την πρόσβαση του παροχέα σε χωρητικότητα σε διεθνές υποβρύχιο καλωδιακό σύστημα (με ή χωρίς συνεγκατάσταση). Η μισθωμένη αυτή σύνδεση θεωρείται ως ιδιαίτερος τύπος χονδρικής μισθωμένης γραμμής, η οποία χρησιμοποιείται μόνο από παροχείς που θέλουν να συνδεθούν στους σταθμούς προσαιγιάλωσης της ΑΤΗΚ με εξοπλισμό οποιουδήποτε διεθνούς υποβρύχιου καλωδιακού συστήματος.

Η συγκεκριμένη υπηρεσία παρέχεται από την ΑΤΗΚ αποκλειστικά μόνο σε ρυθμούς μετάδοσης 2Mbit/s, 34 Mbit/s, 45 Mbit/s και 155 Mbit/s, και χαρακτηρίζεται από τη συνδεσμολογία των πιο κάτω διαγραμμάτων:

Διάγραμμα 6: Παράδειγμα υλοποίησης της σύνδεσης από τα υποστατικά του Παροχέα μέχρι τον ΤΕΔΥΚ.

Διάγραμμα 7: Παράδειγμα υλοποίησης της σύνδεσης όταν ο εξοπλισμός του Παροχέα είναι εγκατεστημένος στο σταθμό προσαγιάλωσης υποβρυχίων καλωδίων της ΑΤΗΚ.

Στη συνέχεια ο Επίτροπος, εξέτασε κατά πόσον η προσφορά της υπηρεσίας μερικώς μισθωμένων κυκλωμάτων και της υπηρεσίας backhaul επηρεάζει τον καθορισμό των δύο υπό εξέταση αγορών και κατέληξε ότι, λόγω των λειτουργικών, τεχνικών και τιμολογιακών χαρακτηριστικών μεταξύ των μερικώς μισθωμένων κυκλωμάτων, της υπηρεσίας backhaul και των μισθωμένων γραμμών, (α) τα τερματικά τμήματα των μερικώς μισθωμένων κυκλωμάτων συμπεριλαμβάνονται στα τερματικά τμήματα των μισθωμένων γραμμών και (β) τα ζευκτικά τμήματα των μερικώς μισθωμένων κυκλωμάτων και της υπηρεσίας backhaul συμπεριλαμβάνονται στα ζευκτικά τμήματα των μισθωμένων γραμμών.

3.6. Γεωγραφική Αγορά

Η σχετική αγορά αντιστοιχεί στην περιοχή όπου οι ενδιαφερόμενοι παροχείς προσφέρουν τις σχετικές υπηρεσίες υπό επαρκώς ομοιογενείς συνθήκες και η οποία μπορεί να διακριθεί από γειτονικές κυρίως περιοχές διότι στις εν λόγω περιοχές οι συνθήκες του ανταγωνισμού διαφέρουν

σημαντικά⁴⁰.

Ακολουθώντας την πάγια νομολογία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και τη σχετική πρακτική της Επιτροπής, ο ΕΡΗΕΤ προχώρησε στον ορισμό της γεωγραφικής εμβέλειας της σχετικής αγοράς βασιζόμενο κυρίως σε δύο κριτήρια⁴¹, ήτοι:

- (α) την φυσική περιοχή που καλύπτουν τα δίκτυα χονδρικών μισθωμένων γραμμών, και
- (β) την ύπαρξη νομικών και άλλων κανονιστικών περιορισμών ή υποχρεώσεων που έχουν ως αποτέλεσμα τον περιορισμό του γεωγραφικού εύρους των λειτουργιών ενός παροχέα.

Βάσει των πιο πάνω κριτηρίων, η άποψη του ΕΡΗΕΤ είναι ότι η οι σχετική αγορά ζευκτικών τμημάτων χονδρικών μισθωμένων γραμμών συμπίπτει με το σύνολο της επικράτειας της Κυπριακής Δημοκρατίας διότι:

- Οι γενικές εξουσιοδοτήσεις οι οποίες έχουν εκχωρηθεί και αφορούν την ίδρυση και λειτουργία δημόσιου σταθερού ενσύρματου δικτύου (μισθωμένες γραμμές) ηλεκτρονικών επικοινωνιών αφορούν το σύνολο της επικράτειας της Κυπριακής Δημοκρατίας.
- Το υφιστάμενο δίκτυο του παραδοσιακού παροχέα ΑΤΗΚ καλύπτει όλη την επικράτεια της Κυπριακής Δημοκρατίας.
- Το δίκτυο του εναλλακτικού παροχέα, PrimeTel που παρέχει υπηρεσίες Μισθωμένων Γραμμών σε χονδρικό επίπεδο, καλύπτει όλο και μεγαλύτερη έκταση σε αστικό επίπεδο.
- Η τιμολογιακή πολιτική της ΑΤΗΚ δεν διαφοροποιείται από περιοχή σε περιοχή μέσα στην επικράτεια της Κυπριακής Δημοκρατίας.
- Η τιμολογιακή πολιτική του εναλλακτικού παροχέα, PrimeTel, δεν διαφοροποιείται από περιοχή σε περιοχή μέσα στην επικράτεια της Κυπριακής Δημοκρατίας.
- Η διαφημιστική και προωθητική πολιτική των παροχέων δεν διαφοροποιείται από περιοχή σε περιοχή μέσα στην επικράτεια της Κυπριακής Δημοκρατίας.

3.7 Τεστ Τριών Κριτηρίων

Όπως αναφέρεται στη νέα Σύσταση της 17^{ης} Δεκεμβρίου 2007, αγορές άλλες από εκείνες που έχουν περιληφθεί στο παράρτημα της Σύστασης, ορίζονται βάσει των αρχών του ανταγωνισμού που προβλέπονται στην ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με τον ορισμό της σχετικής αγοράς για τους

⁴⁰ Υπόθεση 27/76 United Brands v. Commission (1978) Συλλογή 207.

⁴¹ Υπόθεση IV/M.1025, Mannesman/Olivetti/Infostrada.

σκοπούς του κοινοτικού δικαίου ανταγωνισμού⁴² και ευθυγραμμίζονται με τις κατευθυντήριες γραμμές της Επιτροπής για την ανάλυση αγοράς και την εκτίμηση της σημαντικής ισχύος στην αγορά⁴³, ικανοποιώντας σωρευτικά τα ακόλουθα τρία κριτήρια:

- παρουσία υψηλών και μη παροδικών φραγμών εισόδου στην εν λόγω αγορά
- διάρθρωση αγοράς που δεν τείνει προς την κατεύθυνση αποτελεσματικού ανταγωνισμού μέσα στον σχετικό χρονικό ορίζοντα
- ανεπάρκεια της εφαρμογής μόνο της νομοθεσίας περί ανταγωνισμού για την αντιμετώπιση των αδυναμιών της αγοράς.

Για να δοθεί μια ολοκληρωμένη υπηρεσία μισθωμένων γραμμών από άκρη σε άκρη χρειάζονται και τα τερματικά και τα ζευκτικά μέρη. Για τους σκοπούς όμως της εξέτασης της πρώην αγοράς 14 θα χρησιμοποιήσουμε τα τρία κριτήρια για να δούμε και για να δούμε εάν πρέπει να την επανεξετάσουμε ή όχι.

Σε ό,τι αφορά στο κάθε ένα από τα τρία κριτήρια που προσδιορίζονται από την Επιτροπή, οι ακόλουθοι δείκτες⁴⁴ είναι υποβοηθητικοί για την αξιολόγηση της εκπλήρωσης ή μη των τριών κριτηρίων.

(α) παρουσία υψηλών και μη παροδικών φραγμών εισόδου στην εν λόγω αγορά

- Ύπαρξη εφάπαξ εξόδων (sunk costs)

Το αναγκαίο κόστος των επενδύσεων που θα ήταν αναγκασμένος ένας παροχέας να καταβάλει ώστε να είναι σε θέση να εισέλθει στη σχετική αγορά θεωρείται ότι θα είναι πολύ ψηλό αν κρίνουμε και από τις επενδύσεις θα χρειαστεί να καταβάλει ένας εναλλακτικός παροχέας στη Κύπρο ειδικά αν θα έχει παγκύπρια κάλυψη. Ίσως τα εφάπαξ έξοδα και η ανάκτηση της αρχικής επένδυσης να αποτελεί το από τα πιο σοβαρά αποτρεπτικά σημεία για είσοδο στις υπό εξέταση αγορές.

Σε ότι αφορά τους υφιστάμενους παροχείς που έχουν αναπτύξει το δίκτυο τους αυτό δεν υφίσταται

⁴² ΕΕ C 372 της 9.12.1997 σ.5

⁴³ ΕΕ C 165 της 11,7.2002 σ.6

⁴⁴ Έγγραφο IRG (07) 25

ολοκληρωτικά. Παραμένει όμως ότι δεν έχουν την κάλυψη που έχει η ΑΤΗΚ και για να πετύχουν εξυπηρέτηση πελατών όπου τους ζητηθεί αυτό θα γίνει ή με περεταίρω ανάπτυξη του δικτύου τους που μπορεί να είναι ασύμφορο αν η ζήτηση είναι περιορισμένη ή με αγορά τερματικών τμημάτων από την ΑΤΗΚ.

- Έλεγχος της υποδομής που δεν αναπαράγεται εύκολα.

Η αναγκαία υποδομή δεν αναπαράγεται εύκολα και ένας νέος παροχέας, εάν αδειοδοτείτο, μπορεί να αντιμετωπίζει σχετικά προβλήματα στην ανάπτυξη του δικτύου του πχ συνεγκατάσταση σε υφιστάμενους αγωγούς, τοπικά σχέδια ανάπτυξης κτλ .

Η αναγκαία υποδομή δεν αναπαράγεται εύκολα και ένας νέος παροχέας, εάν αδειοδοτείτο, μπορεί να αντιμετωπίζει σχετικά προβλήματα στην ανάπτυξη του δικτύου του. Το ΓΕΡΗΕΤ ρυθμίζει βάσει σχετικού διατάγματος την διαδικασία συνεγκατάστασης σε αγωγούς αλλά σε ορισμένες περιπτώσεις προκύπτουν προβλήματα όπως μεταξύ άλλων η μη διαθεσιμότητα αγωγού και η άρνηση εκ μέρους των αρμόδιων αρχών για παραχώρηση δικαιωμάτων διέλευσης (π.χ. λόγω μιας πρόσφατης αποκατάστασης ενός δρόμου).

- Εύκολη ή προνομιούχος πρόσβαση στους κεφαλαιουχικούς ή οικονομικούς πόρους.

Η πρόσβαση των δύο υφιστάμενων παροχέων μισθωμένων γραμμών σε χονδρικό επίπεδο σε κεφαλαιουχικούς και οικονομικούς πόρους πιθανό θα είναι ευκολότερη από ότι ενός νεοεισερχόμενου στην αγορά ειδικά μετά και από την δύσκολη οικονομική κατάσταση της Κύπρου. Ακόμη και μεταξύ των υφιστάμενων παροχέων μπορεί να διακριθεί διαφορά στην ευκολία πρόσβασης σε τέτοιους πόρους.

Επίσης, οι υφιστάμενοι παροχείς παρέχουν υπηρεσίες μισθωμένων γραμμών εδώ και χρόνια και έχουν μια υφιστάμενη πελατειακή βάση η οποία τους επιφέρει σταθερά μηνιαία έσοδα τα οποία είναι πολύ σημαντικά για τη συνέχιση της λειτουργίας τους. Αντίθετα, ένας νεοεισερχόμενος θα εκκινήσει από μηδενική πελατειακή βάση θα πρέπει να περάσει ένα σημαντικό χρονικό διάστημα μέχρι να αποκτήσει πελατειακή βάση η οποία θα του επιτρέψει να έχει σε μόνιμη βάση πρόσβαση σε σημαντικούς οικονομικούς πόρους. Πιθανόν, ένας νεοεισερχόμενος παροχέας να πρέπει να εξασφαλίσει πρόσβαση σε οικονομικούς πόρους μόνο προσφέρει άλλες σχετικές υπηρεσίες με σεβαστή πελατειακή βάση στην Κυπριακή Αγορά που να του έδινε τη δυνατότητα ολοκληρωτικής χρήσεις ενός δικτύου.

- Οικονομίες κλίμακας, οικονομίες φάσματος.

Και οι δύο παροχείς μπορούν να έχουν οικονομίες κλίμακας, ο καθένας ανάλογα και με το μέγεθος του και τα χρόνια παρουσίας στην Κυπριακή αγορά. Σε ό,τι αφορά στην ΑΤΗΚ με την υποδομή της στις τηλεπικοινωνίες και την ικανότητα μετάδοσης έχει μεγάλη δυνατότητα να εκμεταλλευθεί τις οικονομίες φάσματος. Ένας νεοεισερχόμενος παροχέας θα χρειαζόταν αρκετό διάστημα και επενδύσεις για να αναπτύξει παρόμοιες οικονομίες φάσματος και κλίμακας.

- Κάθετη ολοκλήρωση.

Και οι δύο παροχείς μπορούν να έχουν κάθετη ολοκλήρωση και να προσφέρουν τις υπηρεσίες τους, ο καθένας ανάλογα και με το μέγεθος του και τα χρόνια παρουσίας στην Κυπριακή αγορά. Ένας νεοεισερχόμενος παροχέας στην αγορά θα χρειαζόταν αρκετό χρόνο και σοβαρές επενδύσεις για να πετύχει μια παρόμοια δομή με τους υφιστάμενους παροχείς.

- Εμπόδια για να αναπτύξει τη διανομή και το δίκτυο πωλήσεων.

Και οι δύο παροχείς έχουν αναπτύξει ένα δίκτυο διανομής και πώλησης των υπηρεσιών τους. Και οι δύο παροχείς έχουν στον έλεγχο τους σημεία πώλησης των προϊόντων και υπηρεσιών που προσφέρουν.

Ένας νεοεισερχόμενος παροχέας μπορεί δυνητικά να αντιμετωπίζει μερικά προβλήματα στη διάθεση των υπηρεσιών αλλά αυτά από μόνα τους δεν θεωρούνται αρκετά ώστε να απέτρεπε την είσοδο του στην αγορά αφού μπορούν να δημιουργηθούν συνεργασίες και με άλλους μεταπωλητές τέτοιων υπηρεσιών ή και να χρησιμοποιηθεί υφιστάμενο δίκτυο πωλήσεων που δύναται να έχει ο θεωρητικά νεοεισερχόμενος παροχέας, προσφέροντας άλλου είδους προϊόντα και υπηρεσίες. Επίσης οι υπηρεσίες που εξετάζουμε είναι αρκετά εξειδικευμένες και σε χονδρικά επίπεδο και δεν χρειάζεται να υποστηριχτεί από ένα εκτεταμένο δίκτυο πωλήσεων.

- Η διαφοροποίηση προϊόντων ή υπηρεσιών.

Από τις παρατηρήσεις του ΕΡΗΕΤ, διαπιστώνουμε ότι και οι δύο παροχείς παρέχουν παρόμοιες υπηρεσίες και προϊόντα με μικρή συνήθως διαφορά στην εισαγωγή τους. Η διαφοροποίηση τους όμως επηρεάζεται και από τον ορισμό της αγοράς. Ένας νεοεισερχόμενος παροχέας για να αυξήσει τις πιθανότητες επιτυχίας του θα έπρεπε, αν μπορούσε, να προσφέρει τις ίδιες υπηρεσίες σε

δέσμη, με πολύ διαφορετική και χαμηλότερη τιμολόγηση ή αν είχε αποκλειστικά ένα νέο τεχνολογικό πλεονέκτημα.

- Νομοθεσία/ Αδειοδότηση.

Θεωρούμε ότι η αδειοδότηση άλλου παροχέα δεν αποτρέπεται από την νομοθεσία για την ανάπτυξη δικτύου αλλά αν υπήρχε μια τέτοια απόφαση από ένα επενδυτή απαιτείται ένα εύλογο χρονικό διάστημα για την υλοποίηση της αδειοδότησης και στη συνέχεια ένα αρκετά μεγαλύτερο χρονικό διάστημα της ανάπτυξης ενός δικτύου και δραστηριοποίησης του αδειοδοτημένου παροχέα. Επομένως στο χρονικό διάστημα της παρούσας εξέτασης αγοράς η υφιστάμενη νομοθεσία δεν αποτελεί ένα υψηλό φραγμό εισόδου στις συγκεκριμένες αγορές.

Λαμβάνοντας υπόψη τα πιο πάνω, ο ΕΡΗΕΤ θεωρεί ότι υπάρχει παρουσία υψηλών και μη παροδικών φραγμών εισόδου στην εν λόγω αγορά.

(β) διάρθρωση αγοράς που δεν τείνει προς την κατεύθυνση αποτελεσματικού ανταγωνισμού μέσα στον σχετικό χρονικό ορίζοντα.

Το δεύτερο κριτήριο αξιολογεί εάν μια αγορά θα έτεινε προς τον αποτελεσματικό ανταγωνισμό χωρίς ρυθμίσεις και μέσα στο σχετικό χρονικό ορίζοντα. Τα ακόλουθα κριτήρια είναι πιθανοί δείκτες για να αξιολογήσουν εάν μια αγορά τείνει προς τον αποτελεσματικό ανταγωνισμό.

- Μεριδία αγοράς.

Υπάρχει μεγάλη διαφορά μεριδίων μεταξύ των δύο παροχέων. Μετά από αρκετά χρόνια παρουσίας στην αγορά, η PrimeTel μπορεί να χαρακτηριστεί ως ένας οργανισμός με εμπεδωμένη παρουσία στην αγορά, καθώς έχει κερδίσει ένα σημαντικό αριθμό πελατών και ένα σεβαστό ποσοστό της αγοράς καθώς προσφέρει αρκετά προϊόντα σε διάφορες λιανικές αγορές. Στις χονδρικές μισθωμένες γραμμές (παρουσίαση μεριδίων στο μέρος 4 & 5) εισήλθε για να εξυπηρετήσει πελάτες της και με αυτό το προϊόν . Έτσι η Κυπριακή αγορά εμπλουτίστηκε με ένα επιπλέον παροχέα.

Το διάστημα που πέρασε από την προηγούμενη εξέταση της αγοράς και με τις ρυθμίσεις που επεβλήθησαν από τον ΕΡΗΕΤ δεν υπήρξαν τόσο μεγάλες αλλαγές στα μερίδια αγοράς και δεν θεωρούμε ότι τα μερίδια αγοράς θα κατανέμονται ίσα μεταξύ των δύο παροχέων εντός των

επόμενων δύο χρόνων. Περισσότερη ανάλυση των μεριδίων αγοράς θα γίνει σε επόμενο στάδιο αν θεωρηθεί αναγκαία η ανάλυση της σχετικής αγοράς.

- Έλεγχος της υποδομής που δεν αναπαράγεται εύκολα.

Και οι δύο παροχείς έχουν αναπτύξει το δίκτυο τους σε πολύ ψηλά επίπεδα κάτι που ένας νεοεισερχόμενος παροχέας θα συναντούσε περισσότερες δυσκολίες στο να αναπτύξει παρόμοια υποδομή. Η ΑΤΗΚ έχει κάλυψη σε μεγαλύτερο μέρος του νησιού από την PrimeTel. Η PrimeTel συνεχίζει τις προσπάθειες για ανάπτυξη του δικτύου.

- Προϊόν/διαφοροποίηση υπηρεσιών (π.χ. συσσωρευμένα προϊόντα ή υπηρεσίες)/ Εμπόδια στην επέκταση/ Πιθανός ανταγωνισμός.

Οι δύο παροχείς παρέχουν παρόμοια προϊόντα σε παρόμοιες που κρατήθηκαν σταθερές στο υπό εξέταση διάστημα

Ο ανταγωνισμός σε ένα δυοπωλιακό περιβάλλον, όπως είναι αυτό στην Κύπρο στο παρόν στάδιο, εγκυμονεί κινδύνους αντι- ανταγωνιστικών συμπεριφορών που δύναται να ως αποτέλεσμα της παρουσίας μόνο δύο⁴⁵ παροχέων σε μία αγορά.

Λαμβάνοντας υπόψη τα προαναφερθέντα, ο ΕΡΗΕΤ είναι της άποψης ότι η διάρθρωση της αγοράς δεν τείνει προς την κατεύθυνση αποτελεσματικού ανταγωνισμού μέσα στον σχετικό χρονικό ορίζοντα.

(γ) ανεπάρκεια της εφαρμογής μόνον της νομοθεσίας περί ανταγωνισμού για την αντιμετώπιση των αδυναμιών της αγοράς.

Η επάρκεια της εφαρμογής μόνο της νομοθεσίας περί ανταγωνισμού είναι το τρίτο κριτήριο, που μία ΕΠΑ πρέπει να αξιολογήσει κατά πόσο η ex post ρύθμιση είναι επαρκής για να αντιμετωπίσει

⁴⁵ Μελέτη της ΟΡΤΑ Ολλανδίας το Σεπτέμβριο του 2006 με τίτλο "Is two enough" Πηγή:ΟΡΤΑ
<http://www.opta.nl/asp/en/publications/document.asp?id=2051>

τις πιθανές αποτυχίες της σχετικής αγοράς.

Συνήθως η νομοθεσία περί ανταγωνισμού υφίσταται και δρα αφού μια κατάσταση έχει επιφέρει τις αρνητικές επιπτώσεις μιας αντι-ανταγωνιστικής συμπεριφοράς.

Η Επιτροπή Ανταγωνισμού αυτόβουλα ή μετά από καταγγελία εξετάζει περιπτώσεις όπου υπάρχουν αρκετά στοιχεία σε μία αγορά για να εξακριβώσει εάν έχουν επέλθει αθέμιτες πρακτικές που βλάπτουν τον ανταγωνισμό σε μία αγορά. Όταν διεξαχθεί ή έρευνα που μπορεί να διαρκέσει και μεγάλο χρονικό διάστημα μπορεί να επιβληθούν ρυθμίσεις και υποχρεώσεις σε ορισμένους παροχείς υπηρεσιών (ex-post). Δεν είναι όμως εύκολο να παρέμβεις, προτού εξελιχθούν οι αντι-ανταγωνιστικές συμπεριφορές (ex-ante) και δεν έχει αρκετές δυνατότητες να αποτρέψει μια τέτοια συμπεριφορά. Είναι πιο εύκολο να σταματήσει μια τέτοια συμπεριφορά αφού όμως έχει εξελιχθεί. Επίσης υπάρχει αρκετός βαθμός δυσκολίας στην εξέταση μιας μη ανταγωνιστικής συμπεριφοράς, που αφού λάβει χώρα, δύναται να επιφέρει ανεπανόρθωτη ζημία στις σχετικές ή συνδεδεμένες αγορές.

Επίσης η παροχή από τον οργανισμό με ΣΙΑ, κατόπιν επιβολής δημοσίευσης, Υποδείγματος Προσφοράς Διασύνδεσης με συνθήκες διαφάνειας, μη διάκρισης και κοστοστρέφειας δημιούργησε συνθήκες ανταγωνισμού κάτι που μπορεί να μην ήταν εφικτό στην περίπτωση έλλειψης ex-ante ρύθμισης.

Όλα τα προαναφερθέντα λειτουργούν προληπτικά και διασφαλίζουν ότι αδυναμίες που πολύ πιθανό να προέκυπταν στην αγορά εκμηδενίζονται. Ο ΕΡΗΕΤ πιστεύει ότι η αγορά αναπτύχθηκε στο σημείο που είναι σήμερα με τις διάφορες εκ των προτέρων ρυθμίσεις (ex- ante), που επιβλήθηκαν στα προηγούμενα χρόνια και που η έλλειψή τους θεωρούμε ότι θα είχε αρνητικό αντίκτυπο στην ανταγωνιστικότητα της αγοράς.

Επιπλέον, πρέπει να αναφερθεί ότι σε έναν τομέα ο οποίος εξελίσσεται με γοργούς ρυθμούς, το χρονικό διάστημα το οποίο απαιτείται για την εφαρμογή του δικαίου του ανταγωνισμού ex-post, είναι αρκετά μεγάλο με αποτέλεσμα αρκετές φορές η ex-post κανονιστική παρέμβαση να μην επιτυγχάνει την αναστροφή των αποτελεσμάτων αντιανταγωνιστικών πρακτικών στις σχετικές αγορές.

3.7.1 Συμπέρασμα αναφορικά με τα τρία κριτήρια

Σε ό,τι αφορά στις αγορές τερματικών και ζευκτικών τμημάτων μισθωμένων γραμμών, ο ΕΡΗΕΤ

πιστεύει ότι η σχετική αγορά επιδέχεται εκ νέου εξέταση, αφού ικανοποιεί σωρευτικά τα τρία κριτήρια που παρουσιάζονται πιο πάνω. Επίσης, υπενθυμίζουμε ότι η Κυπριακή αγορά παρουσιάζει μερικές ιδιαιτερότητες σε σχέση με άλλες χώρες της ΕΕ όπως:

1. Μερίδια αγοράς σε επίπεδο χονδρικής: παρατηρείται μεγάλος βαθμός συγκέντρωσης σε έναν παροχέα (ΑΤΗΚ) παρόλο που ο δεύτερος παροχέας δραστηριοποιείται εδώ και 7 περίπου χρόνια.
2. Δομή - μέγεθος αγοράς : μόνο δύο πάροχοι δικτύων δραστηριοποιούνται στην προσφορά μισθωμένων γραμμών σε χονδρικό επίπεδο. Η είσοδος ενός τρίτου παρόχου ενδεχομένως να προκαλέσει προβλήματα επιβίωσης τόσο στους δύο υφιστάμενους όσο και στον πιθανό νεοεισερχόμενο λόγω του μικρού μεγέθους της Κυπριακής αγοράς όπου ο πληθυσμός ανέρχεται περίπου στις 800 χιλιάδες. Σημειώνεται ότι η ανάπτυξη ενός νέου δικτύου σε παγκύπριο επίπεδο θα απαιτούσε μεγάλες επενδύσεις σε δικτυακή υποδομή και χρονοβόρες διαδικασίες για την τελική ανάπτυξη του δικτύου από ένα νεοεισερχόμενο στην αγορά ενώ θα μπορούσε να γίνει πιο σύντομα και με λιγότερα έξοδα από ένα που τους άλλους δύο εναλλακτικούς παροχείς που έχουν ήδη αναπτύξει τα δίκτυα τους ως ενός σημείου.
3. Νομικοί φραγμοί: Δεν είναι δυνατή η ανάπτυξη άλλου παροχέα χωρίς την αδειοδότηση από τα αρμόδια σώματα αλλά δεν αποτρέπεται από νομικούς λόγους η είσοδος στην αγορά. Υπάρχουν αδειοδοτημένα δίκτυα κυρίως σε αστικά κέντρα που όμως δεν προσφέρουν υπηρεσίες μισθωμένων γραμμών σε χονδρικό επίπεδο.

Τα ανωτέρω συνηγορούν ότι λόγω των προαναφερόμενων ιδιαιτεροτήτων της Κυπριακής αγοράς τουλάχιστον στα χρονικά όρια της παρούσας εξέτασης (διετία) τα τρία κριτήρια :

1. παρουσία υψηλών και μη παροδικών φραγμών εισόδου στην εν λόγω αγορά
2. διάρθρωση αγοράς που δεν τείνει προς την κατεύθυνση αποτελεσματικού ανταγωνισμού μέσα στον σχετικό χρονικό ορίζονται
3. ανεπάρκεια της εφαρμογής μόνο της νομοθεσίας περί ανταγωνισμού για την έγκαιρη και άμεση αντιμετώπιση των αδυναμιών της αγοράς.

πληρούνται σωρευτικά και ως εκ τούτου η εν λόγω αγορά επιδέχεται εκ νέου εξέταση για τα Ζευκτικά Τμήματα Χονδρικών Μισθωμένων Γραμμών.

3.8 Σύνοψη Ευρημάτων.

Σε ό,τι αφορά την αγορά ζευκτικών τμημάτων μισθωμένων γραμμών, ο ΕΡΗΕΤ κρίνει ότι η σχετική αγορά επιδέχεται εκ των προτέρων (ex-ante) ρύθμιση, αφού η Κυπριακή αγορά παρουσιάζει μερικές ιδιαιτερότητες σε σχέση με άλλες χώρες της ΕΕ όπως:

1. Μεριδία αγοράς σε επίπεδο χονδρικής: παρατηρείται μεγάλος βαθμός συγκέντρωσης σε έναν παροχέα (ΑΤΗΚ) παρόλο που ο δεύτερος παροχέας δραστηριοποιείται εδώ και 7 περίπου χρόνια. (περισσότερα στο τέταρτο μέρος)
2. Δομή - μέγεθος αγοράς : μόνο δύο πάροχοι δικτύων δραστηριοποιούνται στην προσφορά μισθωμένων γραμμών σε χονδρικό επίπεδο. Η είσοδος ενός τρίτου παρόχου ενδεχομένως να προκαλέσει προβλήματα επιβίωσης τόσο στους δύο υφιστάμενους όσο και στον πιθανό νεοεισερχόμενο λόγω του μικρού μεγέθους της Κυπριακής αγοράς όπου ο πληθυσμός ανέρχεται περίπου στις 800 χιλιάδες. Σημειώνεται ότι η ανάπτυξη ενός νέου δικτύου σε παγκύπριο επίπεδο θα απαιτούσε μεγάλες επενδύσεις σε δικτυακή υποδομή και χρονοβόρες διαδικασίες για την τελική ανάπτυξη του δικτύου από ένα νεοεισερχόμενο στην αγορά ενώ θα μπορούσε να γίνει πιο σύντομα και με λιγότερα έξοδα από ένα που τους άλλους δύο εναλλακτικούς παροχείς που έχουν ήδη αναπτύξει τα δίκτυα τους ως ενός σημείου.
3. Νομικοί φραγμοί: Δεν είναι δυνατή η ανάπτυξη άλλου παροχέα χωρίς την αδειοδότηση από τα αρμόδια σώματα αλλά δεν αποτρέπεται από νομικούς λόγους η είσοδος στην αγορά. Υπάρχουν αδειοδοτημένα δίκτυα κυρίως σε αστικά κέντρα που όμως δεν προσφέρουν υπηρεσίες μισθωμένων γραμμών σε χονδρικό επίπεδο.

Τα ανωτέρω συνηγορούν ότι λόγω των προαναφερόμενων ιδιαιτεροτήτων της Κυπριακής αγοράς τουλάχιστον στα χρονικά όρια της παρούσας εξέτασης (διετία) δεν αναμένονται μεγάλες αλλαγές στα μερίδια αγοράς και η διάρθρωση της αγοράς δεν τείνει προς την κατεύθυνση αποτελεσματικού ανταγωνισμού μέσα στο σχετικό χρονικό ορίζοντα .

Ο ΕΡΗΕΤ, με βάση την Οδηγία Πλαίσιο και στη βάση του ορισμού των ΜΓ κατέληξε ότι:

Τα Ζευκτικά Τμήματα τα οποία χρησιμοποιούνται για παροχή κυκλωμάτων Μισθωμένων Γραμμών Ethernet (κυκλώματα E-Line) (το οποίο προσφέρει σύνδεση/χωρητικότητα από σημείο σε σημείο, point-to-point connection) διαθέτουν παρόμοια λειτουργικά χαρακτηριστικά και τυγχάνουν της ίδιας χρήσης (από τους τελικούς χρήστες) με τα τερματικά τμήματα «παραδοσιακών» Μισθωμένων

Γραμμών σε παρόμοιες τιμές και ως εκ τούτου κρίνονται ως υποκατάστατα.

Περαιτέρω εξετάζοντας τα χαρακτηριστικά κυκλωμάτων Ethernet (E-VPN) ο ΕΡΗΕΤ καταλήγει στο συμπέρασμα ότι τα κυκλώματα αυτά αποτελούν υπηρεσίες σύνδεσης σημείου σε πολλαπλά σημεία (point-to-multipoint) και όχι υπηρεσία σύνδεσης σημείου με σημείο (point-to-point) ως οι «παραδοσιακές» ΜΓ.

Ως εκ των ανωτέρω, τα ζευκτικά τμήματα που εξυπηρετούν κυκλώματα Ethernet (κυκλώματα E-VPN) δεν περιλαμβάνονται στην υπό εξέταση χονδρική αγορά.

Ο ΕΡΗΕΤ δεν εξετάζει κατά πόσο τα προϊόντα/υπηρεσίες που χρησιμοποιούν τις τεχνολογίες ATM/FR περιλαμβάνονται στις/στην υπό εξέταση αγοράς/αγορά, δεδομένου ότι αυτά δεν είναι πλέον εμπορικά διαθέσιμα.

Ο ΕΡΗΕΤ κατέληξε ότι, στην υπό Εξέταση Χονδρική Αγορά Ζευκτικών Τμημάτων, ζευκτικά τμήματα Μισθωμένων Γραμμών τεχνολογιών VPN, ADSL, VDSL2, καλωδιακών (Τεχν. DOCSIS 3.0) και δορυφορικών υπηρεσιών, δεν περιλαμβάνονται στις σχετικές αγορές προϊόντων, αφού προκύπτει ότι δεν είναι λειτουργικά ισοδύναμα με μια «παραδοσιακή» μισθωμένη γραμμή.

Οι πιο πάνω υπηρεσίες/προϊόντα δεν παρέχουν συμμετρική χωρητικότητα (στις κατευθύνσεις upstream και downstream) μεταξύ δύο σημείων οπότε δεν μπορούν να θεωρηθούν υποκατάστατα παραδοσιακής Μισθωμένης Γραμμής.

Μέρος 4 –ΑΝΑΛΥΣΗ ΣΧΕΤΙΚΗΣ ΑΓΟΡΑΣ – ΖΕΥΚΤΙΚΟ ΤΜΗΜΑ ΜΙΣΘΩΜΕΝΩΝ ΓΡΑΜΜΩΝ

4.1 Εισαγωγή

Μετά τον προσδιορισμό της σχετικής χονδρικής αγοράς ζευκτικών τμημάτων μισθωμένων γραμμών και του γεωγραφικού εύρους της σχετικής αγοράς στο Μέρος 3, το ΓΕΡΗΕΤ πραγματοποιεί στο παρόν Μέρος 4 ανάλυση του επιπέδου του ανταγωνισμού στις αγορές Ζευκτικών Τμημάτων Χονδρικών Μισθωμένων Γραμμών.

Η εξέταση επιβάλλεται μετά από την διαγραφή αυτής της αγοράς (πρώην αγορά 14) από την νέα σύσταση. Όπως αναφέρεται στην παράγραφο 17 του προοιμίου της νέας Σύστασης της 17^{ης} Δεκεμβρίου 2007, «για τις αγορές του παραρτήματος της σύστασης 2003/311/ΕΚ, της 11ης Φεβρουαρίου 2003, οι οποίες δεν έχουν περιληφθεί στο παράρτημα της παρούσας σύστασης, οι εθνικές ρυθμιστικές αρχές πρέπει να έχουν τη δυνατότητα να εφαρμόσουν τη δοκιμασία των τριών κριτηρίων για να εκτιμήσουν κατά πόσον, με βάση τα εθνικά δεδομένα, μια αγορά συνεχίζει να επιδέχεται εκ των προτέρων κανονιστική ρύθμιση.» Τα τρία αυτά κριτήρια, που πρέπει να ικανοποιούνται σωρευτικά, είναι:

- παρουσία υψηλών και μη παροδικών φραγμών εισόδου στην εν λόγω αγορά,
- διάρθρωση αγοράς που δεν τείνει προς την κατεύθυνση αποτελεσματικού ανταγωνισμού μέσα στον σχετικό χρονικό ορίζοντα, και
- ανεπάρκεια της εφαρμογής μόνο της νομοθεσίας περί ανταγωνισμού για την αντιμετώπιση των αδυναμιών της αγοράς.

Πριν από την εξέταση των τριών αυτών κριτηρίων σε σχέση με την υπό ανάλυση αγορά, είναι χρήσιμο να αναφερθούμε σύντομα στη δομή και τα μερίδια της αγοράς αυτής σήμερα ανάλογα και με την υπό εξέταση αγοράς.

4.2 Ζευκτικό τμήμα Μισθωμένων Γραμμών.

Όπως και για το τερματικό μέρος των μισθωμένων γραμμών στα πλαίσια της εξέτασης των σχετικής

αγοράς, το ΓΕΡΗΤ λαμβάνει υπόψη του στο μέγιστο δυνατό βαθμό τις αρχές του Κοινοτικού Δικαίου του Ανταγωνισμού και τη σχετική πρακτική της Επιτροπής, συμπεριλαμβανομένων μεταξύ άλλων των Κατευθυντήριων Γραμμών για τη ΣΙΑ και της Ανακοίνωσης της Επιτροπής αναφορικά με την εφαρμογή των κανόνων του ανταγωνισμού σε συμφωνίες πρόσβαση στον τομέα των ηλεκτρονικών επικοινωνιών. Προχωρούμε στην ανάλυση της σχετικής αγοράς χωρίς να επαναλαμβάνουμε ότι έχει γραφεί στο μέρος 4 για τα τερματικά μέρη των Μισθωμένων Γραμμών εκεί όπου αυτό εφαρμόζεται και για τα Ζευκτικά μέρη αντίστοιχα.

4.3 Ανάλυση Αγοράς.

Είναι σημαντικό να σημειωθεί ότι η ύπαρξη ΣΙΑ δεν καθορίζεται αποκλειστικά στη βάση του μεριδίου της αγοράς που ένας παροχέας δυνατόν να κατέχει.⁴⁶ Αν και αποτελεί δεδικασμένο ότι μερίδια αγορών άνω του 90% πλησιάζουν στην ύπαρξη μονοπωλίου (quasi monopoly)⁴⁷, και το μερίδιο της ΑΤΗΚ πλησιάζει αυτό το ποσοστό, κρίνεται αναγκαίο να εξεταστούν και άλλα κριτήρια προτού καταλήξει το ΓΕΡΗΤ σε συμπεράσματα για την ύπαρξη παροχέα με δεσπόζουσα θέση. Εξετάζοντας και άλλα επιπλέον κριτήρια θα έχουμε τη δυνατότητα να καταλήξουμε σε ασφαλή συμπεράσματα για τις πιθανές αιτίες και προβλήματα ανάπτυξης ικανοποιητικού ανταγωνισμού. Κριτήρια τα οποία δυνατό να χρησιμοποιούνται (όχι κατ' ανάγκη σωρευτικά) για την κατάληξη σε συμπεράσματα σε σχέση με την ύπαρξη οργανισμού με δεσπόζουσα θέση σε μια αγορά συμπεριλαμβάνουν τα ακόλουθα:

- Η δομή και μερίδια αγοράς
- Ο Δυνητικός ανταγωνισμός και φραγμοί εισόδου
- Κυριότητα υποδομής
- Αντισταθμιστική αγοραστική ισχύς
- Οικονομίες κλίμακας
- Αντι-ανταγωνιστικές συμπεριφορές και άλλα.

4.4 Ανάλυση Ζευκτικών Τμημάτων Μισθωμένων Γραμμών.

Η ανάλυση της αγοράς των Ζευκτικών Τμημάτων Μισθωμένων Γραμμών σε χονδρικό επίπεδο

⁴⁶ βλ. Κατευθυντήριες Γραμμές ΕΕ, παρα. 78.

⁴⁷ C-395/96, Compagnie Maritime Belge.

αφορά τις εταιρείες που προσφέρουν ή δύναται να προσφέρουν τέτοιου είδους υπηρεσίες.

Στην περίπτωση της Κυπριακής σχετικής αγοράς, και πάντοτε στηριζόμενοι στις απαντήσεις που έλαβε το ΓΕΡΗΕΤ, υπάρχουν δύο παροχές αυτού του είδους υπηρεσιών που προσφέρουν Ζευκτικών μισθωμένων γραμμών σε χονδρικό επίπεδο. Οι παροχές αυτοί είναι η ΑΤΗΚ και η PrimeTel.

Δεν υπάρχουν οποιοδήποτε νομικοί ή κανονιστικοί φραγμοί οι οποίοι να αποτρέπουν ή να επηρεάζουν την είσοδο ενός παροχέα στην αγορά των ζευκτικών τμημάτων χονδρικών μισθωμένων γραμμών. Όμως όπως έχουμε προαναφέρει, θεωρούμε την πιθανότητα ενός νέου παροχέα να δραστηριοποιείται εμπορικά σε αυτή τη συγκεκριμένη αγορά σε παγκύπριο επίπεδο πολύ μειωμένη, λόγω της παρουσίας σημαντικών οικονομικών φραγμών εισόδου στην αγορά αυτή.

Για την κατασκευή ενός παρόμοιου δικτύου όπως της ΑΤΗΚ θα υπάρξουν σημαντικά κόστη που δεν θα είναι ανακτήσιμα σε ένα εύλογο χρονικό διάστημα. Από τα στοιχεία που έχει το ΓΕΡΗΕΤ προκύπτει ότι οι εναλλακτικοί παροχείς έχουν δίκτυο μεταξύ των αστικών κέντρων αλλά δεν αναπτύσσεται εκτός πόλεων. Δεν έχουμε όπως στοιχεία που να δείχνουν που υπάρχει περισσότερη ζήτηση και κίνηση σε χονδρικά επίπεδο. Κανείς όμως δεν έχει αναπτύξει δίκτυο παρόμοιο με της ΑΤΗΚ που έχει μια πλήρη γεωγραφική κάλυψη, παρότι η αγορά είναι φιλελευθεροποιημένη από το 2002 και οι πρώτες άδειες/ εξουσιοδοτήσεις δόθηκαν από το ΓΕΡΗΕΤ το 2003.

Θεωρούμε ότι η παροχή των ζευκτικών τμημάτων χονδρικών μισθωμένων γραμμών από την ΑΤΗΚ χαρακτηρίζεται από σημαντικές οικονομίες κλίμακας και σκοπού οι οποίες κυρίως προκύπτουν από σταθερά και μη ανακτήσιμα κόστη όπως για παράδειγμα, το κόστος καλωδίωσης, διάνοιξης φρεατίων, αγωγών, κόστος συντήρησης καλωδίων, κτλ.

Η αγορά των ζευκτικών τμημάτων χονδρικών μισθωμένων γραμμών αποτελείται κυρίως από τις ζεύξεις διασύνδεσης τις οποίες επιβάλλεται να αγοράσουν οι άλλοι πάροχοι ώστε να είναι σε θέση να προσφέρουν τις δικές τους υπηρεσίες κυρίως στη λιανική αγορά.

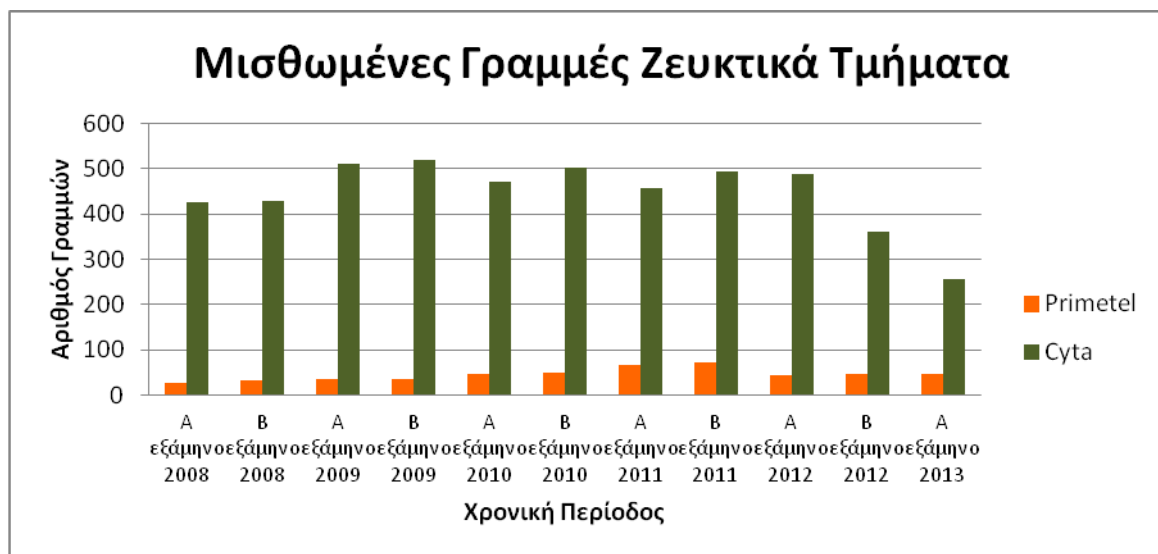
4.4.1 Δομή και μερίδια αγοράς.

Είχαμε προαναφέρει ότι σύμφωνα με την πάγια νομολογία του Δικαστηρίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, και του Πρωτοδικείου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, ο ΕΡΗΕΤ δύναται να θεωρήσει ότι πολύ μεγάλα μερίδια αγοράς, άνω του 50%, αποτελούν από μόνα τους τεκμήριο δεσπόζουσας

θέσης⁴⁸ εκτός εξαιρετικών περιπτώσεων. Με βάση αυτή την αρχή, το ΓΕΡΗΕΤ εξετάζει τα μερίδια αγοράς της ΑΤΗΚ και της PrimeTel.

Το ΓΕΡΗΕΤ στην πρόσφατη αποστολή ερωτηματολογίων για την σχετική αγορά έθεσε σε παρακολούθηση την εξέλιξη των μεριδίων της αγοράς σε ότι αφορά από το 2008 μέχρι το πρώτο εξάμηνο του 2013.

Τα μερίδια αγοράς αντικατοπτρίζονται με διάφορους τρόπους π.χ. εισοδήματα, τερματικές γραμμές, χρήστες κτλ. Έχουμε επιλέξει να κοιτάξουμε τα εισοδήματα και αριθμό των ζευκτικών τμημάτων χρηστών για την εξέταση των μεριδίων στη σχετική αγορά.

Διάγραμμα 8: Μισθωμένες Γραμμές Ζευκτικά Τμήματα

Λαμβάνοντας υπόψη ότι το πιο μικρό μερίδιο που κατείχε η ΑΤΗΚ τα τελευταία εξάμηνα ήταν 84%, με την εικόνα που παρουσιάζεται στο σχεδιάγραμμα πιο πάνω, στη σχετική αγορά των ζευκτικών τμημάτων χονδρικών μισθωμένων γραμμών δεν είναι απαραίτητο να γίνει εκτενής αναφορά στο σύνολο των κριτηρίων που κατά κανόνα μπορούν να χρησιμοποιηθούν για να καθοριστεί η ύπαρξη δεσπόζουσας θέσης.

4.4.2 Ο Δυνητικός ανταγωνισμός και φραγμοί εισόδου

Ο δυνητικός ανταγωνισμός για συγκεκριμένα προϊόντα/υπηρεσίες, ο οποίος προσδιορίζεται ως η δυνατότητα προκειμένου να υπάρξει υποκατάσταση της προσφοράς, είναι κρίσιμος προκειμένου ο Επίτροπος να προσδιορίσει την ύπαρξη ΣΙΑ, και διαφέρει από την υποκατάσταση από πλευράς προσφοράς ως προς το ότι οι πιθανοί νεοεισερχόμενοι στην αγορά δύναται να χρειασθούν

⁴⁸ Βλ. Κατευθυντήριες Γραμμές, παρ. 75, με σχετικές παραπομπές.

περισσότερο χρόνο πριν αρχίσουν να παρέχουν ένα συγκεκριμένο προϊόν/υπηρεσία.

Η εταιρεία PrimeTel από το 2006 αποτελεί τον εναλλακτικό παροχέα στην αγορά των χονδρικών μισθωμένων γραμμών και έχει ανακτήσει μέχρι στιγμή μέχρι και το 16% στην αγορά των ζευκτικών τμημάτων.

Με βάση τα στοιχεία της αγοράς που έχει στη διάθεση του ο Επίτροπος δεν υπάρχει άλλος παροχέας, εκτός από τις εταιρείες PrimeTel και ΑΤΗΚ, ο οποίος θέλει να δραστηριοποιηθεί μακροπρόθεσμα στην χονδρική αγορά των χονδρικών μισθωμένων γραμμών στα πλαίσια της παρούσας εξέτασης. Το ψηλό κόστος υποδομής είναι ο μεγαλύτερος φραγμός εισόδου στις σχετικές αγορές σε σχέση πάντοτε με τα χαμηλά ποσοστά απόδοσης και ειδικά με τις δυσμενή οικονομική κατάσταση που υπάρχει στην Κύπρο είναι απομακρυσμένο να εισέλθει ένας νέος παροχέας στη σχετική αγορά.

4.4.3 Απουσία Αντισταθμιστικής Διαπραγματευτικής Ισχύος

Η αντισταθμιστική διαπραγματευτική ισχύς δύναται να υπάρχει στη περίπτωση όπου ένας συγκεκριμένος αγοραστής ενός προϊόντος ή υπηρεσίας έχει τη δυνατότητα να επηρεάσει την τιμή που χρεώνεται για το προϊόν ή την υπηρεσία αυτή από τον προμηθευτή. Η πίεση στον προμηθευτή μπορεί να ασκηθεί εάν ο αγοραστής μπορεί να θέσει μια αξιόπιστη απειλή (π.χ. να μην αγοράζει ή στην περίπτωση όπου υπάρχει μεταξύ τους ανταλλαγή προϊόντων ή υπηρεσιών να ανταποδώσει την σχετική αύξηση των τιμών) εν όψει μιας απόφασης αύξησης των τιμών ενός προϊόντος ή μιας υπηρεσίας που πωλείται.

Το ΓΕΡΗΕΤ έχει εξετάσει κατά πόσον στις συγκεκριμένες αγορές, μπορεί να ασκηθεί στην ΑΤΗΚ ως ο παραδοσιακός παροχέας, αντισταθμιστική διαπραγματευτική ισχύς από τους πελάτες οι οποίοι προμηθεύονται τις χονδρικές μισθωμένες γραμμές. Μέχρι και το 2010 δύο από τους μεγαλύτερους δέκα πελάτες εμφάνιζαν ψηλά ποσοστά στο εισόδημα της ΑΤΗΚ από μισθωμένες αλλά από το πρώτο εξάμηνο του 2011 υπάρχει μία πτωτική πορεία. Δεν είναι εύκολο να υποστηριχτεί ότι ένας πελάτης διαθέτει αντισταθμιστική διαπραγματευτική ισχύς ώστε να πιέσει τις τιμές προς τα κάτω. Το ΓΕΡΗΕΤ θεωρεί τη δυνατότητα άσκησης πιέσεων προς την ΑΤΗΚ για διαφοροποίηση των τελών προς τα κάτω είναι περιορισμένη αφού είναι και ο μόνος παροχέας με παγκύπρια κάλυψη.

Λόγο της απουσίας εναλλακτικού παροχέα με αντίστοιχη δυνατότητα κάλυψης με αυτή της

εταιρείας ΑΤΗΚ σε αρκετές περιπτώσεις δεν υπάρχει ανταγωνιστικός παροχέας που να μπορεί να προσφέρει ανάλογες υπηρεσίες με μόνο το δικό του δίκτυο.

4.4.4 Οικονομίες Κλίμακας

Οι οικονομίες κλίμακας υπάρχουν όταν μια αύξηση στην παραγωγή φέρνει μια πτώση στο μέσο κόστος μονάδας. Αυτό είναι χαρακτηριστικό της παραγωγής που βασίζεται στην τεχνολογία με τις σχετικά υψηλές σταθερές δαπάνες και τις χαμηλές μεταβλητές δαπάνες. Ένας παροχέας μπορεί να ωφεληθεί από τις διάφορες μορφές οικονομιών κλίμακας. Στους τομείς με υψηλή χρησιμοποίηση της χωρητικότητας στο υφιστάμενο δίκτυο, προκύπτουν οι οικονομίες της πυκνότητας. Το μέσο κόστος παραγωγής μειώνεται με την υψηλή χρησιμοποίηση της χωρητικότητας.

Όπως και στο μέρος 4 που αφορούσε τα τερματικά, το ίδιο ισχύει και εδώ. Βασικά οι οικονομίες κλίμακας για τους καθιερωμένους παροχείς μπορούν να θεωρηθούν ως εμπόδιο εισόδου για τους νεοεισερχόμενους παροχείς σε μία αγορά. Η ΑΤΗΚ όπως προαναφέρθηκε, έχει σχεδιάσει τα δίκτυά της για να επιτύχει τη βέλτιστη χρησιμοποίησή τους.

Το ΓΕΡΗΕΤ με τις υφιστάμενες συνθήκες δεν προβλέπει την δραστηριοποίηση ενός νέου παροχέα σε αυτή την αγορά. Αν γινόταν θεωρητικά ένας νέος παροχέας δικτύων θα χρειαστεί χρόνο να ενισχύσει τη βάση πελατών του και να χρησιμοποιήσει το δίκτυο του στο μέγιστο των δυνατοτήτων του, με αποτέλεσμα να μην μπορεί να αναμένει ότι θα ωφεληθεί από τις ίδιες οικονομίες κλίμακας, για αρκετά χρόνια, με τον εγκατεστημένο φορέα εκμετάλλευσης.

Είναι πιθανό να υπάρχουν σημαντικές οικονομίες κλίμακας που συνδέονται με τις δραστηριότητες δικτύων στην προσφορά των υπηρεσιών ζευκτικών μισθωμένων στην Κύπρο. Όταν περισσότεροι παροχείς μοιράζονται την υποδομή οι σταθερές δαπάνες που κάθε παροχέας πρέπει να επιβαρυνθεί για να προσφέρει υπηρεσίες σε μια δεδομένη περιοχή, μειώνονται. Σημαντικές οικονομίες κλίμακας μπορούν να επιτευχθούν με τέτοια διανομή της υποδομής, και τα κόστη μονάδας μπορούν έτσι να μειωθούν για τους παροχείς όταν αυτό είναι τεχνολογικά εφικτό και δεν επέρχεται δυσλειτουργία στα δίκτυα.

4.4.5 Οικονομίες Φάσματος

Οι οικονομίες φάσματος είναι μειώσεις της μέσης μονάδας κόστους που επέρχονται όταν

περισσότερες από μια υπηρεσίες παράγονται χρησιμοποιώντας τα κοινά μέσα της παραγωγής, π.χ. κοινή υποδομή ή κοινά διοικητικά συστήματα. Η ΑΤΗΚ είναι κάτοχος του μεγαλύτερου μέρους της υποδομής για την ηλεκτρονική επικοινωνία στην Κύπρο.

Εκτός από τα πλεονεκτήματα της υποδομής, η ΑΤΗΚ μπορεί επίσης να έχει τα πλεονεκτήματα στο επίπεδο παροχής υπηρεσιών. Η ΑΤΗΚ μπορεί να ωφεληθεί από τη πιθανή κατανομή κόστους σε άλλες υπηρεσίες μέσα στον οργανισμό, με αποτέλεσμα τη μείωση του κόστους και στις μισθωμένες γραμμές. Δεδομένου ότι οι οικονομίες φάσματος είναι σημαντικές, η ΑΤΗΚ μπορεί να επιτύχει μια χαμηλότερη μονάδα κόστους από τους ανταγωνιστές της.

4.4.6 Αντί- ανταγωνιστικές Συμπεριφορές

Σύμφωνα με την Κοινοτική Νομολογία⁴⁹, τεκμήρια για κατοχή δεσπόζουσας θέσης ή ΣΙΑ σε μία αγορά δύναται να είναι συμπεριφορές ενός παροχέα οι οποίες συμπεριφορές να είναι ενάντια στην υγιή ανάπτυξη του ανταγωνισμού. Στο σημείο αυτό θα εξεταστεί κατά πόσον οι συμπεριφορές της εταιρείας ΑΤΗΚ κατά το τελευταίο διάστημα αναφορικά με τα ακόλουθα είναι επιζήμιες για τον ανταγωνισμό:

- Υπερβολική τιμολόγηση των ζευκτικών τμημάτων μισθωμένων γραμμών.
- Διακριτική (άνιση) τιμολόγηση των ζευκτικών τμημάτων μισθωμένων γραμμών.
- Συμπίεση Τιμών των ζευκτικών τμημάτων μισθωμένων γραμμών.

4.4.6.1 Υπερβολική τιμολόγηση των ζευκτικών τμημάτων μισθωμένων γραμμών

Ο παροχέας που ελέγχει το δίκτυο των μισθωμένων έχει τη δυνατότητα να αυξήσει το κόστος των ανταγωνιστών αυξάνοντας τις τιμές στις χονδρικές του υπηρεσίες παρεμποδίζοντας έτσι τον ανταγωνισμό.

Αν η ανάπτυξη παγκύπριου δικτύου ήταν οικονομικά συμφέρουσα και μπορούσε να παραχθεί σε σύντομο χρονικό διάστημα τότε μια τέτοια στρατηγική θα ήταν λιγότερο αποτελεσματική. Όπως είδαμε και σε προηγούμενα σημείο ίσως αυτό να μην είναι εφικτό σε αυτό το σημείο δηλαδή κάποιος να κατασκευάσει ένα δίκτυο που να έχει το εύρος του δικτύου της ΑΤΗΚ.

Στην Κυπριακή αγορά η στρατηγική αυτή, όπως και στα τερματικά τμήματα μισθωμένων γραμμών, δεν μπορεί να εφαρμοστεί από τον παραδοσιακό παροχέα για το λόγο ότι τα χονδρικά τέλη των

⁴⁹ Hilti AG v. Commission (1991) ECR II-1439.

ζευκτικών τμημάτων χονδρικών μισθωμένων γραμμών είναι ρυθμιζόμενα και άρα δεν υπάρχει δυνατότητα για υπερβολική τιμολόγηση.

Όμως σε αντίθετη περίπτωση μη ρύθμισης των συγκεκριμένων τελών και με την απουσία εναλλακτικού παροχέα ο οποίος θα μπορούσε να παρέχει όλες τις αντίστοιχες υπηρεσίες σε όλη την επικράτεια της Κυπριακής Δημοκρατίας, ο παραδοσιακός παροχέας δυνητικά θα μπορούσε να ασκήσει πρακτικές υπερβολικής τιμολόγησης με στόχο τόσο τα υπερκέρδη αλλά και την παρεμπόδιση της ανάπτυξης του ανταγωνισμού μέσω της αύξησης του κόστους των ανταγωνιστών.

4.4.6.2 Διακριτική (άνιση) τιμολόγηση των ζευκτικών τμημάτων μισθωμένων γραμμών

Με βάση την προηγούμενη εξέταση αγοράς επιβλήθηκε στην ΑΤΗΚ η υποχρέωση ίσης μεταχείρισης και μη διάκρισης κατά την τιμολόγηση των συναφών τελών τόσο στα τερματικά αλλά και ζευκτικά τμήματα μισθωμένων γραμμών. Σύμφωνα με τα τελευταία στοιχεία των χωριστών λογαριασμών της ΑΤΗΚ για το έτος 2011 και 2012, οι χονδρικές αγορές ζευκτικών και τερματικών τμημάτων μισθωμένων γραμμών καθώς επίσης η λιανική αγορά μισθωμένων γραμμών είναι κερδοφόρες και επομένως δεν υπάρχουν ενδείξεις για διακριτική τιμολόγησης των εν λόγω υπηρεσιών μεταξύ χονδρικού και λιανικού επιπέδου.

Σε αντίθετη περίπτωση μη ρύθμισης η τιμολογιακή διάκριση, μπορεί να αποτελέσει στρατηγική του παραδοσιακού παροχέα με στόχο να βλάψει τον ανταγωνισμό. Καθώς οι χονδρικές μισθωμένες γραμμές είναι σημαντικό ανταγωνιστικό στοιχείο για τους εναλλακτικούς παροχείς που ανταγωνίζονται με τον παραδοσιακό παροχέα σε λιανικό επίπεδο, δυνατόν να αποτελέσουν αντικείμενο στρατηγικής τιμολογιακών διακρίσεων που αποσκοπούν στην αύξηση του κόστους των ανταγωνιστών σε στοχευόμενες λιανικές αγορές.

4.4.6.3 Συμπίεση Τιμών

Συμπίεση περιθωρίου υφίσταται όταν το περιθώριο ανάμεσα στη λιανική τιμή του οργανισμού με ΣΙΑ και στη χονδρική τιμή είναι τόσο μικρό που αποδοτικοί ανταγωνιστές δεν μπορούν να παραμείνουν κερδοφόροι. Η συμπίεση περιθωρίου μπορεί να επιτευχθεί καθορίζοντας υπερβολικά ψηλή τιμή στα ζευκτικά (και τερματικά σε συνδυασμό) τμήματα χονδρικών μισθωμένων γραμμών ή

καθορίζοντας υπερβολικά χαμηλή τιμή λιανικής ή με συνδυασμό και των δύο προαναφερθέντων. Με τις υφιστάμενες ρυθμίσεις ότι οι τιμές των ζευκτικών τμημάτων χονδρικών μισθωμένων τιμών ρυθμίζονται και καθορίζονται με βάση τη μεθοδολογία LRIC. Η ΑΤΗΚ κοινοποιεί μοναδιαία τέλη βάσει της εν λόγω μεθοδολογίας από το 2011. Σε αντίθετη περίπτωση μη ρύθμισης η πιθανότητα συμπίεσης τιμών δυνατόν να αποτελέσει στρατηγική παρεμπόδισης του ανταγωνισμού από τον παραδοσιακό παροχέα.

4.4.6.4 Ανταγωνιστικά Πλεονεκτήματα ΑΤΗΚ

Η παροχή χονδρικών μισθωμένων γραμμών από την ΑΤΗΚ χαρακτηρίζεται από ουσιαστικά πλεονεκτήματα, όχι μόνο σε σχέση με τον ανταγωνιστή της PrimeTel αλλά και με τους εναλλακτικούς παροχείς και υποθετικούς μελλοντικούς ανταγωνιστές, τα οποία προκύπτουν κυρίως από το κόστος και την ύπαρξη της υποδομής και επιπρόσθετα από την πλήρη γεωγραφική κάλυψη του δικτύου.

Η πλήρης γεωγραφική κάλυψη του δικτύου της ΑΤΗΚ υποδεικνύει ότι άλλοι ανταγωνιστικοί παροχείς δεν είναι σε θέση να παρέχουν αντίστοιχα τερματικά τμήματα χονδρικών μισθωμένων γραμμών και ως εκ τούτου να μιμηθούν την κάλυψη του δικτύου της ΑΤΗΚ. Η πλήρης γεωγραφική κάλυψη του δικτύου της ΑΤΗΚ μειώνει τα κόστη της χρήσης των ζευκτικών τμημάτων. Τονίζεται ότι το δίκτυο του εναλλακτικού παροχέα, PrimeTel δεν είναι εκτεταμένο όσο της ΑΤΗΚ και η πρόσθεση επιπλέον ζευκτικών υποδομών θα απαιτούσε από τον παροχέα να οδηγηθεί σε σημαντικά κόστη που υπό τις περιστάσεις να μην είναι ανακτήσιμα.

Η παροχή των ζευκτικών τμημάτων χονδρικών μισθωμένων γραμμών από την ΑΤΗΚ χαρακτηρίζεται από σημαντικές οικονομίες κλίμακας οι οποίες κυρίως προκύπτουν από σταθερά και μη ανακτήσιμα κόστη όπως για παράδειγμα, το κόστος καλωδίωσης, διάνοιξης φρεατίων, αγωγών, κόστος συντήρησης καλωδίων, κτλ. Επιπλέον, η ΑΤΗΚ μέσω των τερματικών και ζευκτικών τμημάτων παρέχει μια ευρύτερη γκάμα λιανικών υπηρεσιών και μεγαλύτερη ποσότητα προϊόντων ως προς τους ανταγωνιστές της γεγονός που της επιτρέπει τον ευρύτερο επιμερισμό του κοινού κόστους των ζευκτικών τμημάτων στις εν λόγω υπηρεσίες.

Επιπρόσθετα, η ΑΤΗΚ αξιοποιώντας την κάθετη δομή του οργανισμού που της επιτρέπει την αυτό-προμήθεια (self-supply) μέρος του δικτύου της για την εξυπηρέτηση λιανικών υπηρεσιών παρέχει ένα ευρύ φάσμα λιανικών υπηρεσιών δικτύωσης και μετάδοσης δεδομένων οι οποίες υποστηρίζονται από τα τερματικά τμήματα μισθωμένων γραμμών γεγονός που αυξάνει την

ανταγωνιστικότητά της στην παροχή των συγκεκριμένων υπηρεσιών σε σχέση με τους ανταγωνιστές της όπου το κόστος παροχής της λιανικής υπηρεσίας είναι επιπρόσθετα επιφορτισμένο και με το κόστος των τερματικών τμημάτων χονδρικών μισθωμένων γραμμών. Ως εκ τούτου, η ΑΤΗΚ δύναται να εμποδίζει στους ανταγωνιστές της την είσοδο και ανάπτυξη σε ένα σημαντικό κομμάτι της αγοράς αυτό των τεχνολογιών δικτύωσης και μετάδοσης δεδομένων.

4.5 Συμπέρασμα Εξέτασης αγοράς για Οργανισμό με ΣΙΑ

Σε ό,τι αφορά στις αγορές ζευκτικών τμημάτων μισθωμένων γραμμών, ο ΕΡΗΕΤ πιστεύει ότι η σχετική αγορά επιδέχεται εκ των προτέρων (ex-ante) ρύθμιση, αφού ικανοποιούν τα κριτήρια που παρουσιάζονται πιο πάνω, στο μέρος 4.

Μέρος 5 – Προτεινόμενες Ρυθμιστικές Υποχρεώσεις

5.1 Υφιστάμενη Ρύθμιση και Συνέπειες της

Το Φεβρουάριο του 2007, ο Επίτροπος με την Απόφασή του 3/2007 καθόρισε τη ΑΤΗΚ ως Οργανισμό με Σημαντική Ισχύ, πέραν της χονδρικής αγορά τερματικών τμημάτων μισθωμένων γραμμών, στη χονδρική αγορά ζευκτικών τμημάτων μισθωμένων γραμμών, όπως η αγορά καθορίστηκε στη Σύσταση των σχετικών Αγορών της 11^{ης} Φεβρουαρίου 2003.

Ως εκ τούτου, έχουν επιβληθεί στην ΑΤΗΚ υποχρεώσεις για πρόσβαση και χρήση ειδικών ευκολιών δικτύου, υποχρέωση για διαφάνεια, μη διάκριση, υποχρέωση λογιστικού διαχωρισμού και ελέγχου τιμών και κοστολόγησης.

Η ρύθμιση των τελών ζευκτικών τμημάτων χονδρικών μισθωμένων γραμμών έχει επιτύχει την αποφυγή οποιαδήποτε κατάχρηση της ισχύος στην αγορά από τον παροχέα με Σημαντική Ισχύ στις αγορές. Τόσο τα τέλη των σχετικών αγορών όσο και οι όροι και οι προϋποθέσεις σύναψης συμφωνίας μεταξύ των μερών για την παροχή ζευκτικών τμημάτων χονδρικών μισθωμένων γραμμών καθορίζονται στο σχετικό Υποδείγματα Προσφοράς Χονδρικών Μισθωμένων Γραμμών. Αυτό είχε ως αποτέλεσμα να αφαιρεθεί η δυνατότητα άσκησης καταχρηστικής ισχύος η οποία δυνατόν να πηγάζει από το μέγεθος, τα μερίδια αγοράς, αλλά κυρίως από τη μη ύπαρξη εναλλακτικών παροχέων με αντίστοιχο δίκτυο οι οποίοι να είναι σε θέση να παρέχουν ομοειδή προϊόντα χονδρικών μισθωμένων γραμμών σε όλη την επικράτεια της Κυπριακής Δημοκρατίας. Κατά αυτόν τον τρόπο αποφεύχθηκαν τυχόν στρεβλώσεις στην αγορά από μία πιθανή, σαν την προαναφερόμενη, συμπεριφορά.

Επιπρόσθετα, τα τέλη των χονδρικών ζευκτικών τμημάτων μισθωμένων γραμμών όπως αυτά έχουν ρυθμιστεί από τον Επίτροπο, δημιουργούν οικονομικά οφέλη για τον ανταγωνισμό της ΑΤΗΚ οι οποίοι πρέπει να αγοράσουν τα προϊόντα αυτά από την ΑΤΗΚ μέσω των μειωμένων λειτουργικών κοστών που επέφερε η ρύθμιση.

5.2 Εφαρμοστές Αρχές κατά την Επιλογή των Ρυθμιστικών Υποχρεώσεων

Κατά την επιλογή των ρυθμιστικών υποχρεώσεων, επιβάλλεται όπως εφαρμοστούν συγκεκριμένες αρχές. Κατ αρχήν, η επιλογή των ρυθμιστικών υποχρεώσεων πρέπει να ταιριάζει και να διορθώνει τα προσδιορισμένα προβλήματα που προκύπτουν ή δύναται να προκύψουν στην αγορά λόγω της σημαντικής ισχύος η οποία εντοπίστηκε στην αγορά. Περαιτέρω, η αρχή της αναλογικότητας πρέπει να αποτελέσει βασικό κριτήριο κατά την επιλογή των μέτρων. Για να διαπιστωθεί ότι το

προτεινόμενο μέτρο είναι συμβατό με την αρχή της αναλογικότητας, πρέπει η δράση που θα αναληφθεί να επιδιώκει θεμιτό στόχο, ενώ τα μέσα που θα χρησιμοποιηθούν για την επίτευξη του στόχου πρέπει να είναι τα απαραίτητα και τα κατά το ελάχιστο επαχθή.

Επιπρόσθετα, σε περίπτωση όπου αρθούν συγκεκριμένες υποχρεώσεις, τότε πρέπει να παρουσιαστούν σαφείς αποδείξεις ότι οι εν λόγω υποχρεώσεις έχουν επιτύχει τον σκοπό τους και ότι είναι συνεπώς πλέον περιττές, δεδομένου ότι θεωρείται αποτελεσματικός ο ανταγωνισμός στη σχετική αγορά.

Ο Επίτροπος, κατά την επιλογή των προς επιβολή ρυθμιστικών υποχρεώσεων, λαμβάνει υπόψη τους στόχους πολιτικής όπως αυτοί καταγράφονται στο άρθρο επίτευξη στόχων πολιτικής όπως αυτοί ορίζονται στο άρθρο 8 της Οδηγίας Πλαίσιο:

- προώθηση του ανταγωνισμού στην προσφορά υπηρεσιών/δικτύων/σχετικών διευκολύνσεων ηλεκτρονικών επικοινωνιών,
- ανάπτυξη της εσωτερικής αγοράς, και
- προώθηση των συμφερόντων των καταναλωτών.

καθώς και των προνοιών του άρθρου 5 της Οδηγίας Πρόσβασης και Διασύνδεσης:

- προώθηση αποδοτικότητας ανταγωνισμού,
- προώθηση βιώσιμου ανταγωνισμού, και
- μεγιστοποίηση των ωφελημάτων των τελικών χρηστών.

Επιπρόσθετα, στο άρθρο 8 της Οδηγίας Πλαίσιο αναφέρεται ότι οι ρυθμιστικές υποχρεώσεις θα πρέπει να είναι κατάλληλες και αναλογικές σε σχέση με το πρόβλημα που έχει εντοπιστεί και να εφαρμόζονται χωρίς διακρίσεις.

5.3 Αποτυχία της Αγοράς που Απαιτεί Ex-Ante (εκ των προτέρων) Ρυθμιστική Παρέμβαση

Κατόπιν του ορισμού και της ανάλυσης της σχετικής αγοράς που έγινε από τον Επίτροπο διαπιστώθηκε ότι η ΑΤΗΚ κατέχει ΣΙΑ στην οριζόμενη χονδρική αγορά ζευκτικών τμημάτων μισθωμένων γραμμών. Ως εκ τούτου, ο Επίτροπος υποχρεούται βάσει της Οδηγίας Πλαίσιο να επιβάλει τουλάχιστον μία ρυθμιστική υποχρέωση. Προκειμένου να επιλεγεί ποια ή ποιες είναι οι καταλληλότερες ρυθμιστικές υποχρεώσεις είναι απαραίτητο να προσδιοριστούν τα προβλήματα του ανταγωνισμού που υπάρχουν στη σχετική αγορά.

Τα εν δυνάμει προβλήματα που δημιουργούνται στην αγορά είναι εμφανή από την ανάλυση του

προηγήθηκε και στοιχειοθετούν λόγο ρυθμιστικής επέμβασης.

Ο ΕΡΗΕΤ βασίστηκε στο έγγραφο του ΕΡΓ “Revised ERG Common Position on the approach to Appropriate remedies in the ECNS regulatory framework”⁵⁰ και έλαβε υπόψη και τις κοινές θέσεις του ΒΕΡΕC⁵¹, για την εισήγηση επιβολής ex ante οι ρυθμιστικών υποχρεώσεων. Οι Ρυθμιστικές Αρχές δύνανται να μην παρατηρήσουν στην πράξη μια συγκεκριμένη περίπτωση συμπεριφοράς που νοθεύει τον ανταγωνισμό, αλλά θα πρέπει να λάβουν εκ των προτέρων υπ’ όψιν τους την εμφάνιση ενός τέτοιου συγκεκριμένου προβλήματος και να λάβουν σχετικά μέτρα για την αποτροπή της.

Το ίδιο έγγραφο του ΕΡΓ περιγράφει κατηγορίες ενδεχόμενων προβλημάτων ανταγωνισμού με βάση την αναφορά στις αγορές που εμπλέκονται στην σχετική ανάλυση. Οι κατηγορίες περιλαμβάνουν προβλήματα:

- Κάθετης εκμετάλλευσης ισχύος στην αγορά (vertical integration),
- Οριζόντιας εκμετάλλευσης ισχύος στην αγορά (horizontal leveraging),
- Δεσπόζουσας θέσης σε μια αγορά (χονδρική ή λιανική).

Κάτω από αυτές τις κατηγορίες ο Επίτροπος περιγράφει κατωτέρω τους τύπους των προβλημάτων ανταγωνισμού που δύναται να προκύψουν στις σχετικές αγορές. Ο κατάλογος δεν είναι εξαντλητικός αλλά ενδεικτικός των τύπων αντί-ανταγωνιστικών συμπεριφορών που ο Επίτροπος σκοπεύει να αποτρέψει με την επιβολή/διατήρηση των σχετικών ρυθμιστικών μέτρων.

5.3.1 Κάθετη Εκμετάλλευση Ισχύος στην Αγορά

Αναφορικά με την κάθετη εκμετάλλευση ισχύος στην αγορά παρουσιάζονται κατωτέρω τα βασικά παραδείγματα τέτοιας πρακτικής:

- Άρνηση Παροχής

Η άρνηση του παροχέα με ΣΙΑ να παρέχει ένα προϊόν χονδρικής σε έναν άλλο παροχέα ο οποίος ανταγωνίζεται σε αγορές κατωτέρων σταδίων, δύναται να αποτελεί στρατηγική που βλάπτει τον ανταγωνισμό. Δεδομένου ότι οι χονδρικές μισθωμένες γραμμές αποτελούν την ουσιαστική υποδομή για την παροχή υπηρεσιών λιανικής και με βάση επιπρόσθετα την

⁵⁰Σελ.13.http://www.erg.eu/streaming/erg_06_33_remedies_common_position_june_06.pdf?contentId=542920&field=ATTACHED_FILE

⁵¹ BEREC common position on best practice in remedies imposed as a consequence of a position of significant market power in the relevant markets for wholesale leased lines.

σημερινή απουσία ενός εναλλακτικού παροχέα στην Κυπριακή αγορά, πιθανή άρνηση παροχής τόσο τερματικών όσο και ζευκτικών τμημάτων μισθωμένων γραμμών σε άλλους παροχείς ή η σύνδεση μιας τέτοιας παροχής με εμπορικά επαχθείς και αντίθετους προς τον υγιή ανταγωνισμό όρους θα βλάψει τον ανταγωνισμό στις αγορές κατωτέρων σταδίων και εν τέλει το συμφέρον του καταναλωτή βραχυχρόνια και μακροχρόνια.

- Επέκταση Ισχύος μέσω Αντί-ανταγωνιστικών συμπεριφορών. Σχετικά παραδείγματα μπορεί να περιλαμβάνουν μεταξύ άλλων:
 - Παροχή σε πελάτες χονδρικής, χαμηλότερης ποιότητας υπηρεσίας από αυτήν που παρέχεται στο λιανικό κλάδο του παροχέα με ΣΙΑ ή στους πελάτες του σε αγορές κατωτέρων σταδίων.
 - Καθυστερήσεις τόσο στην παροχή μισθωμένων γραμμών αλλά και στην επισκευή πιθανόν βλαβών που δύναται να προκύψουν.
 - Μη παροχή πληροφοριών οι οποίες θα βοηθούσαν τον ανταγωνιστή παροχέα στις προωθητικές του δραστηριότητες, πχ. πληροφορίες σχετικά με το δίκτυο.
 - Επιβολή μη εύλογων απαιτήσεων που σχετίζονται με τους όρους σύμβασης όπως π.χ. υπερβολικές εγγυήσεις.
- Επέκταση Ισχύος με Τιμολογιακά Μέσα. Σχετικά παραδείγματα μπορεί να περιλαμβάνουν, μεταξύ άλλων:
 - Υπερβολική τιμολόγηση. Η υπερβολική τιμολόγηση των χονδρικών μισθωμένων γραμμών μπορεί να αποτελέσει σημαντική στρατηγική παρεμπόδισης του ανταγωνισμού, καθότι αυξάνει τα κόστη του ανταγωνισμού και εν τέλει την τιμή της προσφερόμενης λιανικής υπηρεσίας.
 - Συμπίεση περιθωρίου κέρδους. Συμπίεση περιθωρίου υφίσταται όταν το περιθώριο ανάμεσα στη λιανική τιμή του οργανισμού με ΣΙΑ και στη χονδρική τιμή είναι τόσο μικρό που αποδοτικοί ανταγωνιστές δεν μπορούν να παραμείνουν κερδοφόροι. Η συμπίεση περιθωρίου μπορεί να επιτευχθεί καθορίζοντας υπερβολικά ψηλή τιμή στις χονδρικές μισθωμένες γραμμές ή καθορίζοντας υπερβολικά χαμηλή τιμή λιανικής ή με συνδυασμό και των δύο.

5.3.2 Οριζόντια Επέκταση Ισχύος

Αναφορικά με την οριζόντια επέκταση ισχύος ο οργανισμός με ΣΙΑ δύναται να χρησιμοποιήσει την

ισχύ του σε μία αγορά προκειμένου να ενισχύσει την ισχύ του σε μια άλλη συνδεδεμένη ή κοντινή αγορά. Συγκεκριμένα, στην αγορά των χονδρικών μισθωμένων γραμμών, πρακτικές οριζόντιας επέκτασης αγοραστικής ισχύος δύναται να συμπεριλαμβάνουν τη διεπίδωξη, πρακτικές διακριτικής μεταχείρισης, κτλ.

5.4 Προτεινόμενες Ρυθμιστικές Υποχρεώσεις και Αιτιολόγηση

Η Οδηγία Πρόσβασης καθορίζει τις εξής κατηγορίες ρυθμιστικών υποχρεώσεων:

- (α) Υποχρέωση Διαφάνειας (άρθρο 9),
- (β) Υποχρέωση Αμεροληψίας (μη διάκρισης) (άρθρο 10),
- (γ) Υποχρέωση Λογιστικού Διαχωρισμού (άρθρο 11),
- (δ) Υποχρεώσεις Πρόσβασης και Χρήσης Ειδικών Ευκολιών Δικτύου (άρθρο 12),
- (ε) Υποχρεώσεις Ελέγχου Τιμών και Κοστολόγησης (άρθρο 13),
- (στ) Υποχρέωση παροχής συνεγκατάστασης και από κοινού χρήσης διευκολύνσεων.

Ο Επίτροπος πιστεύει ότι οι πιο πάνω ρυθμιστικές υποχρεώσεις είναι κατάλληλες για να μπορέσουν να αντιμετωπίσουν τα προβλήματα που εντοπίστηκαν στην ανάλυση της σχετικής αγοράς.

Συγκεκριμένα ο ΕΡΗΕΤ προτίθεται να διατηρήσει όλες τις ανωτέρω υποχρεώσεις (α) έως και (στ), σύμφωνα με όσα ειδικότερα ορίζονται στην πιο κάτω ενότητα. Ο ΕΡΗΕΤ πιστεύει ότι οι υφιστάμενες ρυθμιστικές υποχρεώσεις θα αποτρέψουν την επιστροφή σε ένα μονοπωλιακό περιβάλλον.

Οι προτεινόμενες ρυθμιστικές υποχρεώσεις θα ισχύσουν για την αγορά ζευκτικών τμημάτων χονδρικών μισθωμένων γραμμών ανεξάρτητα χωρητικότητας και τεχνολογίας.

5.5 Αιτιολόγηση και Ειδικότερη Περιγραφή των Προτεινόμενων Ρυθμιστικών Υποχρεώσεων

5.5.1 Διαφάνεια (άρθρο 56 του Νόμου 112 (Ι)/2004)

Ο ΕΡΗΕΤ θεωρεί ότι η επιβολή της υποχρέωσης διαφάνειας είναι ενδεδειγμένη και αναλογική. Η παροχή υπηρεσιών ζευκτικών τμημάτων χονδρικών μισθωμένων γραμμών από την ΑΤΗΚ θα οφείλει να γίνεται στη βάση Υποδείγματος Προσφοράς Παροχής Υπηρεσιών Ζευκτικών Τμημάτων

Χονδρικών Μισθωμένων Γραμμών.

Η υποχρέωση δημοσίευσης του εν λόγω Υποδείγματος Προσφοράς θεωρείται αναγκαία για το λόγο ότι προάγει τον ανταγωνισμό καθώς διευκολύνει την είσοδο των εναλλακτικών. Κάτω από τις συγκεκριμένες σημερινές συνθήκες της αγοράς στην Κύπρο, γενικές και αόριστες υποχρεώσεις παραχώρησης υπηρεσιών ζευκτικών τμημάτων χονδρικών μισθωμένων γραμμών, διαφάνειας και αμεροληψίας θα ήταν σαφώς ανεπαρκείς για τους σκοπούς της λύσης στα προβλήματα που εντοπίζονται στο παρόν έγγραφο. Για να είναι ουσιαστική η σχετική ρυθμιστική επέμβαση, θα πρέπει να συγκεκριμενοποιείται μέσα από ένα λεπτομερές, δημοσιευμένο Υπόδειγμα Προσφοράς που ήδη δημοσιεύει η ΑΤΗΚ στις συναλλαγές της με ενδιαφερόμενους παροχείς.

Το Υπόδειγμα Προσφοράς θα πρέπει να καθορίζει επακριβώς τους τεχνικούς και οικονομικούς όρους και προϋποθέσεις ικανοποίησης εύλογων αιτημάτων παροχής υπηρεσιών ζευκτικών τμημάτων χονδρικών μισθωμένων γραμμών. Το περιεχόμενο του Υποδείγματος Προσφοράς υπηρεσιών ζευκτικών τμημάτων χονδρικών μισθωμένων γραμμών θα πρέπει να είναι συνεπές με τις υπόλοιπες ισχύουσες υποχρεώσεις της ΑΤΗΚ και να καλύπτει τουλάχιστον:

- την διαδικασία αιτήσεων που πρέπει να ακολουθείται για την εν λόγω παροχή υπηρεσιών ζευκτικών και τερματικών τμημάτων χονδρικών μισθωμένων γραμμών και το ελάχιστο περιεχόμενο των εν λόγω αιτήσεων,
- την παροχή πληροφοριών σε σχέση με τις διαθέσιμες τεχνικές διεπαφές, πρωτόκολλα, λειτουργικό, λογισμικό, λογισμικό διαχείρισης, κλπ.,
- τους όρους και προϋποθέσεις διενέργειας πιλοτικών δοκιμών,
- δεσμεύσεις εκ μέρους της ΑΤΗΚ σχετικά με χρόνους προσφοράς της υπηρεσίας, ποιότητα, χρόνους συντήρησης, αποζημιώσεις κλπ.,
- την ικανοποίηση αιτημάτων ενδιαφερόμενων μερών για χρήση ταχυτήτων άλλων από αυτές που η ΑΤΗΚ χρησιμοποιεί για αυτοπρομήθεια εφόσον αυτό είναι τεχνικά εφικτό,
- τους όρους συνεγκατάστασης όπου αυτό απαιτείται,
- ξεχωριστή τιμολόγηση κάθε συνιστώσας κόστους και αποφυγή δεσμοποίησης υπηρεσιών (Bundling),
- τις αναγκαίες λεπτομέρειες ως προς την υποχρέωση κοινοποίησης της συμφωνίας στο ΓΕΡΗΕΤ και την εύλογη προστασία εμπιστευτικών πληροφοριών.

Στα πλαίσια της ίδιας υποχρέωσης, η ΑΤΗΚ θα υποχρεούται να παρέχει στο ΓΕΡΗΕΤ, αμέσως μετά την υπογραφή της, αντίγραφο κάθε συμφωνίας χονδρικής παροχής μισθωμένων γραμμών που συνάπτει με εναλλακτικό φορέα.

5.5.2 Υποχρέωση Μη Διάκρισης (άρθρο 57 του Νόμου 112 (Ι)/2004)

Η διατήρηση της ρύθμισης αυτής, η οποία είναι κατάλληλη και αναλογική αποσκοπεί στην απαγόρευση κάθε είδους διάκρισης μεταξύ του λιανικού άκρου της ΑΤΗΚ και των παρόχων ή μεταξύ των παρόχων. Αναφορικά με τις αγορά «ζευκτικών τμημάτων χονδρικών μισθωμένων γραμμών», η απαγόρευση της διάκρισης θα επιτύχει την παροχή της υπηρεσίας σε όλους τους παροχείς από ίσους όρους και προϋποθέσεις. Για παράδειγμα, η ΑΤΗΚ οφείλει να παρέχει στην αγορά ζευκτικά τμήματα χονδρικών μισθωμένων γραμμών, στο ίδιο επίπεδο ποιότητας με αυτά που έχει για δική της χρήση. Η υποχρέωση για μη διακριτική μεταχείριση θα διασφαλίσει επιπρόσθετα από την ποιότητα των παρεχομένων υπηρεσιών και ομοιομορφία αναφορικά με το ύψος της τιμολόγησης.

5.5.3 Λογιστικός Διαχωρισμός (άρθρο 58 του Νόμου 112(Ι)/2004)

Ο λογιστικός διαχωρισμός αναφορικά με τις καθορισμένες δραστηριότητες και τα στοιχεία του δικτύου τα οποία αφορούν αποκλειστικά τα ζευκτικά τμήματα χονδρικών μισθωμένων γραμμών ανεξάρτητα τεχνολογίας και χωρητικότητας αφετέρου θα βοηθήσει ώστε να προβάλει τόσο τα στοιχεία κόστους για την αγορά ξεχωριστά όσο και την κερδοφορία της.. Ο Επίτροπος, δύναται να απαιτεί από την ΑΤΗΚ να καθιστά διακριτές και διαφανείς τις τιμές χονδρικής πώλησης και τις εσωτερικές τιμολογήσεις προκειμένου να ελέγχεται, μεταξύ άλλων, η τήρηση της υποχρέωσης αμεροληψίας και να αποτρέπεται ενδεχόμενη παράνομη σταυροειδής επιδότηση. Η τήρηση της υποχρέωσης αυτής θα επιτρέψει ακόμη στον Επίτροπο να εξασφαλίσει ότι η κάθε μία από τις δύο αγορές μπορεί να εξελιχθεί ανεξάρτητα από την άλλη και ότι η ΑΤΗΚ δεν θα εμποδίσει την εξέλιξη αυτή μέσω της τιμολογιακής της πολιτικής, δημιουργώντας τεχνητά κίνητρα για την παροχή τερματικών τμημάτων σε συνδυασμό με την παροχή ζευκτικών τμημάτων.

5.5.4 Υποχρεώσεις Πρόσβασης και Χρήσης Ειδικών Ευκολιών Δικτύου (άρθρο 59 του Νόμου 112 (Ι)/2004)

Η υποχρέωση για πρόσβαση και χρήση ειδικών ευκολιών δικτύου είναι απαραίτητη για την παροχή κατ' αρχήν της υπηρεσίας μίσθωσης γραμμών και της διασφάλισης της διαλειτουργικότητας των δικτύων. Πρόσβαση που παρέχεται ήδη από την ΑΤΗΚ είναι απαραίτητο να διατηρηθεί ώστε να διασφαλιστεί η συνέχιση της διαλειτουργικότητας των δικτύων και των επικοινωνιών.

Ο Επίτροπος κρίνει ότι η υποχρέωση για πρόσβαση και χρήση ειδικών ευκολιών δικτύου πρέπει να

διατηρηθεί για την ΑΤΗΚ ως περιγράφεται πιο κάτω, περιλαμβάνει δε ειδικότερα:

- (α) Υποχρέωση για παροχή πρόσβασης σε ζευκτικά τμήματα χονδρικών μισθωμένων γραμμών, ανεξαρτήτου χωρητικότητας και τεχνολογίας,
- (β) την υποχρέωση εκπλήρωσης λογικών αιτημάτων από άλλο παροχέα για παροχή υπηρεσιών ζευκτικών τμημάτων χονδρικών μισθωμένων γραμμών της ΑΤΗΚ,
- (γ) Υποχρέωση για παροχή πρόσβασης σε υπηρεσίες backhaul με ή χωρίς συνεγκατάσταση, η οποία περιλαμβάνει και την υποχρέωση για παροχή υπηρεσίας η οποία συνδέει τον εξοπλισμό του Παροχέα με οποιοδήποτε διεθνές υποβρύχιο καλωδιακό σύστημα που προσαιγιαλώνεται στους σταθμούς της ΑΤΗΚ, με αποκλειστικό σκοπό την πρόσβαση του Παροχέα σε χωρητικότητα σε διεθνές υποβρύχιο καλωδιακό σύστημα καθώς επίσης και τη σύνδεση του συνεγκατεστημένου εξοπλισμού με το υπόλοιπο δίκτυο του παροχέα.
- (δ) τη συμμόρφωση με τους όρους και προϋποθέσεις του ελάχιστου περιεχομένου που ορίζονται στους σχετικούς Κανονισμούς και Διατάγματα σχετικά με τις μισθωμένες γραμμές,
- (ε) την υποχρέωση να προβαίνει σε καλόπιστη διαπραγμάτευση με πρόσωπα που ζητούν μίσθωση χονδρικών γραμμών και πρόσβαση σε σχετικές ευκολίες,
- (στ) την υποχρέωση να μην ανακαλεί παροχή χονδρικών μισθωμένων γραμμών που έχει ήδη χορηγηθεί,
- (ζ) την υποχρέωση να παρέχει ανοικτή πρόσβαση σε τεχνικές διεπαφές, πρωτόκολλα ή τις βασικές τεχνολογίες που είναι απαραίτητες για τη διαλειτουργικότητα των υπηρεσιών,
- (η) την υποχρέωση να παρέχει συνεγκατάσταση ή άλλων μορφών από κοινού χρήσης ευκολιών, συμπεριλαμβανομένων αγωγών, κτιρίων ή ιστών. Νοείται ότι η παροχή υπηρεσίας dark fiber εφόσον απαιτείται περιλαμβάνεται στις ρυθμιστικές υποχρεώσεις.
- (θ) την υποχρέωση να παρέχει συγκεκριμένες υπηρεσίες που είναι αναγκαίες για τη διασφάλιση της διαλειτουργικότητας διατεματικών υπηρεσιών που παρέχονται σε χρήστες,
- (ι) την υποχρέωση να παρέχει πρόσβαση σε συστήματα επιχειρησιακής υποστήριξης ή παρόμοια συστήματα λογισμικού, απαραίτητα για την εξασφάλιση ισότιμου ανταγωνισμού στην παροχή των υπηρεσιών, και
- (ια) την υποχρέωση παροχής πληροφοριών.

5.5.5 Υποχρέωση Ελέγχου Τιμών και Κοστολόγησης (άρθρο 60 του Νόμου 112 (Ι)/2004)

Η κοστοστρεφής τιμολόγηση των υπηρεσιών ζευκτικών τμημάτων χονδρικών μισθωμένων γραμμών ανεξάρτητα από χωρητικότητα και τεχνολογίας είναι ιδιαίτερα αποτελεσματική ώστε να αποτραπούν οποιεσδήποτε υπερβολικά υψηλές χρεώσεις πέραν του κόστους, με αποτέλεσμα να

δημιουργηθεί στρέβλωση στην αγορά λόγω υπερβολικών χρεώσεων. Ταυτόχρονα, η κοστοστρεφής τιμολόγηση επιτρέπει τον αποτελεσματικό έλεγχο της συμμόρφωσης του οργανισμού με ΣΙΑ με άλλες ρυθμιστικές υποχρεώσεις του, όπως π.χ. την αποφυγή συμπίεσης περιθωρίου, την μη ομαδοποίηση (χωρίς εύλογη αιτία) των σχετικών προϊόντων και υπηρεσιών του, την ίση μεταχείριση κλπ. Ο ΕΡΗΕΤ θεωρεί αναγκαία τη διατήρηση της παρούσας υποχρέωσης Δεδομένου ότι οι υποχρεώσεις που επιβλήθηκαν στην ΑΤΗΚ δεν επαρκούν από μόνες τους για να προστατέψουν τον ανταγωνισμό δημιουργώντας το απαραίτητο πλαίσιο για τη μείωση των τιμών μισθωμένων γραμμών σε οικονομικά αποδοτικό επίπεδο.

Με βάση τις ex ante υποχρεώσεις που επιβλήθηκαν στην ΑΤΗΚ κατά τον πρώτο γύρο εξέτασης των αγορών, τα δημοσιευμένα τέλη χονδρικών μισθωμένων γραμμών της ΑΤΗΚ οφείλουν να υπολογίζονται και καθορίζονται με βάση την μεθοδολογία top down LRIC. Μέχρι και τα προϋπολογιστικά αποτελέσματα για το 2011 η CYTA δεν συμπεριλάμβανε όγκο κίνησης στις μισθωμένες συνδέσεις και ως εκ τούτου δεν εξαγόταν μοναδιαίο κόστος. Από τα απολογιστικά αποτελέσματα του 2011 και μετέπειτα η ΑΤΗΚ κοινοποιεί το μοναδιαίο κόστος ανά υπηρεσία βάσει των ρυθμιστικών υποχρεώσεων.

Με βάση τα πιο πάνω, ο Επίτροπος κρίνει ότι η ισχύουσα υποχρέωση ελέγχου τιμών και κοστοστρέφειας ως προς τις τιμές της ΑΤΗΚ για τα ζευκτικά τμήματα χονδρικών μισθωμένων γραμμών θα πρέπει να διατηρηθεί. Οι τιμές των ζευκτικών τμημάτων χονδρικών μισθωμένων γραμμών θα πρέπει να καθορίζονται και ρυθμίζονται με βάση τη μεθοδολογία FDC ιστορικό κόστος μείον το εταιρικό λιανικό κόστος της ΑΤΗΚ γιατί σύμφωνα με τα στοιχεία του κοστολογικού συστήματος της ΑΤΗΚ αποβαίνουν σε αποτελεσματικότερη κοστολόγηση σε σύγκριση με την μεθοδολογία LRIC Top Down. Το ΓΕΡΗΕΤ θεωρεί ότι το πρότυπο FDC είναι μέτρο αντικειμενικά δικαιολογημένο και όχι δυσανάλογο, που έχει χρησιμοποιηθεί σε άλλες χώρες για την χονδρική τιμολόγηση των μισθωμένων γραμμών. Προσπάθεια του ΕΡΗΕΤ είναι να αποτρέψει την συμπίεση περιθωρίου (margin squeeze) ανάμεσα στις λιανικές τιμές της ελάχιστης δέσμης μισθωμένων, και τις χονδρικές τιμές για τα τερματικά και ζευκτικά τμήματα αναλογικών και ψηφιακών μισθωμένων γραμμών αφετέρου. Το ποσοστό 19,63% που είναι το εταιρικό λιανικό κόστος της ΑΤΗΚ καθορίζεται με βάση την επικερδότητα της ΑΤΗΚ η οποία παρουσιάζεται στους δημοσιευμένους χωριστούς λογαριασμούς του οργανισμού για το έτος 2010.

Το καθεστώς αυτό θα επιβληθεί με τους εξής όρους:

(α) Ο Επίτροπος διατηρεί το δικαίωμα να προχωρήσει στην δημιουργία μοντέλου bottom up

LRIC (είτε απευθείας είτε μέσω συμβούλων) για τον υπολογισμό του κόστους των ζευκτικών χονδρικών τμημάτων μισθωμένων γραμμών, ανεξαρτήτως χωρητικότητας και τεχνολογίας. Ο ΕΡΗΕΤ ασκεί το δικαίωμα αυτό κατά την κρίση του, λαμβάνοντας υπόψη, μεταξύ άλλων, τα αποτελέσματα της συνεχιζόμενης εφαρμογής της μεθοδολογίας FDC ιστορικό κόστος, μείον το εταιρικό λιανικό κόστος της ΑΤΗΚ για τις εν λόγω γραμμές. Εφόσον αυτό της ζητηθεί, η ΑΤΗΚ οφείλει να παράσχει στο ΓΕΡΗΕΤ το ταχύτερο δυνατό τις αναγκαίες πληροφορίες, μοντέλα και άλλα στοιχεία για τον σχεδιασμό και την θέση σε εφαρμογή του μοντέλου bottom up LRIC και να συνεργασθεί γενικά με τον ΕΡΗΕΤ ή τους συμβούλους του για την γρήγορη και αποτελεσματική ολοκλήρωση του μοντέλου αυτού. Ο ΕΡΗΕΤ θα έχει την διακριτική ευχέρεια να επιβάλει στην ΑΤΗΚ την ολική ή μερική προσαρμογή των δημοσιευμένων τελών της για τις σχετικές υπηρεσίες χονδρικών μισθωμένων γραμμών, με βάση τα αποτελέσματα του μοντέλου bottom up LRIC που θα δημιουργήσει το ΓΕΡΗΕΤ.

- (β) Η κοστοστρεφής τιμολόγηση των υπηρεσιών ζευκτικών τμημάτων χονδρικών μισθωμένων γραμμών ανεξάρτητα από χωρητικότητα και τεχνολογίας αποβλέπει, μεταξύ άλλων, και στην αποφυγή φαινομένων συμπίεσης περιθωρίου ανάμεσα στις χονδρικές και τις λιανικές τιμές της ΑΤΗΚ. Όμως οι τιμές αυτές βασίζονται προς το παρόν σε διαφορετικές κοστολογικές μεθόδους, πράγμα που δυσκολεύει την σύγκρισή τους στην ίδια αντικειμενική βάση. Για τον λόγο αυτό, σημειώνεται ότι μεταξύ των υποχρεώσεων κοστοστρέφειας και ίσης μεταχείρισης που ορίζονται στην παρούσα ενότητα, η δεύτερη θα έχει προτεραιότητα, ιδιαίτερα στο πλαίσιο ελέγχου συμπίεσης περιθωρίου. Έτσι, σε περίπτωση που τα αποτελέσματα που αφορούν τον έλεγχο του ενδεχομένου συμπίεσης περιθωρίου δεν δικαιολογούν το αποτέλεσμα του προσδιορισμού του κόστους τότε θα υιοθετείται το αποτέλεσμα του ελέγχου του ενδεχομένου συμπίεσης περιθωρίου.

5.5.6 Υποχρέωση Παροχής Συνεγκατάστασης και από Κοινού Χρήσης Διευκολύνσεων (άρθρο 62 του Νόμου 112/2004)

Η Υποχρέωση για παροχή Συνεγκατάστασης και από κοινού χρήση διευκολύνσεων στις σχετικές αγορές για διαλειτουργική και διατεματική πρόσβαση σε ζευκτικά τμήματα χονδρικών μισθωμένων γραμμών, και ενίσχυση του υφιστάμενου τρόπου εφαρμογής της συνεγκατάστασης, που διατηρείται για την ΑΤΗΚ ως περιγράφεται πιο κάτω.

Οι όροι και οι προϋποθέσεις της παροχής υπηρεσιών συνεγκατάστασης και από κοινού χρήση διευκολύνσεων θα προσδιορίζονται με βάση το περί Συνεγκατάστασης και από κοινού Χρήσης Διευκολύνσεων Διάταγμα Κ.Δ.Π.247/2013, ή οποιαδήποτε Διάταγμα το τροποποιεί ή το

αντικαθιστά.

Μέρος 6 - Αξιολόγηση Επιπτώσεων Προτεινόμενων Ρυθμιστικών Υποχρεώσεων

Η υποχρέωση για αναλογική και με χωρίς διάκριση επιβολή ρυθμιστικών υποχρεώσεων εκ μέρους του ΕΡΗΕΤ δημιουργεί την ανάγκη κατάθεσης αξιολόγησης των επιπτώσεων των προτεινόμενων ρυθμιστικών μέτρων σε ό,τι αφορά στην Κυπριακή αγορά ηλεκτρονικών επικοινωνιών και στην οικονομία της Κύπρου γενικότερα, με στόχο να αποδειχθεί ότι τα προτεινόμενα μέτρα εξυπηρετούν την πάγια πολιτική και τους στόχους που ειδικά τέθηκαν για τη συγκεκριμένη σχετική αγορά.

Ο ΕΡΗΕΤ κατά τη διαδικασία αξιολόγησης υιοθετεί τα ακόλουθα κριτήρια:

- Αναγνώριση των επιπτώσεων και όπου είναι δυνατόν την ποσοτική προσμέτρηση των αποτελεσμάτων,
- Αξιολόγηση πιθανών εναλλακτικών τοποθετήσεων και προσεγγίσεων,
- Αξιολόγηση θέσεων ενδιαφερόμενων μερών στα πλαίσια Δημόσιας Διαβούλευσης⁵².

6.1. Διατήρηση του Υποδείγματος Χονδρικών Μισθωμένων Γραμμών

Ο ΕΡΗΕΤ εξασφαλίζει έτσι τη δυνατότητα που έχουν άλλοι παροχείς να προσφέρουν τις υπηρεσίες τους προς τους τελικούς χρήστες. Η διατήρηση του ΥΠΥ-ΜΓ με τις πιο πάνω συνθήκες δίνει τις αναγκαίες εξασφαλίσεις σε ανεξάρτητους παροχείς, να προσφέρουν τις υπηρεσίες τους γνωρίζοντας εκ των προτέρων όλες τις αναγκαίες λεπτομέρειες για να έχουν την δυνατότητα παροχής των υπηρεσιών τους τόσο σε τεχνικό επίπεδο αλλά και το οικονομικό επιτρέποντας τους να έχουν ένα καλό προγραμματισμό.

6.2. Υποχρέωση Λογιστικού Διαχωρισμού

Η επιβολή αυτή της ρύθμισης μπορεί να εστιασθεί σε καθορισμένες δραστηριότητες που αφορούν τη διασύνδεση και/ή πρόσβαση στην έκταση που είναι απαραίτητο από το ΓΕΡΗΕΤ να ελέγξει ότι η ΑΤΗΚ εφαρμόζει μια αμερόληπτη πολιτική προς όλους τους παροχείς που ζητούν πρόσβαση στο δίκτυο της.

⁵² Επισυνάπτεται ως Παράρτημα Ε κείμενο με τα σχόλια των συμμετεχόντων στη δημόσια διαβούλευση.

Στα πλαίσια της παρούσας εξέτασης της αγοράς, το ΓΕΡΗΕΤ θεωρεί ότι η υποχρέωση λογιστικού διαχωρισμού θα συγκεκριμενοποιηθεί και θα εκπληρώνεται με τρόπο που θα επιτρέπει τον έλεγχο από το ΓΕΡΗΕΤ της εκπλήρωσης των υποχρεώσεων κοστοστρέφειας και ίσης μεταχείρισης που θα παρέχει η ΑΤΗΚ. Οι χωριστοί λογαριασμοί, μεταξύ άλλων, δίνουν την ευκαιρία για επαλήθευση των οικονομικών στοιχείων που περιλαμβάνονται στις οικονομικές καταστάσεις και στο κοστολογικό σύστημα ενός οργανισμού, παρουσιάζουν μια ακριβοδίκαιη εικόνα της οικονομικής θέσης και σχέσης (μεταβιβαστικές τιμές) που έχουν τα προϊόντα και οι υπηρεσίες μεταξύ τους, δίνουν τη δυνατότητα στον ελεγκτή να εκφέρει γνώμη και άποψη, ενισχύουν την διαφάνεια και εντοπίζουν τυχόν διεπιδοτήσεις μεταξύ υπηρεσιών / αγορών.

ο ΕΡΗΕΤ θεωρεί ότι αυτό θα συμβάλει επίσης στις καλές συνθήκες μεταξύ της ΑΤΗΚ και τους υπόλοιπους παροχείς στη σχετική αγορά, μέσω της διατήρησης και ενδυνάμωσης των χονδρικών ρυθμιστικών υποχρεώσεων που αποσκοπούν, μεταξύ άλλων, στην αποφυγή αποκλεισμού παροχών από το να προσφέρουν τις υπηρεσίες και προϊόντα τους

6.3. Συμπέρασμα

Ο ΕΡΗΕΤ προτείνει τη διατήρηση όλων των υφισταμένων ρυθμιστικών υποχρεώσεων της ΑΤΗΚ που συζητήθηκαν πιο πάνω, και όπως αυτές επεβλήθησαν με την προηγούμενη σχετική απόφαση. Το ουσιαστικό περιεχόμενο των υποχρεώσεων αυτών, όπως καθορίζεται από την ισχύουσα νομοθεσία, θα παραμείνει αναλλοίωτο, ανεξάρτητα από το ενδεχόμενο λήψης μέτρων (εφόσον αυτά κριθούν αναγκαία) που μπορεί να αποσκοπούν στην τυπική νομοθετική ένταξη των υφισταμένων αυτών υποχρεώσεων στο νέο ρυθμιστικό πλαίσιο.

Ο ΕΡΗΕΤ κρίνει ότι με την διατήρηση και την εφαρμογή των πιο πάνω ρυθμιστικών υποχρεώσεων στην ΑΤΗΚ, ως παροχέα με ΣΙΑ, αναμένεται ότι θα διατηρηθούν οι κατάλληλες συνθήκες για την διατήρηση ενός υγιούς και ανταγωνιστικού περιβάλλοντος στην αγορά υπηρεσιών ζευκτικών τμημάτων μισθωμένων γραμμών σε χονδρικό επίπεδο.

Ο ΕΡΗΕΤ πιστεύει ότι τα προτεινόμενα μέτρα είναι αναγκαία για την λειτουργία του ανταγωνισμού στην υπό εξέταση αγορά. Οι πρόσφατες οικονομικές εξελίξεις και οι αναφορές για την βιωσιμότητα της οικονομίας γενικότερα δεν μας ενθαρρύνουν και δεν προσφέρουν κάποια ένδειξη ότι η εν λόγω

αγορά θα μπορούσε να λειτουργήσει υπό άλλες συνθήκες χωρίς τις προτεινόμενες ρυθμιστικές υποχρεώσεις.

Οι πιο πάνω ρυθμίσεις δεν υπολογίζονται να δημιουργήσουν νέες και δυσανάλογες οικονομικές ή τεχνικές υποχρεώσεις για την ΑΤΗΚ ή τους πελάτες της .

Ο ΕΡΗΕΤ έχει επίγνωση της των συνθηκών που επικρατούν στην ευρύτερη οικονομία στην Κύπρο αλλά και στην υπόλοιπη Ευρώπη και κατανοεί τις δυσκολίες που αντιμετωπίζουν οι εμπλεκόμενοι στη σχετική αγορά.

Καταληκτικά, ο ΕΡΗΕΤ πιστεύει ότι οι επιβαλλόμενες ex ante ρυθμιστικές υποχρεώσεις είναι ενδεδειγμένες και αναλογικές, προωθούν την πολιτική της Ευρωπαϊκής Ένωσης και του Κράτους στις ηλεκτρονικές επικοινωνίες και εξυπηρετούν την ανάπτυξη υγιούς ανταγωνισμού στη σχετική αγορά.

Παράρτημα 1- Ερωτηματολόγια προς Παροχείς

Ερωτηματολόγιο Αναφορικά με την Έρευνα και Ανάλυση των Σχετικών Αγορών με Σκοπό την Εκτίμηση Ύπαρξης Οργανισμού/ών με Σημαντική Ισχύ στις Αγορές των Μισθωμένων Γραμμών

Εισαγωγή

Σκοπός του Επιτρόπου Ρυθμίσεως Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών και Ταχυδρομείων (εφεξής ΕΡΗΕΤ), στο πλαίσιο της Νομοθεσίας Περί Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών της Κυπριακής Δημοκρατίας (Ν.112(Ι)/2004), η οποία υιοθετεί πλήρως το ρυθμιστικό πλαίσιο και τις οδηγίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης⁵³, είναι:

- (α) η παροχή στην Κύπρο, υπηρεσιών και δικτύων ηλεκτρονικών επικοινωνιών και ταχυδρομικών υπηρεσιών για το σύνολο του κοινού,
- (β) η προστασία των συμφερόντων του καταναλωτή, ειδικά καθόσον αφορά την τιμή και ποιότητα των παρεχομένων στην Κύπρο ηλεκτρονικών επικοινωνιών και ταχυδρομικών υπηρεσιών,
- (γ) η εισαγωγή αποτελεσματικού ανταγωνισμού στην παροχή δικτύων και υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών και ταχυδρομικών υπηρεσιών,
- (δ) η δυνατότητα παροχής ή διαθέσεως μεγάλου εύρους εξοπλισμού και υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών.

⁵³ α) Οδηγία 2002/19/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 7ης Μαρτίου 2002 σχετικά με την πρόσβαση σε δίκτυα ηλεκτρονικών επικοινωνιών και συναφείς ευκολίες, καθώς και με τη διασύνδεσή τους (οδηγία για την πρόσβαση), όπως τροποποιήθηκε με την Οδηγία 2009/140/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 25ης Νοεμβρίου 2009

β) Οδηγία 2002/20/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 7ης Μαρτίου 2002 για την αδειοδότηση δικτύων και υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών (οδηγία για την αδειοδότηση), όπως τροποποιήθηκε με την Οδηγία 2009/140/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 25ης Νοεμβρίου 2009

γ) Οδηγία 2002/21/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου με της 7ης Μαρτίου 2002 σχετικά με κοινό κανονιστικό πλαίσιο για δίκτυα και υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών (οδηγία πλαίσιο) όπως τροποποιήθηκε με την Οδηγία 2009/140/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 25ης Νοεμβρίου 2009,

δ) Οδηγία 2002/22/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 7^{ης} Μαρτίου 2002 για την καθολική υπηρεσία και τα δικαιώματα των χρηστών όσον αφορά δίκτυα και υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών (Οδηγία Καθολικής υπηρεσίας) όπως τροποποιήθηκε με την Οδηγία 2009/136/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 25ης Νοεμβρίου 2009.

Πρωταρχικός στόχος είναι η διασφάλιση θεμιτού και υγιούς ανταγωνισμού, σύμφωνα με τις αρχές της μη διάκρισης και της διαφάνειας. Ως εκ τούτου επιβάλλεται η τακτική θεώρηση και ο έλεγχος των διακυμάνσεων και των μεταβολών τις οποίες μετέρχεται μια αναπτυσσόμενη αγορά όπως είναι η αγορά ηλεκτρονικών επικοινωνιών της Κύπρου.

Βάσει του ευρωπαϊκού ρυθμιστικού πλαισίου κανονιστικών ρυθμίσεων⁵³, οι προς ρύθμιση αγορές ηλεκτρονικών επικοινωνιών ορίζονται σύμφωνα με τις αρχές του ευρωπαϊκού δικαίου περί ανταγωνισμού. Ειδικότερα, σύμφωνα με τη Σύσταση της 17^{ης} Δεκεμβρίου 2007⁵⁴ για τον προσδιορισμό των αγορών που επιδέχονται εκ των προτέρων κανονιστική ρύθμιση, ενδείκνυται η εφαρμογή τριών σωρευτικών κριτηρίων και συγκεκριμένα: το πρώτο κριτήριο είναι η παρουσία υψηλών και μη παροδικών φραγμών εισόδου, το δεύτερο κριτήριο καλύπτει αγορές των οποίων η δομή δεν τείνει προς αποτελεσματικό ανταγωνισμό μέσα στο σχετικό χρονικό ορίζοντα και το τρίτο κριτήριο είναι ότι η εφαρμογή των κανόνων του ανταγωνισμού δεν αρκεί αφεαυτής για την αντιμετώπιση των αστοχιών της υπόψη αγοράς. Οι αγορές που απαριθμούνται στο παράρτημα της προαναφερόμενης Σύστασης του 2007 έχουν προσδιοριστεί βάσει των τριών σωρευτικών κριτηρίων. Για αγορές που δεν έχουν περιληφθεί στην σύσταση του 2007, οι εθνικές ρυθμιστικές αρχές πρέπει να εφαρμόσουν τη διαδικασία των τριών κριτηρίων στην εκάστοτε αγορά. Για τις αγορές του παραρτήματος της Σύστασης 2003/311/ΕΚ⁵⁵, της 11^{ης} Φεβρουαρίου 2003, οι οποίες δεν έχουν περιληφθεί στο παράρτημα της Σύστασης του 2007, οι εθνικές ρυθμιστικές αρχές πρέπει να έχουν τη δυνατότητα να εφαρμόσουν τη δοκιμασία των τριών κριτηρίων για να εκτιμήσουν κατά πόσο, με βάση τα εθνικά δεδομένα, μια αγορά συνεχίζει να επιδέχεται εκ των προτέρων κανονιστική ρύθμιση.

Σε όλες τις αγορές που προβλέπονται στο Παράρτημα της Σύστασης του 2007, οι Ρυθμιστικές Αρχές θα παρεμβαίνουν για να επιβάλλουν υποχρεώσεις σε επιχειρήσεις ή/και οργανισμούς μόνον εφόσον οι αγορές θεωρούνται ότι δεν είναι επαρκώς ανταγωνιστικές, λόγω της ύπαρξης παροχών υπηρεσιών/δικτύων οι οποίοι κατέχουν θέση που ισοδυναμεί με Σημαντική Ισχύ στην Αγορά.

Σύμφωνα με τη νομολογία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής ένας οργανισμός θεωρείται ότι κατέχει σημαντική ισχύ στην αγορά εφόσον, είτε ατομικά είτε συλλογικά, απολαμβάνει θέση οικονομικής ισχύος που του παρέχει τη δυνατότητα να συμπεριφέρεται, σε σημαντικό βαθμό, ανεξάρτητα από

⁵⁴ Σύσταση της Επιτροπής της 17^{ης} Δεκεμβρίου 2007, αναφορικά με σχετικές αγορές προϊόντων και υπηρεσιών στον τομέα των ηλεκτρονικών επικοινωνιών, οι οποίες επιδέχονται εκ των προτέρων κανονιστική ρύθμιση σύμφωνα με την οδηγία 2002/21/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με κοινό κανονιστικό πλαίσιο για δίκτυα και υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών κοινοποιηθείσα υπό τον αριθμό Ε(2007) 5406, (ΟJ L344/65, 28-12-2007), καθώς και την σχετική Αιτιολογική Έκθεση, SEC(2007)1483.

⁵⁵ Σύσταση της Επιτροπής της 11ης Φεβρουαρίου 2003 για τις αγορές προϊόντων και υπηρεσιών στον τομέα των ηλεκτρονικών επικοινωνιών που επιδέχονται εκ των προτέρων ρύθμιση σύμφωνα με την οδηγία 2002/21/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με κοινό κανονιστικό πλαίσιο για δίκτυα και υπηρεσίες ηλεκτρονικών. [κοινοποιηθείσα υπό τον αριθμό Ε(2003) 497].

τους ανταγωνιστές, τους πελάτες του και εν τέλει από τους καταναλωτές.

Με βάση τα άρθρα 46 και 47 του Νόμου, ο Επίτροπος προχώρησε στην ετοιμασία και έκδοση Διατάγματος⁵⁶ το οποίο καθορίζει τις διαδικασίες ορισμού και ανάλυσης αγοράς και στην έκδοση σχετικής Απόφασης⁵⁷ η οποία περιγράφει τη μεθοδολογία ορισμού και ανάλυσης των σχετικών αγορών.

- Ο Επίτροπος έχει δρομολογήσει την εξέταση των ακόλουθων αγορών για τις οποίες υφίστανται ρυθμιστικά μέτρα στην Κυπριακή Αγορά Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών. Η περί της Λιανικής Αγοράς Ελάχιστης Δέσμης Μισθωμένων Γραμμών, Απόφαση του 2007, ΑΕ 2/2007 27/2/2007 η οποία ρυθμίζει τη Λιανική Αγορά Ελάχιστης Δέσμης Μισθωμένων Γραμμών, όπως αυτή καθορίζεται στη Σύσταση των σχετικών Αγορών της 11ης Φεβρουαρίου 2003⁵⁸. Στην προαναφερόμενη Απόφαση, η εν λόγω σχετική αγορά καθορίζεται με βάση τα αποτελέσματα της ανάλυσης της σχετικής λιανικής αγοράς ελάχιστης δέσμης μισθωμένων γραμμών την οποία διεξήγαγε ο Επίτροπος, και περιλαμβάνει αναλογικές και ψηφιακές λιανικές μισθωμένες γραμμές χωρητικότητας έως και 2 Mbits.
- Η περί των Αγορών Χονδρικής Παροχής Τερματικών Τμημάτων Μισθωμένων Γραμμών και Χονδρικής Παροχής Ζευκτικών Τμημάτων Μισθωμένων Γραμμών, Απόφαση του 2007, ΑΕ 3/2007, η οποία αναφέρεται στις αγορές χονδρικής παροχής τερματικών τμημάτων μισθωμένων γραμμών και χονδρικής παροχής ζευκτικών τμημάτων μισθωμένων γραμμών, όπως αυτή καθορίζεται στη Σύσταση των σχετικών Αγορών της 11ης Φεβρουαρίου 2003⁵⁹. Στην προαναφερόμενη Απόφαση, οι εν λόγω σχετικές αγορές καθορίζονται με βάση τα αποτελέσματα της ανάλυσης των σχετικών αγορών, την οποία διεξήγαγε ο Επίτροπος, και περιλαμβάνει τις ακόλουθες σχετικές αγορές χονδρικών μισθωμένων γραμμών:(α) Χονδρική αγορά τερματικών τμημάτων μισθωμένων γραμμών, και (β) Χονδρική αγορά ζευκτικών τμημάτων μισθωμένων γραμμών.

Συλλογή Πληροφοριών

Για σκοπούς εκτίμησης της ισχύος κάθε παροχέα που δραστηριοποιείται στην αγορά στις πιο πάνω αγορές, το ΓΕΡΗΕΤ σας αποστέλλει το συνημμένο ερωτηματολόγιο ώστε να συλλέξει όλες τις απαραίτητες πληροφορίες. Οι πληροφορίες πρέπει να προέρχονται απευθείας από την εταιρεία/οργανισμό σας και είστε υποχρεωμένοι να τις παρέχετε βάσει των όρων της γενικής άδειας σας, του Νόμου [άρθρο 25 και 46(6)] και του Περί Καθορισμού των Διαδικασιών Ορισμού και Ανάλυσης

⁵⁶ Το Περί Καθορισμού των Διαδικασιών Ορισμού και Ανάλυσης Αγορών Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών Διάταγμα του 2005, Κ.Δ.Π.147/2005, 24^{ης} Μαρτίου 2005, ως ισχύει τροποποιηθέν

⁵⁷ Η Περί της Μεθοδολογίας Ορισμού των Αγορών Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών Απόφαση του 2005, Κ.Δ.Π.148/2005, 24^{ης} Μαρτίου 2005, ως ισχύει τροποποιηθείσα

⁵⁸ Αγορά 7 στη Σύσταση της Επιτροπής της 11^{ης} Φεβρουαρίου του 2003.

⁵⁹ Αγορές 13 και 14 της Σύστασης της Επιτροπής της 11^{ης} Φεβρουαρίου 2003.

Αγορών Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών Διατάγματος του 2005.

Σε περίπτωση μη παροχής των πληροφοριών, το ΓΕΡΗΕΤ δύναται να επιβάλει διοικητικό πρόστιμο κατ' εφαρμογή του Διατάγματος περί Συλλογής Πληροφοριών και επιβολής Διοικητικού Προστίμου Κ.Δ.Π 300/2008 σε κάθε Παροχέα που παραβιάζει οποιαδήποτε από τις υποχρεώσεις του που απορρέουν από το περί Καθορισμού των Διαδικασιών Ορισμού και Ανάλυσης Αγορών Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών Διάταγμα.

Σύμφωνα με τα άρθρα 11 και 18 του Περί Καθορισμού των Διαδικασιών Ορισμού και Ανάλυσης Αγορών Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών Διατάγματος του 2005, ο ΕΡΗΕΤ θα δημοσιεύει όλες τις πληροφορίες που συμβάλουν στην εξασφάλιση ανοικτής και ανταγωνιστικής αγοράς, ενεργώντας πάντοτε σύμφωνα με τους εθνικούς κανόνες σχετικά με την πρόσβαση του κοινού στις πληροφορίες, με την επιφύλαξη κοινοτικών και εθνικών κανόνων σχετικά με την τήρηση του επιχειρηματικού απορρήτου (άρθρο 25 του Νόμου).

Η ορθή και πληρέστερη ενημέρωση του Επιτρόπου αναμένεται ότι θα πραγματοποιηθεί μέσα από τις απαντήσεις σας στα ερωτήματα που σας κοινοποιούνται με το παρόν ερωτηματολόγιο, οι οποίες και θα κατευθύνουν την ανάλυση αγοράς. Ως εκ τούτου η έγκαιρη και έγκυρη συμπλήρωση και υποβολή του ερωτηματολογίου θα βοηθήσει στην αποτελεσματικότερη και ορθότερη ανάλυση των σχετικών αγορών.

Ερωτήματα-Διευκρινίσεις

Για οποιοσδήποτε τυχόν απορίες έχετε όσον αφορά τη συμπλήρωση του ερωτηματολογίου παρακαλούμε όπως αποστείλετε το ερώτημα σας στη διεύθυνση: info@ocecpr.org.cy

Ημερομηνία Υποβολής Ερωτηματολογίων

Το ερωτηματολόγιο πρέπει να υποβληθεί στο ΓΕΡΗΕΤ πλήρως συμπληρωμένο όχι αργότερα από τις 30 Σεπτεμβρίου 2013.

Μορφή Υποβολής Ερωτηματολογίου

Το ερωτηματολόγιο πρέπει να υποβληθεί σε δύο αντίγραφα στην διεύθυνση:

Επίτροπος Ρυθμίσεως Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών και Ταχυδρομείων
Ερωτηματολόγιο Μισθωμένων Γραμμών
Ηλιουπόλεως 12
1101 Λευκωσία
Κύπρος

Επιπρόσθετα αντίγραφο του ερωτηματολογίου πρέπει να σταλεί και ηλεκτρονικά κατά ή πριν την ημερομηνία λήξης της υποβολής των ερωτηματολογίων στην διεύθυνση:

marketanalysisleasedlines@ocecpr.org.cy

Παράρτημα 2 – Απαντήσεις στα ερωτηματολόγια που αναφέρονται στο παράρτημα 2

(Τα εν λόγω στοιχεία είναι εμπιστευτικά)